יודען געדענקט! דער קאמף געגען רדיפות אויף יודען אין דייטשלאנד — דויערט

10 זייטען

NAJER FOLKSBLAT
Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

פרייז 15 גראשען

נייער פאלקסבלאט

№ 61 | Łódź, Sroda, 11 marca 1936 | אדרעס: לאדז, פעטריקאווער 21 טעל. 224-71 Adres: Łódź, Piotrkowska 21, tel. 224-71. Skrz. poczt. 106. | לאדז מיטוואך פ' תשא ו"ז אדר תרצ"ו | 14־טער יאהרגאנג

פראנצויזישע רעגירונג צום דייטשען פאלק

פראנקרייך וועט אונטערהאנדלען דעמאלט ווען דאס מיליטער פון אויבער־רהיין וועט צוריקגעצויגען ווערן

פאריז, 10 (ספ. טעל.)

היינט נאכמיטאג האט דער פרעמיער סארא אין פארלאמענט און פלאנדען אין סענאט אפגעגעבען דעקלאראציעס אין נאמען פון דער פראנצויזישער רעגירונג בנוגע דעם לעצטען שריט פון דער דייטשער רעגירונג.

אין אנהויב פון דער דעקלאראציע ווארפט די פראנצויזישע רעגירונג אפ דעם פארוואורף בנוגע דעם פראנצויזיש־סאוויעטישן אפמאך, האלטענדיג, אז עס איז נישט פאראן קיין שום סתירה צווישן דעם אפמאך און דעם לאקארנער טראקטאט, און דער דאזיגער מיינונג זענען אויך אלע מלוכות, וועלכע האבען אונטערגעשריבען דעם לאקארנער אפמאך.

ווייטער ווערט אין דער דעקלאראציע געזאגט, אז דער סאוויעטיש־פראנצויזישער אפמאך איז נישט געווענדעט געגען דייטשלאנד און די דייטשע רעגירונג האט געהאט 10 חדשים צייט צו ווענדען זיך צו אנ'אונפארטייאישער אינסטאנץ, כדי צו באזייטיגען די ספקות. די פראנצויזישע רעגירונג איז די גאנצע צייט גרייט געווען איבערצוגעבען דעם ענין דעם האגער טריבונאל. דאס בעזעצען דעם אויבער־רהיין איז געקומען אויף צוזאמענהאנגס נאכ'ן געשפרעך פון היטלער'ן מיט'ן פראנצויזישן אמבאסאדאר וועגן פערשטענדיגונג. ווייטער רוקט די דעקלאראציע ארויס די טעזע, אז דאס בעזעצען אויבער־רהיין שוואכט נישט נאר אפ די זיכערקייט פון פראנקרייך, נאר שטעלט גלייכצייטיג אונטער א פראגע־צייכען די צוקונפט פון שלום אין אייראפא, די ארגאניזאציע פון דער זיכערקייט און די פעלקער־ליגע. פראנקרייך וועט זיך נישט אומקערען אויפ'ן וועג פון מיליטערישע בונדען, פערגרעסערן די בעוואפנונגען, ווייל דעמאלט וואלט די מלחמה אויסגעבראכען דארט, וואו ס'וואלט געווען דער שטארקערער אדער דער, וועלכער איז צו מלחמה אמבעסטען צוגעגרייט. ווער עס וויל דאס טון, זאל דאס זאגן אפען און מיר וועלען ציהען דערפון די קאנסעקווענצען. פראנקרייך וועט אפגעבען אלע איהרע מאטעריעלע און מאראלישע כוחות דער פעלקער־ליגע, כדי נאר אויסצומיידען א קאטאסטראפע פון דער אייראפעאישער ציוויליזאציע.

מיר טוען דאס אבער בתנאי, אז מיר וועלען האבען א געזיכערטע צוזאמענארבייט אין קאמף מצד די, וועלכע האבען אויף זיך גענומען די פארמעלע פערפליכטונגען פאר'ן [illegible] פאקט און אין דער האפנונג, אז אלע די, וועלכע האבען אונטערגעשריבען דעם פעלקער־ליגע אפמאך וועלען צוזאמען מיט אונז קעמפען אין נאמען פון אידעאל, מיט וועלכען זיי סאלידאריזירען זיך.

צוליב דעם, וואס היטלער האט זיך געוואנדען צו דעם פראנצויזישען פאלק, איבער'ן קאפ פון דער פראנצויזישער רעגירונג — ווענדעט זיך אויך די פראנצויזישע רעגירונג צום דייטשען פאלק.

אין נאמען פון קולטור און ווערט פון דער דייטשער נאציע, פאדערט די פראנצויזישע רעגירונג אויף דאס דייטשע פאלק, אז עס זאל זיך פערטראכטען איבער דער נייער פעראנטווארטליכקייט, וועלכע פאלט אויף איהם פאר דער געשיכטע.

„מיר ערקלערען פייערליך דעם דייטשען פאלק — ווערט געזאגט אין דער דעקלאראציע — אז מיר האבען נישט געוואלט און מיר ווילען נישט בעליידיגען זיין פרייהייט און עהרע. מיר האבען קיינמאל נישט געהאלטען פאר מעגליך, אז דאס דייטשע פאלק זאל בעהאנדעלט ווערען ערגער, ווי אנדערע פעלקער. מיר זענען מסכים מיט דער דייטשער רעגירונג, אז דאס פראנצויזישע פאלק קען נישט געניסען פון די אומגליקען פון דייטשען פאלק. מיר זענען גרייט צו צוזאמענארבייט איבער דער פערזיכערונג פון דער עקזיסטענץ פון דער 66 מיליאניגער בעפעלקערונג אויף דער ארימער ערד. מיר פרעגען דאס דייטשע פאלק, אויף וואס פארא אופן קען די רעמיליטאריזאציע פון אויבער־רהיין צוהעלפען צו ערלעדיגען די פראבלעמען. מיר פרעגען אויף וואס פארא אופן קען מען האבען ווייטער צוטרוי, ווען א פרייוויליג געשלאסענער אפמאך קען איינזייטיג געבראכען ווערען.

די פראנצויזישע רעגירונג האלט, אז אזא שריט שאפט נישט קיין צוטרוי־אטמאספער, וואס איז נויטיג פאר אונטערהאנדלונגען. די פראנצויזישע רעגירונג ווארפט נישט אפ קיין אונטערהאנדלונגען, וועלכע וואלטען געקענט פערבעסערן און פערפעסטיגען דעם שלום אויף דער צוקונפט, פערבעסערענדיג די פראנצויזיש־דייטשע בעציהונגען אין די ראהמען פון א רוהיגער און פרידליכער אייראפא, אבער מ'קען נישט פיהרען קיין אונטערהאנדלונגען אונטער'ן דרוק פון גוואלד און צוריקציהען אנ'אונטערשריפט, וועלכען מ'האט פרייוויליג געגעבען.

די פראנצויזישע רעגירונג האט זיך געווענדעט צו דער פעלקער־ליגע און איז גרייט צו אונטערהאנדלונגען מיט די דייטשען אין מאמענט ווען ס'וועט פערזיכערט ווערען די אכטונג פאר'ן אינטערנאציאנאלען רעכט.

פראנצויזישע פאלק איינשטימיג

פאריז, 10 (ספ. טעל.)

נישט קוקענדיג אויף דער שטעלונג פון ענגלאנד פערלאנגט ווייטער די פראנצויזישע עפענטליכע מיינונג א ענטשידענע אקציע און שטעלט זיך אקעגען יעדען קאמפראמיס, אין פארלאמענט בעמערקט זיך אנ'איינשטימיגקייט פון אלע ריכטונגען. די פארטייאישע מיינונגס־פערשידענהייטען זענען אוועק אויפ'ן צווייטען פלאן. פון אלע זייטען רוקט זיך ארויס די פאדערונג פון רעקאנסטרוקציע פון קאבינעט, כדי צו שאפען א קאבינעט פון נאציאנאלער איינהייט.

דער פראנצויזישער קאבינעט פיהרט פון זיין זייט אנ'ענערגיש דיפלאמאטיש־מיליטערישע אקציע. די בעוועגונג פון מיליטער צו דער דייטשער גרעניץ קומט פאר אלץ מעהר אינטענסיוו. ס'וועלען געבראכט ווערען קיין פראנקרייך מיליטער־אפטיילונגען פון די קאלאניעס. די דאזיגע פעראורדנונגען בעווייזען אז אין פראנקרייך האלט מען די לאגע פאר זעהר ערנסט.

פאריז, 10 (ספ. טעל.)

די סאציאליסטישע גרופע אין פארלאמענט האט איינשטימיג אנגענומען א רעזאלוציע, וועלכע פעראורטיילט דעם ברוטאלען שריט פון דייטשלאנד. די רעזאלוציע טרעט ארויס געגען דער געשאפענער פאניק און האלט, אז פראנקרייך דארף צוזאמענארבייטען מיט ענגלאנד און בעלגיען. ווייטער ווערט געזאגט, אז פראנקרייך דארף איינגעהן אויף אנ'ארביטראזש דורך דער פעלקער־ליגע און דעם קאנפליקט.

ערקלערונג פון דער בעלגישער רעגירונג.

בריסעל, 10 (ספ. טעל.)

מיניסטער וואנדערוועלדע האט געליעגט א דעקלאראציע אין פארלאמענט וועגען די לעצטע געשעהענישען. דער רעדנער האט בעטאנט, אז דער פרעמיער וואן־זעלאנד זעט זיך פערשטענדיגען מיט די פעראינטערעסירטע מלוכות, אז דאס אפווארפען דורך דייטשלאנד דעם לאקארנער אפמאך איז מיט גארנישט געווען פערעכטיגט. בעלגיען גלויבט, אז די ענגלישע רעגירונג, אז ענגלאנד וועט בייהילפיג זיין פראנקרייך און בעלגיען אין פאל פון א דייטשען איבערפאל.

סאוויעטען געגען אונטערהאנדלונגען מיט דייטשלאנד.

לאנדאן, 10 (ספ. טעל.)

דער סאוויעטישער אמבאסאדאר מאיסקי איז היינט געווען אין אויסערן־מיניסטעריום. מאיסקי האט אפיציעל ערקלערט, אז די סאוויעטישע רעגירונג איז קאטעגאריש געגען אונטערהאנדלונגען מיט די דייטשען און האט אויסגעדריקט איהר גרייטקייט אקטיוו אנטייל צו נעהמען אין יעדער אקציע, וואס וועט געשלאסען ווערען דורך דער פעלקער־ליגע.

מ'האלט העריבער, אז די שטעלונג, וועלכע ליטווינאוו וועט אננעהמען אין דער פעלקער־ליגע וועט זיין זעהר א שארפע, און אז די סאוויעטען וועלען שטימען געגען אריינצונעהמען דייטשלאנד אין דער פעלקער־ליגע.

אמב. כלאפאווסקי ביי פלאנדען.

פאריז, 10 (ספ. טעל.)

היינט 6 אין אווענד איז דער פוילישער אמבאסאדאר כלאפאווסקי אויפגענומען געווארען אויף אנ־אודיענץ דורכ'ן אויסערן־מיניסטער פלאנדען.

פראג, 10 (ספ. טעל.)

לויט אינפארמאציעס פון בערלין, האט די דייטשע רעגירונג בדעה אפצושאפען די אינטערנאציאנאליטעט פון די טייכען לאבא און אדער.

אונזער ווארט

אויך לאדז בתוכם

לאדז האט נישט קיין שטאט־ראט. דער אלטער ענדעקישער שטאט־ראט איז געשטארבן נישט מיט קיין נאטירליכען טויט. אמווייניגסטען האבען מיר נאך איהם געוויינט, אמווייניגסטען האבען מיר איהם מספיד געווען. דער אלטער „געוועהלטער" שטאט־ראט האט אונז יודען געגעבען צו שמעקען פולווער. מיר האבען דעם שטורם אויסגעהאלטען און ווירדיג זיך איהם אקעגענגעשטעלט. אויפ'ן ארט פון דעם „דעמאקראטישען" שטאט־ראט, איז געקומען א צייטווייליגער פרעזידענט און צו איהם איז צוגעטיילט געווארען א בייראט פון 24 ראטמענער.

ס'וועט איבעריג זיין נאכאמאל איבערצוחזרן ווי שטארק די יודישע בעפעלקערונג איז בע'עוולה'ט געווארען ביים נאמינירען דעם דאזיגען בייראט, אבער אויף די פראטעסטען פון דער יודישער בעפעלקערונג אין דער הינזיכט, האט דער פרעזידענט גלאזעק אפגעגעבען אנ'עפענטליכע ערקלערונג, אז עס קען נישט זיין דער פאל, אז די יודישע בעפעלקערונג זאל דורך דעם דאזיגען בייראט בע'עוולה'ט ווערען, כל־זמן ער וועט שטעהן בראש פון דער דאזיגער זעלבסטפערוואלטונגס־אינסטיטוציע.

דער שטאטישער בייראט בעשטעהט נישט פון קיין פארטיי־פארשטעהער, נאר פון פארשטעהער פון געזעלשאפטליכע און פראפעסיאנעלע ארגאניזאציעס. קיין איינער פון די דאזיגע 24 מיטגלידער אינ'ם בייראט, וועט זיכער נישט ערקלערען, אז ער געהער אדער האט סימפאטיעס צו דער ענדעקישער ריכטונג, פערקעהרט, אויב מ'זאל איינעם פון זיי וועלען חושד זיין דערין, וועט ער זיך שטארק בעליידיגען. און פונדעסטוועגען זענען די וועגען ענדעקישע. מ'האט דאס געזעהען ביים בעשטימען שטאטישע אפיקונעס, וואו ס'איז נישט פערהאן קיין איין יוד. מ'האט דאס געפיהלט אין דער אטמאספער, אין וועלכער דער גאנצער בייראט ארבייט.

און איצט קומט די ידיעה וועגען דעם, אז די דאזיגע נישט־ענדעקעס גרייטען צו א פארשלאג וועגען פערוועהרען די יודישע שחיטה. מיר מוזען מודה זיין, אז קיין איבערראשונג מצד דעם בייראט איז עס פאר אונז נישט, אבער מיר וועלען בשום אופן נישט גלויבען, אז דער פרעזידענט גלאזעק וועט מיטשטימען מיט די פארשלאג־געבער וועט דערלאזען, אז דער פארשלאג זאל בכלל קומען אויף דער טאג־ארדנונג. ס'איז קלאהר, אז קיין שום קאנקרעטעס קען ער נישט געבען, אבער רייצען זיך מיט דער יודישער בעפעלקערונג, דארף פרעז. גלאזעק נישט ערלויבען.

ה.

טאג־טעגליך

ענגלאנד דער שטענדיגער פערמיטלער...

די פאליטישע לאגע איז נעכטען אביסעל אויפגעקלעהרט געווארען, אבער נישט אינגאנצען גינסטיג פאר פראנקרייך.

נאך די רעדעס פון מין. אידען און פרעמיער באלדווין איז קלאהר, אז ענגלאנד אנערקענט נישט דעם דייטשען שריט אלס פראוואצירטע אגרעסיע, וואס פערלאנגט הילף פאר פראנקרייך און באזונדערע סאנקציעס געגען דייטשלאנד, און אז זי זיל פערמיטלען צווישען פאריז און בערלין וועגען א פערשטענדיגונג.

אידען האט, אמת, אין שטארקע ווערטער פעראורטיילט דעם שריט פון דייטשלאנד, ערקלעהרענדיג, אז ער קאמפליצירט און בעשווערט די אינטערנאציאנאלע לאגע און מ'קען נישט גלויבען אין דער אויפריכטיגקייט פון דייטשלאנד אין איהר צוקונפט. דער מיניסטער האט ווייטער געזאגט, אז אויב דייטשלאנד זאל איבערנעהמען כאטש איין גרעניץ־סלופ אויף דער פראנצויזישער טעריטאריע, וואלט ענגלאנד תיכף זיך געשטעלט אויף דער זייט פון בעפאלענעם. אויב אבער די דייטשע אקציע ווערט געפיהרט אויף דער דייטשער טעריטאריע, וועט ענגלאנד נאך אפווארטען.

אין דער צייט, ווען פראנקרייך האט קאטעגאריש אפגעווארפען אלע אונטערהאנדלונגען מיט דייטשלאנד, אזוי לאנג ביז דאס דייטשע מיליטער געפינט זיך אין דעם דעמיליטאריזירטען געביט, האט אידען אויסגעדריקט זיין גרייטקייט צו בעטראכטען היטלער'ס פארשלאגען און זיך געשטעלט אויפ'ן שטאנדפונקט, אז מ'קען נישט קאנצענטרירען די אויפמערקזאמקייט אויף דער „שלעכטער פערגאנגענהייט", נאר מען דארף טראכטען וועגען א בעסערער צוקונפט.

אין דעם זין האט זיך אויך ארויסגעזאגט דער פרעמיער באלדווין, ערקלערענדיג, אז ענגלאנד מוז פערמיטלען צווישען פראנקרייך און דייטשלאנד.

ס'איז קלאר, אז די דאזיגע שטעלונג פון ענגלאנד, האט ארויסגערופען א פערביטערונג אין פראנקרייך. מ'ווייסט שוין נישט וועמען צו גלויבען און וועמען נישט. מ'האט שוין מורא, אז אויך די פעלקער־ליגע וועט אין דער הינזיכט שוין גארנישט אויפטון.

אזוי איז ענגלאנד דער שטענדיגער פערמיטלער....

איז אביסיניען גיסט זיך ווייטער בלוט

נישט קוקענדיג אויפן וואפענשטילשטאנד

לאנדאן, 10 (ספ. טעל.)

נישט קוקענדיג אויף די איטאליענישע הכחשות, אז אין אביסיניען קומט שוין נישט פאר קיין שום מלחמה־טעטיגקייט, קומען ווייטער פאר צוזאמענשטויסען צווישען אביסינישען און איטאליענישען מיליטער. דאס הויפטגעביט פון די איטאליענישע אפעראציעס איז דער ראיאן פון אמבאראלאדזשי.

דער אביסינישער קריגס־קאמוניקאט מעלדעט, אז דריי איטאליענישע עראפלאנען, וועלכע האבען נעכטען באמבארדירט קוראראם זענען פערברענט געווארען. די פליהער זענען דער'הרג'עט געווארען.

אדיס־אבעבא לעבט אין שרעק פאר אנ'אנפאל פון איטאליענישע עסקאדרעס.

אין אדיס־אבעבא נוצען די רויבער אויס די פערלאזענע וואוינונגען פון דער בעפעלקערונג און רויבען זיי אויס. 13 באנדיטן זענען פערמשפט געווארען צום טויט.

קאמיטעט צו פערטיידיגן פראנקפורטער

קאוונע, 10 (יט"א טעלעגראפיש)

די יודישע סטודענטען האבען געשאפען א קאמיטעט צו פערטיידיגן פראנקפורטער'ן.

היינט — גרויסער צוזאמענפאָהר וועגן דער שחיטה־גזרה

דעפּ. זאמערשטיין געפאדערט, אז דער שחיטה־פּראָיעקט זאל נאכאמאל בעטראכט ווערן דורך דער אדמינ. קאמיסיע

װאַרשאָ, 10 (טעלעפאָניש)

היינט, מיטװאָך 4 אַ זייגער עפענט זיך אין װאַרשאָ דער גרויסער צוזאַמענפאָהר פון קהלות, רבנים און יודישע ראַטמענער, װעגן דעם אַנטי־שחיטה־פּראָיעקט.

היינט װעלן שוין פאָרגעקומען די פאָר־בעראַטונגען. די טאָג־אָרדנונג װעהס פאָר אַרויסצו־געבען אַ אַנאָיפרוף צום יודישען פאָלק, אָרגאַניזירען אַ פליישלאָזען חודש, איינאָרדנען אַ רוהע־טאָג.

עס װעלען אָנגעקומען דעפּעשען פון פיל קהלות אַז זיי קומען צום צוזאַמענפאָהר. אין צוזאַמענפאָהר װעלען אויך אנטיילנעהמען די יודישע פּאַרלאַמענ־טאַריער.

צום צוזאַמענפאָהר װעלען פון לאָדז אַרויס־געפאָהרען דעפּ. מינצבערג און דער סאָכאַטשע־װער רבי.

דעפּ. זאמערשטיינ'ס ארויסטריט אין דער אדמינ. קאמיסיע ביים סיים

װאַרשאָ, 10 (טעלעפאָניש)

היינט איז פאָרגעקומען אַ זיצונג פון דער אַדמיניסטראַציע — קאָמיסיע. ביים אָנהויב פון דער זיצונג, האָט דעפּ. זאָמערשטיין דערקלעהרט, אַז ביים בעטראַכטען דעם שחיטה־פּראָיעקט האָט דער פאָרזיצער דעפּ. דוך אָפּגעגעבען אַנ'ערקלעהרונג, אַז די רעגירונג האָט נישט קיין שטעלונג צו דער פראַגע. אויף דער צווייטער זיצונג, װען דער פּראָיעקט איז שוין געװען אָנגענומען, האָט דעפּ. דוך יודער ערקלעהרט, אַז דאָס האָט איהם געזאָגט דער אינערן־מיניסטער, אָבער נישט אין נאָמען פון דער רעגירונג. היות וי די קאָמיסיע האָט אַזוי־אַרום נישט געװאוסט װעגן דער שטעלונג פון דער רעגירונג, און די מיטגלידער פון דער קאָמיסיע זענען געװען איבערצייגט, אַז דאָס װאָס דעפּ. דוך האָט געזאָגט אויף דער ערשטער זיצונג שטימט מיט דער װירקליכקייט, דעריבער לעגט ער פאָר נאָכאַמאָל צונויפצורופען אַ זיצונג פון דער קאָמיסיע מיט פאָלגענדער טאָג־אָרדנונג: 1) שטע־לונג פון דער רעגירונג צום שחיטה־פּראָיעקט און 2) נאָכאַמאָל בעהאַנדלען די גאַנצע פראַגע.

װייטער האָט דעפּ. זאָמערשטיין פאַרלאַנגט, אַז אין אָפיציעלען בעריכט, װעלכער װערט צוגע־שטעלט דעם סיים־מאַרשאַלעק פון דער קאָמיסיע־זיצונג זאָל פיגורירען זיין היינטיגע ערקלעהרונג.

דעפּ. דוך האָט געענטפערט, אַז דעפּ. זאָ־מערשטיין איז איבערגעטרעטען די גרעניץ פון אַנ־ערקלערונג, דעריבער װעט ער זי נישט אַריינטראָגען אין פּראָטאָקאָל און װעט זי נישט איבערשיקען צום סיים־מאַרשאַלעק.

אנ'אקס האט נאך דער בעטויבונג געלעבט 37 מינוט

אָטװאָצק, 10 (טעלעפאָניש)

היינט איז דאָ פאָרגעקומען אַ טעאַנס פון בע־טויבע װאַנ'אָקס דורך דער נייער מעטאָדע. נאָך דער בעטויבונג האָט דער אָקס נאָך געלעבט 37 מינוט.

די קאראאימער זענען בעאונרוהיגט צוליב דער געפאהר פון שחיטה־פערבאט

װילנא, 10 (יט"א טעלעפאָניש)

די פאָרשטעהער פון די קאַראַאימער [...] זיך געװענדעט צו די װילנער רבנים. די [...] גאַציע האָט איבערגעגעבען, אַז די קאַראַאימער [...] דער גאַנצער װעלט זענען זעהר בעאונרוהיגט [...] ליב דער געפאַהר פון שחיטה־פערבאָט אין [...]

די משפחה איז איינשטימיג...

װילנא, 10 (יט"א טעלעפאָניש)

אין אשמיאַנער סיימיק, איז אָנגענומען גע[...] װאָרען דער פאָרשלאָג פון שחיטה־פערבאָט. דע[...] פאָרשלאָג האָט אַריינגעטראָגען אַ שװאָגער [...] דער פּרוי פּריסטאָר.

Dr. med. **HALTRECHT**

ספּעציעל־אַרצט פאַר הויט־, געשלעכטס־קראַנקהייטען און מענער־שוועכע

פּיעטריקאָווער 10. טעל. 245-21

נעהמט אָן פון 8 פריה ביז 3 מיטאָג און פון 7 ביז 9 אָוו. זונטאָג פון 10—1 בייטאָג. אַלע אַרט אַנאַליזען

פאַר אונבעמיטעלטע לעטשניצע־פּרייזן

אַ ספּעציעלער וואַרטע־זאַל פאַר פרויען.

Dr. med. **Trepman**

ספּעציאַליסט פאַר טריפּער, סיפילים און הויט־קראַנקהייטען.

בעהאַנדלונג פון מענער־שוועכע.

זאַוואַדזקאַ 6, טעל. 234-12

נעהמט אָן פון 8—11 פאַרמ. און פון 6—9 אָוונט

ליקווידאַציע־פּערקויף ! | זעלטענע איינקויפס־געלעגנהייט! | זעלטענע געלעגנהייט !

צוליב **ליקווידאַציע**

פאַרקויפט אויס דאָס בעקאַנטע **טוך־ און האַרט־געשעפט** פון

H. WŁOSKI

לאָדז, 3 נאַוואָמיעסקאַ 3

טעל. 114-92, פראָנט, 2־טער שטאָק

צום איצטיגען פריהלינג און זומער־סעזאָן די בעסטע הערן און דאַמען־שטאָפען אויף פּאַלטענס און אַנציגער פון בילליגער, טאַמאַשאָווער און אַנדערע פאַבריקען

קומט און איבערצייגט אייך | **צו ליקווידאַציע־פּרייזען !** | נוצט אויס די געלעגנהייט !

בית יתומים, זגערזשער 40.

זונטאָג, דעם 22־טען ד. ח. פּינקטליך 3 נאָכמיטאָג קומט פאָר צום ערשטען טערמין

די אלגעמיינע גענעראל־פערזאמלונג

מיט פאָלגענדער טאָג־אָרדנונג: 1) ערעפענונג, 2) וואַהלען פון אַ פּרעזידיום. 3) בעשטעטיגען דעם אַלגעמיינעם בעריכט פון יאָהר 1935—36, 4) בעריכט פון דער רעוויזיאָנס־קאָמיסיע, 5) וואַהלען פון אַ פערוואַלטונג און רעוויזיאָנס־קאָמיסיע, 6) בעשטעטיגען דעם בודושעט אויפ'ן יאָהר 1936—37 און 7) פרייע פאָרשלעגען.

בעמערקונג: אין פאַל ס'וועט נישט ערשיינען די גענוגענדע צאָהל מיטגלידער צום ערשטען טערמין, קומט פאָר די אַלגעמיינע פער־זאַמלונג צום צווייטען טערמין דעמזעלבען טאָג, פּינקטליך 6 אַ זייגער נאָכמיטאָג און וועט זיין גילטיג ביי יעדער צאָהל מיטגלידער.

די פערוואַלטונג.

תחת השגחת הראַבינאַט דפה לאָדז

קמח של פסח

די איינציגע מיהל אויף לאָדז איז שוין נע'כשר'ט [...] טער דער שטרענגער אויפזיכט פון היגען ראַבינאַט. [...] נ. קונדען וועלען זיך ווידער איבערצייגען, אַז דאָס [...] און בעסטע זעקעל מעהל אויף מצות בעקומט מען נאָר [...] דער פירמע

„עלעקטראָמלין"

לאָדז, זאַקאָנטנאַ 47, טעל. 147-40

וועלכע איז פעראַנטוואָרטליך פאַר די רעעלע און פּינקטליכע ליפערונג. פערקויפט אייך נישט אויף די פּראָווינצער מציאות וואָס שטעלען אייך צו מעהלען, וואָס אויף חמץ קאָן עס [...] גילטען פאַר גריזען־מעהל און פאַר דעם גראָשען בילינער [...] איינקויף דערלעגט איהר מעהר ביי דעם מצות־פערקויף. [...] קומט שוין און בעשטעלט פערזענליך אָדער דורך טעל. 147-40

די איינציגע מיהל שוין נע'כשר'ט.

בעמערקונג: די ליפערונג פאַר דער פּראָווינץ קומען [...] נאָך די פערלאַנגען פון קויפער. מיט אַכטונג

Firma **„Elektromłyn"**

Łódź, Zakątna 47, tel. 147 40.

לעזט !!!!! אויפמערקזאם!

עס איז שוין אַריין אין קראַפט די נייע פּרייזען פאַר **דרוק־אַרבייט** אין דער בעקאַנטער און לאָדז און אומגעגנד **שנעל־דרוקעריי**

בראָמבערג

לאָדז, צעגעלניאַנאַ 8

טעל. 255-09

וועלכע האָט זיך שוין בעריהמט געמאַכט מיט די שעהנע אויספיהרונג און פּטטעטישען צוזאַמענשטעל

פיינע רעעלע פּינקטליך

אכטונג, בעקער־ און מעהל־סוחרים!

דערמיט מאַך איך בעקאַנט, דער ג: קונדשאַפט, אַז אַזוי ווי יעדעס יאָהר בעזיץ איך שוין אויך לאַנגער דאָס מעהל אונטער דער מאַרקע

CH. NOWAK, Kalisz פון דער מיהל **„Złoty Medal"**

כשר לחג הפסח

און געפינט זיך אונטער דער שטרענגער השגחה פון **קאַלישער ראַבינאַט** און ווערט אָפּגענומען פון **לאָדזער ראַבינאַט**. דאָס מעהל איז פון דער בעסטער קוואַליטעט און אויף גוטע בעדינגונגען צו געגויגע מיהל־פּרייזען. מיט בעשטעלונגען זיך ווענדען צום רעפּרעזענטאַנט פאַר לאָדז און פּראָווינץ

I. SOŁOWIEJCZYK

Kilińskiego 104, tel. 241-96.

בעמערקונג: יעדעס קוואַנטום ווערט פּינקטליך צוגעשטעלט.

ג'ידענקט, **שטשעשליוו** ביי

אַ גרויסער אויסוואַהל פון **אָריגינעלע בילליגער און טאָמאַשאָווער סחורות** אויף **אַנציגער און פּאַלטענס** פון די בעסטע קוואַליטעטען ווי אויך פאַרשידענע רעשטען

מיט 30% בילליגער

קומט און איבערצייגט אייך!

R. Szczęśliwy

לאָדז, 5 נאָוואָמיעסקאַ

טעל. 156-09.

געדענקט פּראָנט II שטאָק.

שיימלען ביי **קערש** סקווערא 51 מיט פּאַריזער שריפטן און פאַרטיגע שייטלען

Dr. med. **M. TAUBENHAUS**

ספּעציאַליסט

פאַר אַקושעריע און פרויען־קראַנקהייטען פערהיטונג געגען שוואַנגערשאַפט

זגערזשער 11, טעלעפאָן 246-09.

נעהמט אָן פון 4—8 אָוונט.

אויערן, נאָז און האַלז קליניק

מיט בעטען פון Dr. **Z. Rakowski**

פּיעטריקאָווער 67. טעל. [...]

נעהמט אָן שטענדיגע קראַנקע [...] אָפּעראַציע א. אַז. וו. ווי אויך אַמבולאַ[...] רישעס פון 9-2 און פון 4-8 [...]

ביי דער קליניק איז מע[...]

אַרענטגען־ גאַבינעט

פאַר דורכלייכטונגען און אַלערליי אַמב[...]

Dr. **Wajnberg**

ספּעציאַליסט פאַר לונגען, האַרץ און סקלעראָז קראַנקהייטען

פּיעטריקאָווער 145

טעל. 126-02.

נעמט אָן פון 9-10 פריה, 3-5, 8-9 אָוו.

Dr. med. **L. TENENBAUM**

אַקושער־גינעקאָלאָג

פּילסודסקיעגאָ 15,

טעל. 206-75.

נעמט אָן פון 8 - 10 פריה און פון 4 - 8 אָוו.

פּענסיאָנאַט „NICEA"

אין קאָלומנאַ,

פּיעטריקאָווער 7/9

נעמט אָן בעשטעלונגען אויף פסח

שטרענג כשר !

אינפאָרמאַציעס אויפ'ן אָרט.

צו זעהר מעסיגע פּרייזען.

געדענקט דעם אַדרעס !

פאַר גאָלד, בריליאַנטן, ביזשוטעריע און לאָמבאַרד־קוויטעס צאָהלט די העכסטע פּרייזען **איזידאָר פּיאַלקאַ** פּיעטריקאָווער 7.

ד"ר העלער

ספּעצ. פאַר הויט און ווענערישע קראַנקהייטען און מענער - שוואַכע

8 טראַוגוטאַ 8, טעל. 179-89

נעמט אָן פון 8—11 און פון 4—8 אָוונט, זונטאָג פון 10—2 מיטאָג.

פאַר פרויען — אַ ספּעציעלער וואַרטע־זאַל

פאַר אונבעמיטעלטע לעטשניצע־פּרייזען

Dr. med. **G. GERSZTAJN**

ספּעציאַליסט פאַר אויגען קראַנקהייטען

Traugutta 12, tel. 175-10

נעהמט אָן פון 11-2 און פון 5 ביז 8.30 אָוו. אונבעמיטעלטע— לעטשניצע פּרייזן.

Dr. med. **Niewiażski**

ספּעציאַליסט פאַר טריפּער, סיפילים און הויט - קראַנקהייטען, בעהאַנדלונג פון מענער - שוועכע

אַנדזשעיאַ 5, טעל. 159-40

פראָנט, 1טער שטאָק

נעהמט אָן פון 8-11 און פון 5-9 אָוונט זונטאָג און יום טוב פון 9-1 נאָכמיטאָג. ספּעציעלער וואַרטע - זאַל פאַר פרויען

Lekarz Dentysta

Jakób Botwinik

וועלכער האָט געאַרבייט אין דער [...] קאַסע 12 יאָהר ספּעציעל אויף [...] און האָט אַנ'אייגענע לאַבאָראַטאָ[...] קינסטליכע ציין, נעמט אָן טעגליך [...] ביז 3 נאָכמ. אין דער לעטשניצע [...] רוג. זגערזשער און ליפּאָווסקיעגאָ [...] 101-29 און פון 4—11 אָוונט אָ[...] טאָוויטשאַ 13 צוגענגליכע פּרייזע[...] בייטסלאָזע הנחה.

D^r.^ med. **LEON FAMILIER**

אינערליכע און קינדער - קראַנקהייטען

6 שערפּיעז 37 (בענעדיקטאַ)

נעהמט אָן פון 5—7 נאָכמ.

Dr. med. **W. ŻADZIEWICZ**

ספּעציאַליסט פאַר אויערן, נאָז, האַלז און קעהלקאָפּ־קראַנקהייטען

Piotrkowska 164, tel. 125-26.

נעמט אָן פון 5—8 אָוונד.

Dr. med. **M. GLAZER**

ספּעציאַליסט פאַר הויט־ און ווענערישע קראַנקהייטען

ZACHODNIA 64, tel. 185-49.

נעהמט אָן פון 12—2 מיטאָג און פון 7 ביז 8.30 אָוונד.

זונטאָג און תנאות פון 10—12 בייטאָג.

Dr. **I. SILBERSTROM**

Kilińskiego 127

ספּעציאַל־אַרצט פאַר הויט, ווענערישע און געשלעכטס־קראַנקהייטען

קוואַרץ־לאָמפּ, — ראַדיקאַלע בעזייטיגונג פון איבריגע האָר.

נעמט אָן פון 4—8 אָוונד.

קאנפערענץ פון די מלוכות האט נישט געגעבן קיין רעזולטאט

סעסיע פון פעלקער־ליגע־ראט קומט פאר אין לאנדאן

פאריז, 10 (ספ. טעל.)
היינט זענען א גאנצן טאג פארגעקומען די בע־ראטונגען פון די מלוכות, וועלכע האבן אונטער־געשריבן דעם לאקארנער אפמאך. א חוץ די פאר־שטעהער פון פראנקרייך, זענען אנוועזנד געווען עדען און מינ. האליפאקס פון ענגלאנד, פרעמיער וואן־זעעלאנד פון בעלגיען, אמבאסאדאר צערוטי פון איטאליען.

פראנקרייך האט קאטעגאריש זיך געהאלטן ביי איהר שטעלונג, אז מ'קען נישט אנהויבן קיין אונ־טערהאנדלונגען מיט דייטשלאנד, ביז ס'וועט נישט צוריקגעצויגן ווערן דאס מיליטער פון אויבער־ריין. צו קיין איינשטימיקייט איז נישט געקומען, ווייל די ענגלישע און בעלגישע דעלעגאטן האבן געהאט אינסטרוקציעס פון זייערע רעגירונגען.

9 א זייגער אין אווענט האט די האוואס־אגענטור פארעפנטליכט א קאמוניקאט, אז די בעראטונגען האבן געדויערט ביז האלב ניין אין אווענט. נאך דער בעראטונג איז ארויסגעגעבן געווארן א בשותפות'דיגער קאמוניקאט, וועלכער שטעלט פעסט, אז מיט דער הסכמה פון אלע פעראינטערעסירטע איז בעשלאסן געווארן פארטצוזעצן די בעראטונג היינטיגן דאנערשטאג אין לאנדאן.

די ענגלישע רעגירונג האט זיך אויך געווענ־דעט צום פארזיצער פון פעלקער־ליגע־ראט, אז די זיצונג פון ראט זאל אויך גערופן ווערן קיין לאנדאן, נאך די זיצונגען פון די אונטערגע־שריבענע אונטער'ן לאקארנער אפמאך, צוליב דעם איז אפגערופן געווארן די זיצונג פון „קאמיטעט פון 13", וועלכע האט מארגן געזאלט פארקומען אין זשענעוו.

פלאנדען וועט אפפליהען קיין לאנדאן מיט אן־אעראפלאן דאנערשטאג פריה.

בערלין, 10 (ספ. טעל.)
די דייטשע רעגירונג האט נאך נישט אנגע־נומען קיין שטעלונג צו דער איינלאדונג אויף דער סעסיע פון פעלקער־ליגע־ראט, וועלכע קומט פאר היינטיגן פרייטאג. אין אלגעמיין הערשט די מיינונג, אז דייטשלאנד וועט אפווארפן די איינלאדונג, האלטענדיג, אז זי וועט דארט זיין אין דער ראל פון אן אנגעקלאגטער מלוכה.

ווארשא, 10 (טעלעפאניש)
היינט פאהרט ארויס קיין לאנדאן אויף דער סעסיע פון פעלקער־ליגע־ראט דער פוילישער אוי־סערן־מיניסטער בעק.

לעצטע דעפעשן

ווארשא, 10 (טעלעפאניש)
ווי ס'זעהט אויס וועט די רעגירונג נישט ארויס־טרעטן אין סיים מיט קיין פארשלאג וועגן פול־מאכטן פאר'ן מלוכה־פרעזידענט אויף דער צייט ווען דער סיים און סענאט וועט נישט זיין טעטיג.
די רעגירונג וועט פארלענגערן די סעסיע אויפ'ן חודש פעברואר, כדי אלע נויטיגע פראיעקטן זאלן אנגענומען ווערן אויף דער איצטיגער סעסיע.

ווארשא, 10 (טעלעפאניש)
אויף דער נעכטיגער זיצונג פון מיניסטארן־ראט איז בעשלאסן געווארן צו נעהמען הלוואות פאר דער באהן 70 מיליאן זל., פאר דער פאסט־און טעלעגראף 20 מיליאן זל. און אויף פערשי־דענע וואסער־ארבייטן 20 מיליאן זל.

ווייטער האט דער מיניסטארן־ראט אנגענו־מען דעם געזעץ־פראיעקט וועגן קאלעקטיווע אפמאכן.

ווארשא, 10 (יט"א טעלעפאניש)
דער פעראייניגטער קאמיטעט פאר יודישע מלא־כה טיילט מיט, אז אין לעצטן נומער פון דזש. אוס־טאוו איז פארעפנטליכט געווארן א קאמוניקאט פון מיניסטעריום פאר האנדעל און מלאכה, אז די הנחה עקזאמענס פאר געזעלן איז פארלענגערט געווארן ביז'ן 31־טן דעצעמבער 1937. די דאזיגע הנחה איז חל פאר די, וואס האבן דערווייל אפגעגעבן בקשות.

ווארשא, 10 (טעלעפאניש)
היינט זענען אין פערשידענע פונקטן פון שטאט פארגעקומען סטודענטישע דעמאנסטראציעס, די פאליציי האט צוטריבן די דעמאנסטראנטן און ארעסטירט א רייה אנטיילנעהמער.
מארגן קומט פאר א קאנפערענץ ביים ביל־דונגס־מיניסטער מיט די רעקטארן פון די הויכ־שולן, אויף וועלכער ס'וועט ארומגערעדט ווערן די געשאפענע לאגע.

פינסק, 10 (יט"א טעלעפאניש)
דער פאלעסער וואיעוואדישער אמט, האט גע־שטראכן פערשידענע פאזיציעס אין בודזשעט פון דער שטאט. צווישען אנדערע זענען אויך געשטרא־כען געווארן אלע סובסידיעס פאר יודישע אינסטי־טוציעס. דער פארשלאג צו פארקלאגן די דעציזיע צו דער רעגירונג איז אדורכגעפאלן.

נעכטיגע זיצונג פון סענאט

סענ. טראקענהיימס רעדע וועגן פוילישן ראדיא

אינערליכע הלואה אויף צו פערגרעסערן דעם בודזשעט פון קריגס־מיניסטעריום

ווארשא, 10 (טעלעפאניש)
דער סענאט איז היינט צוגעטרעטן צו א ...ן דיסקוסיע זענען אנגענומען געווארן די בו־...יער דיסקוסיע איבער'ן פרעלימינאר־בודזשעט. ...שעטן פון מלוכה־פרעזידענט, סיים און סענאט, ...יסערן־מיניסטעריום און קריגס־מיניסטעריום.
דאן איז דער סענאט צוגעטרעטן צו בעטראכ־טן דעם בודזשעט פון יוסטיץ־מיניסטעריום. נאך דער רעדע פון רעפערענט סענ. טעליקאווסקי, האט געהאלטן א רעדע דער יוסטיץ־מיניסטער מיכאלאווסקי, וועלכער האט ארומגערעדט די טע־טיגקייט פונ'ם מיניסטעריום.
דאן איז בעטראכט געווארן דער בודזשעט פון פאסט־מיניסטעריום.
אין דער דיסקוסיע האט סענאטאר טראקענהיים בעריהרט די פראגע פון פוילישן ראדיא, אפעלי־רענדיג, אז אין די פראגראמען זאל אויך בע־ריקזיכטיגט ווערן דאס אינטערעסען־געביט פון די יודישע אבאנענטן. דער רעדנער האט זיך געקלאגט, וואס דער ראדיא באיקאטירט יודישע בעאמטע. דאן האט ער שארף פראטעסטירט געגען די רעדעס דורכ'ן ראדיא וועגן דער יודישער שחיטה, וועלכע זענען געווען איינזייטיג. ווען דער רעדנער וויל רעדן וועגן דער שחיטה בכלל ווערט ער איבערגעריסן דורכ'ן מארשאלעק פריס־טאר, וועלכער ערלויבט נישט צו פאלעמיזירן מיט דער סיים־קאמיסיע.
דאן ווערט בעטראכט דער בודזשעט פון קאמוניקאציע־מיניסטער. דער רעפערענט האט אנ־געוויזן, אז די דייטשע רעגירונג האט ארויס־געגעבן א בוך פאר טוריסטן אין וועלכען פויזן, טארן און דאנציג ווערן בעצייכנט אלס דייטשע שטעט. דער רעפערענט האט פארלאנגט צו קאנ־פיסקירן דאס בוך אין פוילן.
בעתן בעטראכטן דעם בודזשעט פון קריגס־מיניסטעריום האט גענומען א ווארט דער קריגס מיניסטער קאספזשיצקי און אנגעוויזן, אז דער בודזשעט פון קריגס־מיניסטעריום, וועלכער איז צוגעשניטן געווארן לויט דער קריזיס־צייט איז צושטערט געווארן צוליב אומאפהענגיגע סיבות פון פוילן, דאס הייסט צוליב דער בע־וואפנונג. צוליב דעם קען די שטעלונג פון פוילן און די פערהעלטניש פון איהרע כוחות צו אנדערע מלוכות אראפפאלן אויף א נידריגערער שטאפעל, אויב ס'וועט נישט פערשטארקט ווערן די אר־בייטס־טעמפא איבער דעם שוץ פון דער מלוכה. מ'דארף דעריבער געפינען מיטלען אויסער די ראה־מען פון בודזשעט כדי צו פערגרעסערן די וואק־סענדע געברויכן. דעריבער איז זעהר ערפרעה־ענד דער פראיעקט פון עטליכע סענאטארן וועגן א אינערליכע הלואה, כדי פערגרעסערן די מיטלען אויף די צילען פון דער לאנדעס־פערטיידיגונג.

בלוטיגע אונרוהען אין שפאניען

אויסגעהאנגען רויטע פעהנער אויף די בנינים פון די דייטשע קאנסולאטן

מאדריד, 10 (ספ. טעל.)
נעכטען איז אין עטליכע שפאנישע שטעט גע־קומען צו בלוטיגע געשעהענישן. אין אווענד האבן זיך די אונרוהען אריבערגעווארפן אויף דער שפאנישער הויפט־שטאט. גרופעס יונגע סאציא־ליסטן און קאמוניסטן זענען געגאנגען איבער דער שטאט, אטאקירענדיג די וואוינונגען פון בע־קאנטע רעכטע פאליטיקער.
אין בארצעלאנא האט א גרופע סאציאליסטן ...אריינגעריסן אין דער קירך, וואו ס'איז גראד ...געקומען א גאטעס־דינסט און האבן דעמא־...ירט די קירך.
אין טאלעדא האבן דעמאנסטראנטן אראפ־געווארפן די גלאקן פון א קירך און אויסגע־האנגען רויטע פעהנער. די דעמאנסטראנטן האבן אויסגעהאנגען א רויטן פאהן אויפ'ן בנין פון ...טשן קאנסולאט אין טאלעדא, דער קאנסול האט ...געגעבן אן אנקלאגע ביי דער צענטראלער מאכט ... אנקלאגע האט געהאט א קנאפע פעולה, ווייל ...נט אינדערפריה איז דער דייטשער גענעראל־...נסולאט אין מאדריד פערשמירט געווארן מיט ...טער פארב.
אין גרענאדע זענען אדורכגעפיהרט געווארן ...לעגערייען צווישען די מיטגלידער פון דער פאשיס־טישער ארגאניזאציע „שפאנישער קאטאליאן" און 4 פערזאן זענען ארעסטירט געווארן. בעת די ארעסטירטע זענען געפיהרט געווארן אין טורמע איז געקומען צו מאניפעסטאציעס און צו א צו־זאמענשטויס מיט דער פאליציי. 5 פערזאן זענען שווער פערוואונדעט געווארן און 6 לייכט.
אין אלגעמיין זענען אין פארלויף פון די לעצטע 24 שעה פון די צוזאמענשטויסן געפאלן 24 קרבנות.

מאדריד, 10. (ספ. טעל.) היינט אינ־דערפריה איז אין גרענאדע פראקלאמירט געווארן אן אלגעמיינער שטרייק, אין שטאט זענען אויסגע־בראכן ארבייטער־אונרוהען. ס'זענען פערהאן 20 פערוואונדעטע.

דער יוגאסלאווישער פארלאמענט

האט ארויסגעגעבן דעם געריכט 9 דעפוטאטן

בעלגראד, 10 (ספ. טעל.)
די אונבעריהרליכקייטס־קאמיסיע ביים פאר־לאמענט האט בעשלאסן מיט א מעהרהייט פון 9 שטימען געגען 3 ארויסצוגעבן דעם געריכט 9 דעפוטאטן פון יעווטיטש'עס גרופע, וועלכע ווערן בעשולדיגט אין אנטיילנעהמען אין אטענ־טאט אויפ'ן פרעמיער סטויאדינאוויטש.

א ים־אפמאך מיט בעווארענישען

ווערט אונטערגעשריבן צווישן אמעריקא, ענגלאנד און פראנקרייך

לאנדאן, 10 (ספ. טעל.)
קומענדיגע וואך וועט אין לאנדאן אונטערגע־שריבן ווערן א נייער ים־אפמאך פון דריי מלו־כות: ענגלאנד, אמעריקא און פראנקרייך. אלע פרטים זענען שוין אויסגעארבייט געווארן און איצט איז מען צוגעטרעטן אויסצוארבייטן דעם טעקסט.
דער טראקטאט וועט אריינגעהן אין קראפט ערשט אין אנהויב פון קומענדיגן יאהר. צום טראקטאט וועלן צוגעגעבן ווערן פערשידענע פארבעהאלטן. ענגלאנד וועט מאכן דעם פאר־בעהאלט, אז איהר אונטערשריפט איז אפהענגיג פון אן אידענטישן פאקט צווישען ענגלאנד און דייטשלאנד. אמעריקא וועט מאכן דעם פארבע־האלט, אז איהר אונטערשריפט וועט נאר זיין גילטיג, אויב יאפאן וועט מסכים זיין אויף בעגרע־ניצען די כוחות אויפ'ן ים.

די ווארשאווער קינדער־מערדערין

איז פער'משפט געווארן אויף אייביגע תפיסה

ווארשא, 10 (טעלעפ.) **אין ווארשאווער קרייז־געריכט איז נעכטען פארגעקומען דער פראצעס געגען דער 28־יעהריגער יאנינא שימטשאק, וועלכע האט דעם 22 יולי אוועקגעפיהרט פון קראשינסקיס גארטען דאס 9־חדשימדיג קינד פון בארענשטיין'ען (קארמעליצקא 25) צוזאמען מיט דעם וויגעלע.** דאס קינד האט זי דערמארדעט און אוועקגעווארפען און דאס וויגעלע האט זי פערקויפט אויפ'ן קער־צעלי־פלאץ פאר 17 זל.
דער פראקוראר האט פערלאנגט טויט־שטראף. דאס געריכט האט די קינדער־מערדערין פער'־משפט אויף אייביגע תפיסה.

סטודענטישע אונרוהען אין ווילנא

ווילנא, 10 (טעלעפאניש)
היינט זענען אין ווילנא פארגעקומען סטו־דענטן־אונרוהען. אינדערפריה האט א גרופע ענ־דעקישע סטודענטן מאניפעסטירט איבער די גא־סן מיט אויסגעשרייען „נידער מיט די יודען". אן אדורכפאהרענדיגער אויטאבוס האט איבערגע־ריסען דעם צוג. אלס נקמה האבן די סטודענטן איבערגעקעהרט דעם אויטאבוס און איהם פער־ניכטעט. דער שאפער איז צושלאגן געווארן. די פאליציי האט ארעסטירט 10 סטודענטן.

געבעלס געעפענט די וואהל־קאמפאניע אין דייטשלאנד

בערלין, 10 (ספ. טעל.) היינט אין אווענד האט דער פראפאגאנדע־מיניסטער געבעלס געעפענט די וואהל־קאמפאניע מיט א גרויסער רעדע. ער האט גערעדט וועגן דער דייטשער אויסערן־פאליטיק און איבערגעחזרט היטלערס טענות. ער האלט, אז די וועלט האט איצט א מעגליכקייט צו אונטערהאנדלען מיט דייטשלאנד וועגן אן אלגעמיינעם שלום.

נעכטיגער אינטערנאציאנאלער באקס־מעטש אין לאדז

לאדז — בריסעל 4:12

נעכטען איז פארגעקומען אין לאדז דער אינ־טערנאציאנאלער באקס־מעטש צווישען דער רעפ־רעזענטאנץ פון לאדז און דער רעפרעזענטאנץ פון בריסעל. דער מעטש האט זיך געענדיגט מיט'ן רעזולטאט 4:12 פאר לאדז. אין מעטש האבן אנטיילגענומען 2 יודישע באקסער פון „הכח": שטאהל און יודאווינסקי. שטאהל האט רעמיזירט און יודאווינסקי האט זיין קאמף הויך געוואונען. פאר דעם שענעם קאמף האט וודאווינסקי בעקומען דעם פריז פון בעלגישען קאנסול אין לאדז.

ראדיא־פראגראם

מיטוואך, דעם 11טען מערץ.

6.34 — גימנאסטיק. 6.50 — פליטען. 7.20 — ידיעות. 7.30 — פליטען, 7,55 — אינפארמאציעס. 8.00 — אודיציע פאר שולען. 11.57 — צייט - סיגנאל. 12.03 — ידיעות. 12,15 — פון פריהלינג- מאדע זשור־נאל. 12.30 — פליטען. 1.25 — הויזווירטשאפט. 1,30 — אפערעטען מוזיק. 3.12 — לאדזער בערזע, 3,15 — עקספארט. 3.20 — ווארשאווער בערזע. 3.30 — קאנ־צערט. 4.00 — אודיציע פאר קינדער. 4.20 — קאנצערט 4.45 — שמועס וועגן מוזיק. 5.20 — מוזיק. אודי־ציע. 6.00 — ענגלישע און פראנצויזישע לידער. 6.30 — פעליעטאן. 6.45 — פאפולערע רוסישע מוזיק (פליטען). 7.20 — רעקלאמע קאנצערט, 7.35 — ספארט. 7.50 — אקטועלער רעפארטאזש. 8.00 — לייכטע מוזיק (פליטען). 8.45 — אווענד ידיעות. 9.00 — פון שאפינס שאפונ־גען. 9.40 — אלטועלער ווירטשאפטליכער שמועס. 9.50 — אודיציע געווידמעט דעם שעוטשענקאס אנ־דענק. 10.20 — סאלאן מוזיק און טענץ. בעת דער פויזע 11 אווענד ידיעות און קאמוניקאטען.

אויספלוג קיין וויען!
דעם 17־טען מערץ אויף 4 און 28 טעג.
95 זל.

לאנדאן, פאריז, בריסעל
דעם 24/III ביז'ן 7. אפריל. 370 זל.

פסח אין יוגאסלאוויען, וויען,
זאגרעב, סוסאק, אויפענטהאלט דורך צוויי וואכען אין פענסיאנאט אין דובראוונִיק.
670 זל. פון 6. ביז'ן 30. אפריל

אויף פסח קיין פאלעסטינע
הנחות פאר די ה"ה סוחרים און דאקטוירים.

הנחה־פעסער קיין עסטרייך און טשעכאסלאוואקיי

„ORBIS", פיעטריקא. 18 און 65.
טעל. 249-40 און 101-01.

KINO TEATR
MIRAŻ

היינט און פאלג. טעג
I
„גליק אויף דער גאס"
ווי אויך
Indyjscy Piechurzy
אין דער הויפט־ראלע
FLIP i FLAP
נעכסטער פראגראם:
„Nie miała baba kłopotu"
מיט Walter און Sielański
אין די הויפט־ראלען.

געגען ברעכען דעם לאקארנער אפמאך

דיפלאמאטישע מיליטערישע אקציע פון פראנקרייך

דער שטורם, וואס האט זיך אויפגעהויבען אין דער וועלט, ארום דעם נייעם בראך פון אנ׳אפמאך וואס דייטשלאנד האט אליין אונטערגעשריבען, צוואקסט זיך און די סכנה פון די געפעהרליכסטע קאמפליקאציעס וואס קענען יעדער מינוט ענטשטעהן פערגרעסערט זיך כסדר, דער פוילישער קארעספאנדענט פון „אי.ק.צ.״ שילדערט אויף פאלגענדען אופן די שטימונג, וואס הערשט אין איצטיגען מאמענט אין פאריז:

די בעוועגונג פון פראנצויזישען מיליטער וואס האט זיך שבת אין אווענד אנגעהויבען אין דער ריכטונג פון דער דייטשער גרעניץ טראגט אריין אין אלץ אינטענסיווערען טעמפא. די מיליטערישע טראנספארטען מארשירען אונאונטערבראכען אויף׳ן געביט פון 76 און 20 מזרח׳דיגען ראיאן צו די פארטיפיקאציע ליניעס.

גלייכצייטיג מיט די מיליטערישע איבערגרופירונגען אין די גרענעץ־פראווינצן אויף מזרח, מארשירען אפטיילונגען פון די וויכטיגע סטרעפען. א רייהע אפטיילונגען פון נאנסי האבען בעקומען בײנאכט א פלוצלינגען בעפעהל אפצומארשירען אין דער ריכטונג פון דער גרעניץ. אויפן ארט פון די אפטיילונגען וואס זענען ארויסגעשיקט געווארען צום רהיין פון בעלפארט זענען אנגעקומען אפטיילונגען וואס זענען ארויסגערופען געווארען פון די וואגעזען. מען גלויבט, אז אין די נאהענטסטע טאג וועלען קיין פראנקרייך געבראכט ווערען בעדייטענדע כחות פון קאלאניאל מיליטער.

אחוץ דער דאזיגער מיליטערישער אקציע וואס זאגט עדות וועגען דעם ערנסט מיט וועלכען מען בעטראכט אין פראנקרייך די לאגע ענטוויקעלט זיך אין פאריז א געוואלדיגע דיפלאמאטישע אקציע.

מאנטאג האט מיניסטער פלאנדען קאנפערירט מיט׳ן סאוויעטישן אמבאסאדאר פאטיאמקין און דעם בעלגישען אמבאסאדאר באראן דע צענטמעהנגעהעם. אין דערזעלבער צייט האט דער סעקרעטאר פון אויסערן מיניסטעריום אויפגענומען דעם איטאליענישען אמבאסאדאר צערוטי.

אין די אוונד־שעה׳ן איז ערווארט געווארען דאס אנקומען פון דעם ענגלישען אויסערן מיניסטער אידען און בעלגישען פרעמיער וואן זעעלאנד.

היינטיגע איטחערפריה הויבט זיך אן אין אויסערן מיניסטעריום די קאנפערענץ פון די מלוכות וואס האבען אונטערגעשריבען דעם לאקארנער אפמאך (פראנקרייך, ענגלאנד, איטאליען, בעלגיען), וואס איהר ציל איז פעסטצושטעלען די וויכטיגע געמיינזאמע ליניע פאר דער אויסערגעוועהנליכער סעסיע פון דער פעלקער ליגע, וואס איז צוזאמענגערופען געווארען אויף פרייטאג.

די הויפט־ליניע פון דער אקציע וואס מ׳האט בדעה ארורכצופיהרען בעשטעהט אין דעם, אז די פעלקער ליגע זאל בעשליסען געגען דייטשלאנד פינאנציעלע און ווירטשאפטליכע סאנקציעס, אויב זי וועט תיכף נישט צוריק ארויסציהען איהר מיליטער פון איבער רהיין, גלייכצייטיג וועט פראנקרייך צוטרעטען צו דער ארגאניזאציע פון געגענזייטיגער הילף געגען דייטשלאנד דורך א פערשטענדיגונג צווישען די גענעראל שטאבען.

די געשפרעכען וואס איך האב דא אדורכגעפיהרט בעפעסטיגען מיך אין דער איבערציינונג אז פראנקרייך וועט זיך דאסמאל נישט בעגרעניצען מיט פוסטע פראטעסטען און אויב די אנדערע מיטלען וועלען נישט העלפען איז זי ענטשלאסען אויפן יסוד פון איהרע רעכט זיך צו בענוצען מיט כח, פראנקרייך האט שוין איצט פון פאראויס פערזיכערט די תיכף׳דיגע הילף פון דער קליינער קאאליציע און ראטען־פערבאנד.

פון לאנדאן זענען אנגעקומען ידיעות אז דער פראנצויזישער אמבאסאדאר אין ווארשע נאעל האט מצד פוילען בעקומען א בעשטעטיגונג אז מיר זענען דעצידירט צו ערפילען אלע התחייבותן וואס עס ליגט אויף אונז ארויף דער בונד מיט פראנקרייך.

די רעדע וואס מיניסטער אידען האט מאנטאג געהאלטען אין פארלאמענט ווערט אין פראנקרייך אינטערפרעטירט אלס אנ׳אנזאג אז ענגלאנד וועט געהען מיט פראנקרייך האנד ביי האנד.

די פאלשטענדיגע פראנצויזישע - בעלגישע סאלידאריטעט איז זעלבסטפערשטענדליך באלד פון דער ערשטער מינוט גאראנטירט געווארען.

א חוץ דעם רעכענט זיך דער פראנצויזישער שטאב מיט די חלוקי דעות וואס זאלען עקזיסטירען אין די דייטשע רעגירונגס קרייזען. א סימן דערצו זאל זיין די כלומרשטע אפאזיציע פון די דייטשע מיליטערישע קרייזען געגען די שריט וואס היטלער האט אנגענומען. היטלערס פראיעקט צו קינדיגען דעם לאקארנא אפמאך און בעזעצען דעם איבער רהיין איז פארגעלעגט געווארען דער דייטשער גענעראליזאציע שוין דעם 11טען יאנואר. לויט די אינפארמאציעס פון דער פראנצויזישער רעגירונג איז דער פראיעקט דורך די דייטשע גענעראלען איינשטימיג אנערקענט געווארען פאר זעהר געפעהרליך.

בכדי צו געבען א בילד פון דער לאגע, דארף מען אויפמערקזאם מאכען אויף פאלגענדען כאראקטעריסטישען פרט. בעת אין עהנליכע פאלען למשל, דעם 16טען מערץ פון פערגאנגענעם יאהר האט דער דייטשער זשעסט ארויסגערופען אין פראנקרייך א כוואליע פון אויפרעגונג וואס איז אין משך פון דער צייט שוואכער געווארען זעהט מען איצט א פונקט פערקעהרטע ערשיינונג.

עס איז גענוג צו ווארפען א אויג אויף די פראנצויזישע צייטונגען פון שבת, זונטאג און מאנטאג, בכדי פעסטצושטעלען אז די כוואליע פון אויפרעגונג וואס איז ארויסגערופען געווארען דורך היטלערס רעדע וואקסט פון טאג צו טאג און דאס נישט נאר אין פאריז נאר אויך אויף דער פראווינץ, די זונטאג׳דיגע רעדע פון פרעמיער סארא דורכ׳ן ראדיא האט בעקומען די אלגעמיינע צושטימונג פון דער ריזיגער מעהרהייט פון פאלק. די טראדיציאנעלע אינערליכע פארטיי קאמפען טרעטען אפ אויפן צווייטען פלאן. פראנקרייך איז איבערצייגט אז עס האנדעלט זיך וועגען איהר גאנצע צוקונפט. זי קאנצענטרירט די כוחות, גרייט צו פערטיידיגונג.

וועגען דעם ווי אזוי עס וועלען זיך ענטוויקלען די וויכטיגסטע געשעהענישען אויפן פארום פון דער פעלקער ליגע, מעלדעט דער קארעספאנדענט פון „אי.ק.צ.״ אז די פעלקער־ליגע וועט פאדערן דאס צוריקציהען פון דייטשען מיליטער אין משך פון 8 טעג. אזוי ערקלערען די אנגעזעהענסטע זשענעווער פאליטיקער, זיי גיבען צו אז עס איז אויסגעשלאסען דאס מען זאל מיט די דייטשען פיהרען וועלכע עס איז אונטערהאנדלונגען אזוי לאנג ווי דאס דייטשע מיליטער וועט זיך געפינען אויף דער דעמיליטאריזירטער סטרעפע.

אויב דייטשלאנד וועט די פאדערונגען נישט נאכקומען, וועט די פעלקער ליגע בעשליסען סאנקציעס געגען דייטשלאנד.

דער פראנצויזישער פובליציסט פערטינא שרייבט אז אויב היטלער האט זיך נישט אפגעשטעלט פאר קינדיגען דעם לאקארנער אפמאך, וועט זיין נאהענטסטער שריט זיין שוין מלחמה. אויב דייטשלאנד וועט אנהויבען צו פערפעסטיגען דעם איבער רהיין סטרעפע וועט איהר מיט דער צייט געלונגען אפצושניידען דעם מערב־פראנט פון דעם מזרחדיגען, דאן וועט די רייכסוועהר מיט 300 טויזענד מאן קענען האלטען אין שאך די פראנצויזישע ארמעע.

די פראנצויזישע רעגירונג זעהט פאר אז דערווייל וועט געגען דייטשלאנד אנגעווענדעט ווערען ווירטשאפטליכע און פינאנציעלע סאנקציעס, אויב דייטשלאנד וועט נישט קענען פערקויפן איהרע סחורות קיין אויסלאנד און אויב דער [illegible] מארק וועט זיי נישט געבען קיין קרעדיט וועט [illegible] נישט קענען פארטזעצען אין שנעלען טעמפא די [illegible] וואפענונגען.

לויט וויכטיגע אינפארמאציעס וואלט דער מעכאניזם פון סאנקציעס געגען דייטשלאנד [illegible] געווענדעט ווערען אין א שנעלערן טעמפא, ווי [illegible] איטאליען, אין דער הינזיכט האט שוין [illegible] די פערזיכערונג מצד דער קליינער קאאליציע, [illegible] פערבאנד און בונד פון די באלקאנישע מלוכות.

אפשר ווי געזאגט איז די דעציזיע אפהענ[illegible] דער ענגלישער שטעלונג. עס איז כאראקטער[illegible] אז די ענגלישע אדמיראליטעט פארערט שוין [illegible] דאס צוריקרופען דעם ענגלישען פלאט פון [illegible] לענדישען ים.

נישט געלונגענע מיסיע

פון טשעכישען פרעמיער האדזשא אין בעלגראד

אין די לעצטע וואכען איז דער יוגאסלאווישער פארלאמענט געווארען דאס טומעלדיגסטע ארט אין גאנצען לאנד. בעוואפענט מיט פיפעלעך און שטעקענס מאכען די דעפוטאטען א געוואלדיגע אבסטרוקציע. די אפאזיציע פאדערט די פאנאנדערלאזונג פון פארלאמענט און נייע וואהלען. אין אנהויב האט די אבסטרוקציע געטראגען דעם כאראקטער פון א דעמאנסטראציע געגען פארזיצער פון סקופשטינא. ער אליין האט פריהער געהערט צו דער אפאזיציע. אבער אין משך פון דער צייט איז ער צוגעשטאנען צום רעגירונגס לאגער, צוליב דעם האט זיך א טייל פון די אפאזיציע צוגעטעוועט געגען איהם. די פערזענליכע אבסטרוקציע האט זיך איינציגווייז פערוואנדעלט אין א פראגראם אבסטרוקציע און איצט לעבט די סקופשטינא אדורך די שווערע טעג — אויף די זיצונגען קומט צו שווערע ארויסטרעטונגען און אויף איינע פון די לעצטע זיצונגען איז אפילו אויסגעפיהרט געווארען א נישט געלונגענער אטענטאט אויפן פרעמיער סטאיאדינאוויטש.

אין די לעצטע טעג זענען ביים סטענאגראפען טיש אנגעקומען געווארען פאליציי אגענטען וואס זייער אויפגאבע איז צו שיצען די דעפוטאטישע „אונבעריהרליכקייט״ פון די רעדנער און פרעזידיום.

דורך די רעגירונגס דעפוטאטען איז אנגענומען געווארען א בעשלוס אין א שנעלען טעמפא צו בעטראכטען דעם בודזשעט — די אפאזיציע האט אלס פראטעסט פערלאזט דעם זאל. זייט דאן איז אין דער סקופשטינא שטיל. אלע טומלען ווערען דורך די רעגירונגס דעפוטאטען שנעל אנגענומען און די רעגירונג האט אויך בדעה אויסצונוצען די געלעגענהייט און אדורכצופיהרען פאלמאכטען פאר דער רעגירונג מיטן ציל אנצונעהמען פאליטישע געזעצען דורך ענדערען די הויפט־געזעצען פון לאנד.

אין דער לעצטער צייט איז צו די צאהלרייכע אפאזיציאנעלע גרופען אין יוגאסלאוויען, צוגעקומען נאך א גרופע, וואס האט אין משך פון די לעצטע 17 יאהר נישט געוואגט אויפצוהויבען א שטימע, דאס זענען די אזוי גערופענע „פראנקיטשעס״, דאס זענען אינטעליגענטע כארוואטישע קלעריקאלען וואס אריענטירען זיך אין עסטרייך.

זייט פאריז און פראג זענען צוגעשטאנען צו דער פרא־האבסבורגער איטאליענישער פאליטיק זענען זיי געווארען זעהר דרייסט, און די טעג האבען זיי איינגע ארדענט גרויסע אונרוהען אין זאגרעב.

אין משך פון די 9 חדשים פון איהר עקזיסטענץ האט סטאיאדינאוויטשעס רעגירונג נישט בעוויזען צו לעזען דאס פראבלעם פון דער אינערליכער פאליטיק. צוליב דעם זענען אלץ כסדר אויפגעשוואומען קלאנגען, אז די רעגירונג זאל אראפ אין דימיסיע און עס זאל געשאפען ווערען א נייע רעגירונג מיט דעם געוועזענעם דיקטאטאר גענעראל זשיווקאוויטש אין דער שפיץ. און עס איז כאראקטעריסטיש אז זיין קאנדידאטור טרעפט נישט אן אויף קיין ווידערשטאנד מצד די דעמאקראטישע קרייזען וועלכע וואלטען געוואלט זעהען אין דער שפיץ פון דער רעגירונג א שטארקע האנד וואס זאל מאכען א סוף מיט דער אנארכיע אין לאנד.

צווישען יוגאסלאוויען און טשעכאסלאוואקיען איז לעצטענס פארגעקומען א געוויסע דערווייטערונג. דער טשעכישער פרעמיער האדזשא וועלכער האט בעזוכט בעלגראד איז אפילו גאנץ גוט אויפגענומען געווארען. ער איז אבער אוועקגעפאהרען מיט [illegible] עס איז איהם נישט געלונגען צו בעווייזען [illegible] וויען אז זי זאל ענדערען איהר פאליטיק אין [illegible] טונג דאס מסכים זיין ראטען - פערבאנד זאל [illegible] א ראלע אין צענטראל אייראפע און אויך נישט [illegible] הסכם אז די האבסבורגער זאל קענען צוריק[illegible] קיין עסטרייך.

די לעצטע פראגע איז אהרומגערעדט געווארען צווישען האדזשאטען און דעם יוגאסלאווישען [illegible] מיניסטער סטאיאדינאוויטש. האדזשא האט געזאגט [illegible] זיך א שווערע אויפגאבע צו ברענגען צו [illegible] דעם טשעכאסלאוואקישען שטאנדפונקט אז עס איז [illegible] סער די האבסבורגער אין איטאליען אין עסטרייך [illegible] דער דייטשלאנד — מיט דעם יוגאסלאווישען [illegible] פונקט וואס האלט אז עס איז גלייכער דייטש[illegible] אין עסטרייך איידער די האבסבורגער און איטא[illegible] פאר יוגאסלאוויען האט דער גאנצער ענין [illegible] א אויסערליך פאליטישער בעדייטונג נאר אויך [illegible] אינערליך פאליטישע בעדייטונג. דעריבער איז [illegible] וזשאס מיסיע אין בעלגראד נישט געלונגען.

אין יוגאסלאוויען איז מען בכלל זעהר [illegible] צוליב דעם, וואס טשעכאסלאוואקיען האט [illegible] איהר שטעלונג אין דער האבסבורגער פראגע [illegible] וויל זיך איצט דארט בעפרייען פון פראנקרייך [illegible] זוכען א נייע אריענטירונג עס העלפט אין דעם [illegible] צו דאס היטלער דייטשלאנד. אין בעלגראד איז [illegible] אין דער מיינונג, אז די קליינע קאאליציע איז [illegible] און מען דארף א סך בעמיהונגען בכדי [illegible] טשעווען.

גראנדיעזער פלאן פון לופט-קאמוניקאציע

צווישען אייראפא און אמעריקא

לעצטענס איז געווארען זעהר אקטועל דאס פראבלעם פון א רעגולערער לופט־קאמוניקאציע איבערן אקעאן. דערביי דארף באלד בעטאנט ווערען, אז ביים איצטיגען שטאנד פון דער טעכניק זענען די מעגליכקייטען פון אזא קאמוניקאציע צווישען אפריקא און דרום־אמעריקא גאנץ אנדערע ווי צווישען אייראפא און צפון אמעריקא.

עס קומט דא נישט אין בעטראכט דער אונטערשיד פון דער שטרעקע, נאר דער אונטערשיד פון די מעטעאראלאגישע בעדינגונגען.

די לופט פליהעריי אין איהר איצטיגען סטאדיום האט נאך נישט בעוויזען זיך אונאפהענגיג צו מאכען פון צושטאנד פון וועטער, נישט קוקענדיג וואס מען קען שוין פליהען אין וואלקענס און נעבעל און אויפהאלטען די בעהעריגע ריכטונג מיט דער הילף פון דעם ספעציעלען אפאראט, דעם ראדיאגאניאמעטער, אויף דעם דרומדיגען טייל פון אטלאנטישען אקעאן הערשען רעגולערע מעטעאראלאגישע בעדינגונגען, וואס פערלייכטערט די אויפגאבע איינצופיהרען א נארמאלע קאמוניקאציע.

דער לופט־פליהער ווייסט פון פריהער אויס, וואס פארא וועטער ער וועט אנטרעפען אויף דעם בעשטימטען וועג און ער איז גארנישט אויסגעשטעלט אויף אונאנגענעהמע איבערראשונגען. עס איז דעריבער נאטירליך, וואס די ערשטע פאסט־לופט ליניע איז איינגעפיהרט געווארען איבערן דרום אטלאנטיק. דער וועג ווערט אדורכגעפלויגען אין צוויי עטאפען. אלס לאנדונגס פונקט אין מיטען אקעאן דינט די שיף „וועסטפאליען״, וואס איז פעסטיגט מיט אנקערס.

אנדערע אטמאספערישע בעדינגונגען הערשען אבער אויפ׳ן צפונדיגען טייל פון אטלאנטישען אקעאן. דאס וועטער איז דארט נישט רעגולער און עס ענדערט זיך כסדר און דאס איז די הויפט מניעה צו דער איינשטעלונג פון א רעגולערע לופט־קאמוניקאציע צווישען אייראפא און צפון אמעריקא, נישט קוקענדיג דערויף, וואס דעם טייל אקעאן אין מען מעהר מאל איבערגעפלויגען, ווי דעם טייל צווישען אפריקא און בראזיליען. בעזונדערס אונגינסטיגע אטמאספערישע בעדינגונגען טרעפען אן די עראפלאנען אויפ׳ן וועג פון מזרח קיין מערב.

וועגען א קאמוניקאציע אהן לאנדען קען ביי די איצטיגע בעדינגונגען נישט זיין קיין רייד, ווייל דער עראפלאן איז אזוי בעלאסטעט מיט בענזין, אז מען קען נישט מיטנעהמען קיין שום באגאזש אדער פאסט.

אמליכסטטען וואלט די פראגע געקענט געלעזט ווערען ווען מען זאל בויען א רייהע קינסטליכע אינזלען אויפ׳ן אקעאן, וואס זאלען זיין אפגערוקט איינע פון דער צווייטער אויף א שטח פון 750 קילאמעטער. די מאדערנע עראפלאנען קענען אזא שטרעקע אדורכפליהען אין משך פון צוויי ביז דריי שעה. ביי א גוטען מעטעאראלאגישען דינסט אויף אזא קליינע שטרעקע, און אין אזא קורצער צייט, זענען איבערראשונגען כמעט ווי [illegible] שלאסען, און עס הערשט א גרויסע [illegible] פון א זיכערען איבערפליהען דעם אקעאן.

דער וועג ווערט פראיעקטירט אויף [illegible] מודען און אוארען אינזעל, צו די שפאניש[illegible] געס, בכדי צו פערזיכערען די קאמוניקאציע [illegible] ענגלאנד, זאל ביי די אייראפעאישע ברעגען [illegible] געארדענט ווערען נאך א קינסטליכע אינזל [illegible] זאל זיין אפגערוקט צו צפון צו פון דעם [illegible] וועג, לויט דעם דאזיגען פראיעקט וועט [illegible] וועג צווישען אייראפא און צפון אמעריקא [illegible] אדורכפליהען אין 30—35 שעה.

הגם מען איז שוין צוגעטרעטען [illegible] די ערשטע קינסטליכע אינזעל, איז אבער [illegible] מעגליך, אז דאס פראבלעם זאל געלעזט [illegible] אויף א גאנץ אנדערן אופן, און נעמלי [illegible] דער סטראטאספערישער לופט־פליהעריי.

לופט פליהעריי אויף א בעדייטענדע[illegible] שטעלט גרויסע טעכנישע שוועריגקייטען [illegible] סטרוקטארען פון עראפלאנען, געוויסע [illegible] כמעט איינגאנצען דעם איינפלוס פון די [illegible] רישע בעדינגונגען און מאכט מעגליך צו [illegible] א גרויסע געשווינדיגקייט. לויט די [illegible] בערעכנונגען קען דערגרייכט ווערען א [illegible] פון איבער טויזענד קילאמעטער אין א [illegible] גרעסטע טעכנישע שוועריגקייט ביים [illegible] טאספערישע עראפלאנען זיבען: 1) די [illegible] ייע פון א הערמעטיש פערמאכטע קאבינע [illegible] צער מאנשאפט און פאסאזשירען, צוליב [illegible] נידריגער אטמאספערישער דרוק, גרויסער [illegible] און מאנגעל פון א געהעריגען סכום [illegible] אין דער שיטערער לופט; 2) פערזיכערן [illegible] מאלע פראדוקטיוויטעט פון מאטאר ביי [illegible] אויף אזא הויך.

ווען די דאזיגע שוועריגקייטען וועלען [illegible] זיגט ווערען, און מען דארף דאס [illegible] וועט דאס בויען פון קינסטליכע לאנדונגס [illegible] אויפ׳ן אקעאן ווערען איבעריג, דעם [illegible] דינסט וועט איבערנעהמען די סטראטאס[illegible] לופט־פליהעריי. די סטראטאספערע [illegible] וועלען אדורכמאכען דעם וועג צווישען [illegible] אמעריקא אין משך פון 5—6 שעה.

עסטרייך האט נישט אנערקענט

די נירענבערגער געזעצען

ווין, (יט״א) אין צוזאמענהאנג מיט די ידיעות אין דער אויסלענדישער פרעסע, אז עסטרייך זאל האבען אנערקענט די נירענבערגער געזעצען אין בעצוג אויף די חתונה פארשריפטען, וואס פערפליכטען אין עסטרייך, האט דער ווינער יט״א פארשטעהער ערהאלטען פון עסטרייכישען בונדעס קאנצלער אמט אנ׳אפיציעלע מיטיילונג אז עס קאן קיין רייד נישט זיין וועגען אנ׳אנערקענונג פון די נירענבערגער געזעצען דורך עסטרייך. אבער־אפן הסכם מיט די פארשריפטען פון עסטרייכישע חתונה רעכט און פון די פערפליכטענדע אינטערנאציאנאל - רעכטליכע פרינציפען (האגער אפמאך פון 1902) מוז מען ביי שליסען התונה אקטען דורך אויסלענדער אפהיטען די געזעץ בעשטימונגען פון געגעבענעם לאנד.

די יודישע פרוי וואס האט מוסאליני'ן געשטיצט

(בריף פון ניו־יארק)

אין ניו־יארק געפינט זיך איצט א יודישע ...י וועלכע שטעלט מיט זיך פאר איינע פון די ...טסטע און קאלירפולסטע רעוואלוציאנערע פער־...ליכקייטען פון אונזער צייט; א פרוי, וועלכע ...האט בעהאלפען מוסאליני'ן און יאהרען לאנג מיט ...איהם בעארבייט, געלאפען צו לעניג'ען העלפען ...אין דעם קאמף, געלייגט דעם פונדאמענט און ...פיהרט ארבייטער־בעוועגונגען אין פערשידענע ...לענדער פון דער וועלט; אנגעשריבען א רייהע ביכער ...אין פערשידענע שפראכען איבער דעם קלאסען־...קאמף, און איז היינט, צו זעכציג יאהר, נאך אלץ א ...קעמפערין אין איהר קינדער־אידעאל, — צו פער־...טיידיגען דעם אונטערדריקטען אהן בלוט־פערגיסונג ...און אהן דיקטאטארישע מעטאדען.

...זי איז אנדזשעליקא באלאבאנאווא, א טאכטער ...פון א בגבירישער יודישער פאמיליע פון דער צא־...רישער רוסלאנד, וועלכע האט שוין אלס א פינפ־...צעהן־יעהריג מיידעלע אויפגעפאסט די אומרעכט און די ...ראלע זינד געגען דעם ארבייטער.

מאדאם באלאבאנאווא דערצעהלט מיר:

„איך בין געוועזען דעמאלט ארום פינף יאהר ...; געלעבט אין גרויס רייכטום, די יונגסטע פון ...צעהן קינדער. איך האב געהאט גאווערנאנטקעס ...יעדען לוקסוס וואס א קינד קאן געניסען.

מיין מוטער האט מיך איין טאג געשיקט א ...ער. איך האב עס געוואלט געבען א דינסט אין ...אך. איך האב עס נישט געדארפט. זי האט עס יא ...דארפט, האב איך פערשטאנען. האב איך מורא ...האט פאר צוויי זאכען: ערשטענס, אז מיין מוטער ...מיך נישט בעשטראפען פאר אזא אומגעהערטער ...און צווייטענס, אז איך זאל נישט בעלידיגען ...די דינסט.

איך האב זיך ארויסגעגנב'עט אין גארטען, ...ארופען די דינסט, זיך פערבייגט, איהר א קוש ...אין דער האנט, און איהר געגעבען די מתנה, ...יענעם מאמענט אן האב איך איינגעזעהען, ...דאס וועט זיין מיין ריכטונג אין לעבען, אז איך ...וידמען מיין לעבען און מיינע כוחות פאר ...אונטערדריקטען.

נאך איין דערפאהרונג האט מיך איבערצייגט ...אלס, אז די וועלט איז פול מיט אומגערעכטיג־...און לידען. מיין מוטער איז געוועזן א כלל־טוע ...האט זי מיך איין טאג גענומען אין דעם „הקדש" ...שטאט, וואו זי האט צעטיילט צווישען די ארימע־...עסען און קליידער. נאך דעם בעזוך איז דאס ...לעבען אין שטוב מיר אויסגעקומען שרעקליך ...עררדיסיג.

און די קליינע אנדזשעליקא, וועמענ'ס יודי־...באמען אין פריידע, האט זיך איבערצייגט ...דאך: אז זי וויל נאר די פרייהייט און די מעג־...צו זיין א ניצליכער מענש.

ערשט צו צוואנציג יאהר, נאכדעם ווי זי האט ...דערוואָרבען אלגעמיינע הויכע בילדונג, און ...שנאה צו די לעבענס־שטייגערן ארום איהר ...געווארען רייפער און מעהר קאנקרעט, האט זי ...לאזען רוסלאנד און אויסגעוואנדערט קיין בעל־...צו דעם „אוניווערזיטעט ליברע", דער בעריהמ־...פרייער, ראדיקאלער אוניווערזיטעט, זי האט ...ענדיגט מיט דעם טיטעל פון דאקטאר פילאזאפיע.

איך בין אוועקגעפאהרען קיין בערלין, לייפציג, ...ענגלאנד קיין רוים, וואו איך בין שטארק בעאיינ־...געווארען פון דעם פילאזאף און מארקסיסטי־...לעהרער, לאבריאלא; און נאך דער דאזיגער ...שטודירונגס־פעריאדע האב איך זיך געשפירט ...אנצוהויבען ארבייטען אין דער בעוועגונג.

אין 1902 האט זי זיך אנגעשלאסען אן דער ...סאציאליסטישער פארטיי אין רוים, און גלייך נאך ...האט זי זיך בעזעצט אין דער שווייץ, וואו אין

יענער צייט האבען זיך געפונען א סך איטאליעני־שע ארבייטער, און וואו זיי זענען שטארק אונטער־דריקט געווארען.

איין אווענט, ביי אן ארבייטער־פערזאמלונג, איז באלאבאנאווא געווען די הויפט־רעדנערין. די טעמע איז געווען: „די פאריזער קאמונע". אלס א הויך סענסיטיווער זי"ז, אויפפאסענדער מענש, האט זי אין דער שטילער, מידער מאסע פון ארבייטער בעמערקט איין יונגען איטאליענער, וועלכער האט ארויסגעוויזען גרויס נערוועזיטעט און אויפרעגונג. נאך דער פערזאמלונג איז זי צוגעגאנגען צו איהם און איהם געגעבען איהר האנט:

ער איז געווען אן אפגעריסענער, ווילדער יונג, וועלכער איז אנטלאפען פון „דינסט" אין איטאליע, און האט זיך נישט געקענט דיסציפלינירען אין די ארבייטער־רייהען. א קלוגער יונג, האט ער זיך גע־שארט ארום די איטאליענישע ארבייטער, און גע־לעבט פון זיי. ער האט נישט געטראגען דעם אויס־זעהען, דעם שטאלץ פון דעם ארבייטער, אדער דעם בעוואוסטזיניגען מענשען.

אט דאס איז געווען בעניטא מוסאליני אלס יונג פון צוואנציג יאהר, ווען ער איז געקומען אין דער שווייץ.

באלאבאנאווא האט איהם גענומען אונטער איהרע פליגלען, איהם געהאלפען פערדינען זיינע ערשטע פופציג פראנק פאר אן איבערזעצונג, און געזוכט איהם צו שטעלען אויף די פיס און איהם מאכען פאר א ניצליכען מענשען.

מוסאליני איז געגאנגען מיט'ן שטראם; ער האט נישט ארויסגעוויזען קיין בעזונדערע נייגונגען זיין פאטער איז געווען א סאציאליסט, א מיטגליד פון דעם „ערשטען אינטערנאציאנאל". און ער האט אויך איינגעזאפט די אנטי־רעליגיעזע סענטימענטען פון די ארבייטער און פויערים, צווישען וועלכע ער איז אויפגעוואקסען. און עס איז געווען א גאנץ נאטירליכע זאך, וואס ער איז געווארען א סאציא־ליסט, און אן עקסטרעמער פאציפיסט. ער האט שפעטער אנגעהויבען ... שיטען פייער און פלאם געגען עקספלואטאציע און מלחמה; ער האט אפילו געהייסען די פרויען־מאסען זיך אוועקלייגען אויף די רעלסען, און נישט דערלאזען, אז די באהנען מיט אמוניציע זאלען קאנען דורכגעהען, און ווען דער קעניג האט איהם דערלויבט צוריקצוקומען אין איטאליע, האבען זיי ביידע, באלאבאנאווא מיט מוסאליני'ן אנגעהויבען ארויסצוגעבען די צייטונג „אוואנטי", וואו מוסאליני האט אלץ געפרעדיגט די פרינציפען פון סאציאליזם. אבער ווען די מלחמה איז אויסגעבראכען איז ער געווארען א פאררעטער", — האט באלאבאנאווא ארויסגערעדט מיט גרויס צארן און פעראכטונג.

איטאליע האט געמוזט אויפלעזען די עקזיסטי־רענדיגע סאציאליסטישע פארטיי צוליב דער אנטי־מלחמה־פראפאגאנדע, און מוסאליני האט זיך אפ־גערופען אויף דעם אויפרוף פאר דעם נייעם פיהר־רער פון א קארופטער בעוועגונג. ווען אונזער פאר־טיי האט איהם פערורפען אויף א פערהער, האט ער צוגעזאגט, אז ער וועט זיין גוט און פרום און נישט שטיצען די מלחמה־פראפאגאנדע. אבער מיר האבען שוין איהם מעהר נישט געקאנט גלויבען, מיר האבען איהם ארויסגעווארפען פון דער פאר־טיי; און מיט א קורצער צייט שפעטער איז ער גע־ווארען דער רעדאקטאר פון אן אנטי־סאציאליסטי־שער צייטונג, פינאנסירט מיט פראנצויזישען קא־פיטאל.

ז. יאפע

אביסעלע קיביץ

(הומאר פון טאג)

— זאג מיר דזשעק, פאר וואס געהט דיין פרוי אזוי נאקעט צום באל?
— ווייל זי האט א סך אנצוטון.

* * *

ריכטער: — אלזא איהר בעהויפטעט, אז איהר קענט גאר נישט דעם מאן, מיט וועלכען איהר האט צו־זאמען געגנבעט?

גנב: — ניין, הער ריכטער! איך שווער אייך, די גנבה איז צוגעגאנגען אזוי אין אייליגניש, אז מיר הא־בען גאר נישט געהאט קיין צייט זיך פארצושטעלען.

* * *

זי: — גוואלד! וואו איז געווען מיין קאפ ווען איך האב זיך ענטשלאסען צו הייראטען?

ער (טרויעריג): — אויף מיין ברוסט.

* * *

— נישט שעהן פון דיר דו זעהסט א פרוי און נעהמסט פאר איהר נישט ארונטער דעם הוט.
— עס איז נישט מיין הוט, עס איז מיין ברודערס.

* * *

פרוי: — זאג מיר, מיין ליבער מאן, ווען מיר וואל־טען ביידע איצט געוועזן פריי, וואלסטו מיך ווידער גענו־מען פאר א פרוי?

מאן: — עס איז שוין געוועזן א שטיקעל צייט שטיל ווילסטו ווידער אנהויבען א קריג?

* * *

יונגערמאן: איך דארף האבען א מצבה פאר מיין שוויגער און איך וויל ס'זאל מיר נישט קאסטען טייער, גיט מיר, זאגען מיר, א געניצטע מצבה.

מצבה קריצער: א געניצטע האט דאך אנ'אויפ־שריפט פון אנ'אנדערן מת.

יונגערמאן: ס'מאכט נישט, מיין שוויגער האט סיי ווי נישט געקענט לייענען.

„די יודען אין דער וועלט"

בערלין (יט"א) אין פערלאג פון עריך רייס (בערלין) איז לעצטענס ערשינען א זעהר אינטערע־סאנט בוך פון לאנג־יעהריגען גענעראל־סעקרע־טאר פון הילפס־פעראיין פון דייטשע יודען ד"ר מארק ווישניצער א. ט. „די יודען אין דער וועלט" איינגעטיילט לויט לענדער, גיט דאס בוך א דורכ־זיכטיג בילד פון די פערהעלטנישען פון די יודישע קבוצים אין דער פערגאנגענהייט און געגענווארט אין אלע וועלט־טיילען (העכער 80 לענדער). ד"ר ווישניצער'ס בוך ברענגט אין יעדען קאפיטעל א קורצען איבערבליק פון דער געשיכטע פון יודען אין געגעבענעם לאנד, עווענטועל בעזונדערע לאנדס טיילען, אינפארמירט וועגען די וויכטיגסטע היסטא־רישע און סאציאלע געשעהענישען פון יודישען קיבוץ, סטאטיסטיק, ארגאניזאציע פון יודישען גע־זעלשאפטליכען און קהלה־לעבען, שולוועזען, עמי־גראציע, קולטור א. אז. וו. דאס בוך צעהלט העכער 400 זייטען, און שמיצט זיך הויפטזעכליך אויף ענציקלאפעדישע און ארכיוואלע מאטעריאלען. כמעט צו יעדען קאפיטעל זענען צוגעגעבען אינפארמאטיווע בעמערקונגען וועגען עמיגראציע־מעגליכקייטען און וועגען גורל פון די דייטשע יודען, וואס האבען זיך אין די געגעבענע לענדער געפרובט איינארדנען זייט 1933. אין דער איינלייטונג גיט ד"ר ווישניצער א קורצען איבערבליק פון דער געשיכטע פון יודישע וואנדערונגען זייט די עלטסטע צייטען און אייניגע אינטערעסאנטע בערעכנונגען איבער דער סטאטיס־טיק פון דעם איבער דער גאנצער וועלט צעווייהטען יודישען פאלק.

יודישע קינסטלער אין דייטשלאנד טארען זיך נישט בענוצען מיט פסיי־דאנימען.

בערלין (יט"א) דער רייכספערבאנד פון די יודישע קולטורבונדען אין דייטשלאנד טיילט מיט, אז דער פראפאגאנדע־מיניסטער האט איבערגע'חזרט די פעראָרדנונג דאס מיטגלידער פון יודישען קול־טור־בונד איז פערבאטען זיך צו בענוצען מיט פסיידאנימען פאר עובר זיין אויף דעם דאזיגען פערבאט וועט מען אויסגעשלאסען ווערען פון דעם רייכספערבאנד פון די יודישע קולטור־בונדען.

וואַרענהייזער בלייבען ווייטער, בלויז די יודישע אייגענטימער מוז מען א־רויסשטויסען

בערלין (יט"א) די פאך־גרופע טעקסטיל־איינצעלהאנדעל אין אסנאבריק האט איינגעארדנעט א פערזאמלונג, וואס איז געווען געווידמעט דער פראגע פון איבערפיהרען די יודישע וואַרענהייזער אין ארישע הענד. דער פאקט, אז טראץ די צוזאגען פון דעם נאצי־פראגראם זענען די וואַרענהייזער ווייטער געבליבען און ווערען געשטיצט דורך דער רעגירונג, רופט ארויס גרויס אונצופרידענהייט בעי זונדערס צווישען די דעטייל־הענדלער. דער קרייז־לייטער מינצער האט דעריבער געהאלטען פאר נויטיג „אויפצוקלערען", אז אזא שטאט ווי אסנאבריק נויטיגט זיך אין א וואַרענהויז און מען דארף זיך בעגנוגענען דערמיט, אז דאס וואַרענהויז זאל אריי־בער אין ארישע הענט.

דר. פילדערמאן וועגן דער לאגע פון די יודען אין רומעניע

בוקארעשט, (יט"א). דר. ווילהעלם פילדער־מאן, דער פארזיצער פון צענטראלען ראט פון די רו־מענישע יודען האט געגעבען פאר דער בוקארעשטער פרעסע ערקלערונגען וועגען די אויפגאבען פון דער נאר וואס געשאפענער נייער רעפרעזענטאנץ פון די רומענישע יודען.

די צענטראלער ראט פון די רומענישע יודען — האט דר. פילדערמאן געזאגט — האט נישט קיין שום פאליטישע בעפארבונג, זיין אויפגאבע איז, צו פער־טיידיגען די רעכט פון די יודען אין ראהמען פון די רומענישע געזעצען.

דער אנטיסעמיטיזם אין רומעניען האט אויסגע־ארבייט א רעגירונגס פראגראם און בעזיצט א בר־רדזשעט פון הונדערטער מיליאן לעי, דער צענטראלער ראט וועט האבען די אויפגאבע צו אינפארמירען די עפענטליכע מיינונג איבער דער אמת'ער לאגע פון די יודען אין רומעניען און וועט אויפמערקזאם מאכען די פעראנטווארטליכע פאקטארען אויף די דרינגענ־סטע אויפגאבען.

מיר יודען, — ערקלערט דר. פילדערמאן — ער־פיהלען אלע אונזערע פליכטען און פאדערן פאר אונז גלייכע רעכט. מיר לעבען אין דעם דאזיגען לאנד און וועלען דא ווייטער בלייבען, רומעניען איז אונזער פאטערלאנד און מיר פאדערן פון דער רע־גירונג זי זאל אונז גאראנטירען די אויסאיבונג פון אונזער רעכט.

פארזיצער פון יט"א־דירעקטארען־ראט אין לאנדאן

לאנדאן. (יט"א) קיין לאנדאן איז געקומען פון אמעריקא דער פארזיצער פון דירעקטארען־ראט פון דער יודישער טעלעגראפען־אגענטור, דזשאר־דזש בעקער. זיין רייזע שטעהט אין צוזאמענהאנג מיט פלענער וועגען דער פערברייטערונג פון יט"א־דינסט. ה' בעקער וועט דורכפיהרען אנ'אינספעקציע פון די יט"א־ביוראס אין בערלין, פאריז, ווארשא און פראג און וועט שטודירען די יודישע לאגע אין אייראפע, בעזונדערס אין דייטשלאנד און אנדערע לענדער.

„איקאר" ארגאניזירט א דעלע־גאציע קיין ביר־בידזשאן

ניו־יארק. (יט"א) לויט דער איניציאטיוו פון „איקאר" איז ענטשטאנען א „איניציאטיוו־קא־מיטעט פאר א פאלקס־דעלעגאציע קיין ביר־בידזשאן", אונטערן פארזיץ פון לעאן קאברין. צו דעם קאמיטעט געהערען צוו. אנד. י. אפאטאשו, ד"ר מוקדוני, ראבינער ב. גאלדבערג, מלך עפ־שטיין, ווינטשער א. אנד. דער קאמיטעט האט פער־עפענטליכט אנ'ענטשפרעכענדען אויפרוף.

Dr. REICHER
פאלודגיאווא 28, טעל. 120-93
ספעציאליסט
פאר מענער - שוועכע - בעהאנדלונג
סעקסועלע בעראטונגען פון פסיכא - אנאליזען
נעמט אן פון 8—11 פון 5—8 אווענד.
זונטאג און חגאות פון 9—1

דאס לעבען אין ארץ־ישראל

ידיעות פון דער יודישער טעלעגראפען אגענטור

אראבער פאדערען צו ענדערען דאס געזעץ וועגען שטאטישע זעלבסט־פערוואלטונגען אין א"י.

ירושלים. די אראבישע צייטונג „אל ליוואַ" ...פרס, אז עס זאל גערופען ווערען א קאנפערענץ ...אלע בירגערמייסטערס אין א"י, כדי צו ענדע־...דאס געזעץ וועגען שטאטישער זעלבסטפערוואל־...נג, בעמענדיג אין אכט די פארשריפטען אין דער ...סטיקלונג פון לאנד. „אל ליוואַ" מאכט די אנ־...רונג, אז די קאנפערענץ זאל גערופען ווערען דורך ...דעם בירגערמייסטער פון ירושלים.

דער האנדעלס אויסטויש צווישען עסטרייך און א"י.

ירושלים. לויט די אפיציעלע בעריכטען ...די עסטרייכישער רעגירונג (האט דער עקספארט ...פון עסטרייך קיין א"י בעטראפען אין יאהר 1935— ...321.00 פונט, אין יאהר 1934 — 348.000 פונט, ...אין יאהר 1933 — 186.000 פונט די פערקלענערונג ...פון עקספארט קיין א"י אין יאהר 1935 ערקלערט ...די דערמיט, וואס צוליב די אנטי־איטאליענישע ...סאנקציעס, אין וועלכע עסטרייך בעטייליגט זיך ...נישט, איז בעזונדערס שטארק געשטיגען דער עק־...ספארט קיין איטאליען.

דער אימפארט פון א"י האבען בעטראפען אין ...יאהר 1935 — 29.000 פונט, אין יאהר 1934 — ...6.5... פונט. און אין 1933 — 2.292 פונט. דער ...וואוקס פון אימפארט פון א"י איז א רעזולטאט פון ...די בעמיהונגען פון דער יודישער אגענץ.

הערמאן שטרוק א בן־ששים.

חיפה. דער בעקאנטער מאהלער הערמאן ...שטרוק איז די טעג אלט געווארען 60 יאהר. הער־...מאן שטרוק, איינער פון די ערשטע קינסטלער אין דייטשלאנד, וועלכער האט זיך כמעט אויסשליסליך געווידמעט יודישע קונסט־פארמען, לעבט זייט 1922 אין חיפה. זיינע פארטרעטען און לאנדשאפטען האבען געשאפען א שם אין דער קונסט־וועלט. מיט גרויס ערפאלג האט ער אויסגעשטעלט זיינע ווערק זיינער־צייט אין בערלין, ניו־יארק, באלטי־מארע א. אנד.

אלס טעארעטיקער האט ער פערעפענטליכט א בוך וועגען דער קונסט פון ראדירען ווי אויך אר־בייטען וועגען ווענעדיג, אמעריקע, ארץ־ישראל א. אז. וו.

הערמאן שטרוק איז געווען איינער פון די ערשטע ציוניסטען אין דייטשלאנד און שפילט א פיהרענדע ראל אין מזרחי.

די לאגע פון „אונלעגאלע" עולים.

ירושלים. א דעלעגאציע פון „אונלעגאלע" עולים האט בעזוכט דאס ביורא פון יט"א אין ירושלים און האט באריכות דערצעהלט וועגען דער פערצווייפעלטער לאגע, אין וועלכער עס געפינען זיך זייערע פאמיליעס אין פוילען. די דעלעגאציע האט אויפגעוויזען, אז 40 פראצענט פון „אונלעגאלע" עולים האבען זיך ווילאס איז אליין ערלעדיגט זייער לעגאליזאציע. 30 פראצ. זענען בחורים און מיידלעך, 15 פראצ. זענען פערהאן אזעלכע, וואס האבען גארנישט קיין אינטערעס ארפצוברענגען זייערע קרובים. אזוי ארום זענען געבליבען נאר 15 פראצ. וועלכע מען דארף ערלעדיגען. די דעלעגאציע האט אויך אנגעוויזען, אז לעצטענס זענען א דאנק די בעמיהונגען פון „התאחדות עולי גרמניה" לעגא־ליזירט געווארען 36 עולים, וואס צווישען זיי זענען אויך געווען געקומענע פון פוילען. א צווייטע דעלע־גאציע האט בעזוכט הרב בלוי, דעם פיהרער פון דער „אגודת ישראל" אין א"י און האט איהם גע־בעטען, ער זאל טון אלץ וואס ער איז בכוח פאר די „אונלעגאלע". אנ'אנדערע דעלעגאציע איז אוועק צו דעם הרב הראשי פון די ספרדים אין א"י, הרב יעקב מאיר, וואס די טעג איז ער אלט געווארען 80 יאהר, די דעלעגאציע האט איהם געבעטען, אז ער זאל אינטערווענירען ביים הויך־קאמיסאר און בעטען, אז צו זיין 80־טען געבורטסטאג זאל ער איהם שענקען א מתנה: 200 סערטיפיקאטען פאר די פאמיליעס פון די אונלעגאלע עולים.

אויף דער פערזאמלונג פון די „אונלעגאלע" עולים, וואס איז פארגעקומען אויפ'ן דאך פון ועד הקהלה אין ירושלים, איז אנגענומען געווארען א בעשלוס, ווייטער צו פערלאנגען פון דער אגענץ, אז דער ענין זאל פאזיטיוו ערלעדיגט ווערען.

א בוך אין פראנצויזיש וועגן ציוניזם און א"י.

ירושלים. דער בעקאנטער ציוניסטישער טוער ד"ר יהושע ברכמיל האט איצט ארויסגעגעבען א בוך אין פראנצויזיש וועגען די פראבלעמען פון ציוניזם און א"י. דאס בוך הייסט „פראבלעמען פון דער יודישער אויפלעבונג".

א האנדווערקער שולע פאר מיידלעך אין שכם.

ירושלים. די אראבישע צייטונג „א די־פאע" טיילט מיט, האט דער בילדונגס־דעפארטא־מענט פון דער רעגירונג בעשלאסען צו עפענען אין שכם א האנדווערקער־שולע פאר מיידלעך. צו דעם צוועק האט די רעגירונג אסיגנירט א סומע פון 12.000 פונט. דער דאזיגער בעשלוס דארף נאך בעשטעטיגט ווערען דורך דעם קאלאניאל־אמט.

וואס מען וועט דיי-יאהר בויען אין דער שטאט בירא-בידזשאן

היי-יאהר וועט אין דער שטאט בירא-בידזשאן פונאנדערגעוויקעלט ווערען א גרויסע קאמונאלע בויאונג. עס איז דערויף אסיגנירט געווארען ארום 10 מיליאן רובעל — אנ׳ערך אין צווי מאל מעהר ווי פאר א יאהרען.

מען וועט בויען א גרויסע קאמונאלע עלעקטריע סטאנציע מיט א מעכטיגקייט פון 5 טויזענט קילאוואט. א גרויס דריי-גארענדיג, געמויערט הויז פאר ספעציאליסטען, א קאמונאלען האטעל און מען וועט אנהויבען דורכפיהרען וואסער-לייטונג. היי-יאהר וועט מען אויך פערענדיגען די בויאונג פון דער צייטווייליגער עלעקטרא-סטאנציע אויף 450 קילאוואט, און עס ווערט פארטגעזעצט די וויכטיגע פלאנירונג פון דער שטאט. אויסער דעם, וועט די קאמונאלע בוי-קאנטאר נאך בויען עטליכע גרויסע הייזער. דאס הויז פון מלוכה-באנק, פון דער בעגענטליכער עיר-פערוואלטונג און א הויז פאר׳ן איבער-פאנדערוואנג-פונקט.

דאס איז א גרויסע פראגראם פון בויאונג, און מען דארף זיך ווי געהעריג צוגרייטען צו פערווירקליכען זי.

נאר אט זענען אוועק 2 חדשים פונ׳ם נייעם יאהר, און דער פאלקאמאט פאר קאמונאלער ווירט-שאפט האט נאך נישט בעזארגט די קאמונאלע בוי-קאנטאר פון דער יודישער אויטאנאמער געגענט מיט די נויטיגע בוי-מעכאניזמען, פאנדירטע בוי-מאטעריאלען און טראנספארט.

קלאר, אז דאס קען אראפרייסען די אויספיהרונג פונ׳ם פלאן און דערצו וועט אויך די בויאונג קאסטען פיל טייערער, ווי עס איז אנגעמערקט.

אין בירא-בידזשאן איז נאך ביז איצט נישטא קיין טריקען-קאמער אויף טריקענען די געהילצען פאר פענסטער, דילען און טירען, מען בויט עס פון פייכטע געהילץ און דעריבער איז אין עטליכע חדשים ארום, נאך דעם, ווי מען פערענדיגט די בויאונג פון א הויז, קומט אויס איבערארבייטען איבערמאכען די לען" אדער טריקענער איין און צעשפאלטען זיך. פענסטער און טירען ,ווייל זיי ווערען „אנגעשוואלען".

היי-יאהר מוז די בויאונג אין שטאט בירא-בידזשאן געפיהרט ווערען אויף א נייעם אופן, צוגלייך דערמיט מוז אויך פערבילינגט ווערען די בויאונג.

אין צוזאמענהאנג דערמיט האט דער פרעזידיום פונ׳ם קאמערד בעשלאסען ווענדען זיך דרינגענד צום פאלקס-קאמיסאר פון דער קאמונאלער ווירטשאפט קאמאראוו וועגען דעם, אז מען זאל אין דער נאהענטסטער צייט בעזארגען די קאמונאלע בוי-קאנטאר פון דער יודישער אויטאנאמער געגענט מיט אלע נויטיגע מאטעריאלען, כדי די בויאונג זאל זיך ווי געהעריג פונאנדערוויקלען, און דער בוי-פלאן זאל אויסגעפיהרט ווערען אויף אלע 100 פראצענט.

נייע מעליארירטע ערד ארום דער שטאט בירא-בידזשאן

דער פערבאנדישער פאלקאמערד האט בעשלאסען צוטרעטען היי-יאהר מעליארירען א גרויסען שטח ערד „מעזשדורעטשיע", וואס געפינט זיך הארט ביים מזרח-זייט פון דער שטאט בירא-בידזשאן.

א דאנק די מעליאראציע-מאסמיטלען וועט די שטאט בירא-בידזשאן פערברייטערט ווערען. דאס וועט געבען די מעגליכקייט שוין אין דער נאהענטסטער צייט צו פערגרעסערען די ביי-שטאטישע גערטנעריי אין בירא-בידזשאן, צוגלייך דערמיט וועט זיך אויך פערבעסערען די וואויל-איינארדנונג און די פלאנירונג פון דער שטאט.

היי-יאהר וועט מען אויסטריקענען ארום 10 טויזענט העקטאר.

דער מעליאראציע-פראיעקט ווערט דרינגענד פערענדיגט. (ע—ס)

דאס לעבען אין ווארשא
(טעלעפאנישע ידיעות פון דער הויפט-שטאט)

ס׳וועט נישט ארויסגעגעבען ווערען קיין אויספיהר פעראָרדנונג צום לאקאטארען שוץ.

דאס נייע געזעץ וועגען לאקאטארען שוץ פערלאנגט א רייה אויפקלערונגען דעריבער האט מען ערווארט, אז דאס יוסטיץ מיניסטעריום וועט ארויסארבייטען אנ׳אויספיהר פעראָרדנונג צו דעם דערמאנטען געזעץ, ווי מיר דערוויסען זיך אבער וועט אזא פעראָרדנונג נישט ארויסגעגעבען ווערען, די סטריט פונקטען פון געזעץ וועלען אויפגעקלערט ווערען ערשט אויפן וועג פון העכסטען געריכט.

דאס אפעלאציע געריכט וועגען דער יודישער שחיטה.

אין אפעלאציע געריכט איז בעטראכט געווארען דער סענסאציאנעלער פראצעס וועלכער איז פערפיהרט געווארען דורך מלכה מאקאווער, אנ׳אלמנה נאך א סאסנאוויצער שוחט, נעגען דער יודישער קהלה, וועגען יעהרליכער עמעריטור, וועלכע איהר קומט נאכן טויט פון איהר מאן וואס האט געארבייט אלס שוחט צעהן יאהר.

דאס קרייזגעריכט האט די גאנצע סומע צוגעמשפט פעסטשטעלענדיג אין די מאטיווען אז די פונקציעס פון שוחט געהערען צו די קארדינאלע פונקציעס וואס בינדען זיך מיט די פרינציפען פון דער יודישע רעליגיע, וועלכע אנערקענט נאר די יודישע שחיטה.

צוליב דער אפעלאציע פון דער יודישער קהלה אין דער פראצעס איבערגעגאנגען אין ווארשאווער אפעלאציע געריכט, וועלכעס האט בעשטעטיגט דעם אורטייל פון דער ערשטער אינסטאנץ בעטאָנענדיג, אז א שוחט פיהרט אויס די פונקציעס פון יודישען ריטואל אויפן געביט פון שעכטען בהמות. און דער ריבער איז ער טיילווייז א גייסטליכע פערזאן. דער אורטייל פון ווארשאווער אפעלאציע געריכט האט געמאכט א גרויסען רושם.

ביי געזעלען עקזאמענס מוז מען קענען די פוילישע שפראך.

ס׳איז פערעפענטליכט געווארען א זעהר וויכטיגע פעראָרדנונג וועגען עקזאמענס פאר האנטווערקער געזעלען.

אלע קאנדידאטען צו געזעלען עקזאמענס וועלען מוזען קענען די פוילישע שפראך אין ווארט און אין שריפט ווי אויך וועט פערלאנגט ווערען דאס קענען צייכענען און רעכענען אין די גרעניצען פון די בערעכטיגונגען ביי די בעזונדערע פאכען.

ביי די געזעלען עקזאמענס אין די האנדווערקער קאמערען וועלע זאנוועזענד זיין פארשטעהער פון די שול-קוראטאריומס. די פעראָרדנונג איז שוין נעבמען אריין אין קראפט.

פאר רופען צו באיקאט.

די פאליציי האט ארעסטירט דעם 20יעהריגען סטאניסלאוו זאלונא, א פריזיער (פל. פאריסאווסקי 1) וועלכער האט פונאנדערגעטיילט פלוג - בלעטער, וועלכע רופען צום באיקאט פון יודישע פריזיער-אנשטאלטען.

קעשענע גנבים וועלען געוויזען ווערען דעם פובליקום.

איינע פון די ערפאלגרייכסטע מיטלען צו בערקעמפען די קעשענע גנבות איז דאס בעקענען דאס פובליקום מיט די גנבים. ווי מיר דערוויסען זיך איז ענטשטאנען א פראיעקט אז די גנבים וועלכע מ׳וועט כאפען אין די טעאטערס און קינאס וועלען געוויזען ווערען דעם פובליקום. אזא סיסטעם עקזיסטירט אויך אין די פעראייניגטע שטאטען.

הילפס-רוף פון די יודען אין פיזדרי.

פון דער יודישער קהלה אין פיזדרי האט די יודישע טעלעגראפען אגענטור ערהאלטען א הילפס-רוף מיט דער ביטע צו פערעפענטליכען. אין דעם הילפס-רוף ווערט געזאגט צוו. אנד.:

די יודישע בעפעלקערונג אין אונזער שטאט געפינט זיך אין א העכסט קריטישען מצב זייט די אונרוהען אין אונזער שטאט אין זומער 1934 הערשט דא אנ׳אנטיסעמיטישע באיקאט-העצע. פיל יודישע עקזיסטענצען זענען געענצליך אונטערגעבראכען געווארען. די פערבליבענע האבען געפיהרט א שווערען קאמף און נאך פיל מיה און מאטערניש האבען זיי קוים פערדינט אויף א שטיקעל טרוקען ברויט. זייט די לעצטע אונרוהען אין אונזער אומגעגענד איז די לאגע געווארען קאטאסטראפאל עס ווערט אנגעווענדעט אונטערהערטער טערראר לגבי די וואס קומען אין קאנטאקט מיט יודען מען לאזט נישט פערקויפען און נישט קויפען ביי יודען. דער האנדעל אויפן דארף האט געענצליך אויפגעהערט, ווייל א יוד איז דארט נישט זיכער מיטן לעבען, עס ווערען כסדר אויס געהאקט שויבען ביי יודען, און ביי די, וועלכע קומען נאר אין בעריהרונג מיט יודען. אלע מיטלען זענען פערזוכט געווארען כדי מיט איינעם כוחות צו לינדערען דעם הונגער און די נויט, איצט אבער האט זיך געשאפען אזא לאגע, אז מען קאן גארנישט אויפטון. ווייל עס איז ממש נישטא ווער ס׳זאל געבען. מיר ווענדען זיך דעריבער מיט א הייסען אפעל צו די יודישע הילפס - ארגאניזאציעס, עס דראהט יודען חלילה אויסצוגעהן פון הונגער, און דרינגענדע הילף איז נויטיג.

די אונטערשטיצונגען ווערט געבעטען צו שיקען אויף פאלגענדע אדרעס:

S. Naftali Pyzdry pow. Konin

Dr. med. L. Berman

צעגעלניאנא 15, טעל. 149-07

ספעציעל-ארצט פאר מענער - שוועכע-בעהאנדלונג און סעקסועלע בעראטונג

נעמט אן פון 8—11 און פון 4—8 אווענד.

זונטאג פון 9—1 פארמיטאג

פאר אונבעמיטעלטע לעטשניצע - פרייזען

ראדיא - ווינקעל

סענסאציאנעלע טראנסמיסיע פון אמעריקאנער קאנגרעס - הויז

לעצטענס האט מען אין אמעריקא דורכגעפיהרט א דירעקטע טראנסמיסיע פון די פארלאמענט-דעבאטען אין וואשינגטאן. א קורצע, אבער ... סעסיע האבען טראנסמיטירט די צוויי גרעסטע ... יא-געזעלשאפטען און יעדע איינע פון ... ליב דעם אהינגעשיקט 24 אינזשינערען און 6 ... ריכטסגעבער. ביים פינפטען מאל האט דער ראדיא שוין בעקומען אנ׳ערלויבניש פון פרעזידענט ... וועלט צו קענען געבען אזעלכע טראנסמיסיעס פארדאס אבער קאן דער ראדיא נאך ביז ... געבען קיין טראנסמיסיע פון די סענאט...

א האלבע שעה פריהער, איידער די ... הויבען זיך אן, האט דער ראדיא ... זיינע מיקראפאנען אין פערשידענע פונקטען ... יוי אויך אינ׳ם צימער, וואו די זשורנאליסטען ... ראדיא-בעריכטערס האבען געשמועסט ... טיגסטע פערזענליכקייטען פונ׳ם קאנגרעס ... סענאט מכח די פארשטעהענדע נייע ... און דער נייער געזעצגעבונג.

ווי נאר מ׳האט אויפגעגעבען די ... אז די סעסיע האט זיך אנגעהויבען, איז ... געבער, וועלכער האט ביי זיך געהאט א ... ארויס אויף דער גאס אין ניו יארק און ... די דורכגעהער מיט דער בקשה, זיי זאלען ... זאגען וועגען די דעבאטען, וואס קומען ... פארלאמענט. אזא גאסען-טראנסמיסיע האט ... דערנאך געגעבען אויך אין טשיקאגא און ... אנדזשעלעס.

דערווייל האט דער ראדיא געגעבען ... פון די פארלאמענט-זיצונגען. די ... געבען די דאזיגע טראנסמיסיע איז אבער ... אין דעם, וואס מען האט נישט געוואוסט ... דעפוטאט רעדט פריהער און וועלכער — ... מ׳האט דאך נישט געקאנט געבען יעדען ... פוטאט אוועקשטעלען א מיקראפאן, די מיקראפאנען זענען גאר געווען צעווארפען איבער׳ן ... אזוי, אז דעם רעדנער׳ס שטים זאל מען קענען ... מעטום הערען.

ביים איינגאנג אין זיצונגס-זאל, וואו ... אלץ דארט גוט בעזעהען, איז געשטאנען א ... ניער מיט א טעלעפאן און געגעבען סיגנאלען ... מענשען — וועלכען מיקראפאן מען דארף ... אדער אין יענעם מאמענט אנשטעלען ... זיך דערמיט, ווען דער דעפוטאט גיט זיך א ... אויף צום רעדען. גלייכצייטיג האט דער ... דירעקטאר פון ראדיא נאכגעפאלגט, אין ... דעם פערלויף פון די אודיטיציעס און טעלעפאני... געבען זיינע מענשען אינ׳ם פארלאמענט ... ריגע אנווייזונגען. אלע ראדיא-קאבעלען ... יוען אזוי גוט פערשטעלט, אז קיינער פון ... זאל זיי נישט בעמערקען, די גאנצע ... איז געמאכט געווארען אין פערלויף פון א ... שעה פאר דער טראנסמיסיע. פאר׳ן ... מיקראפאנען האבען די בעריכט-געבער ... געגעבען די ראדיא-הערערס. אז ... איוענד קומט פאר די רעדע פון פרעזידענט ... די דאזיגע רעדע איז טראנסמיטירט געווארען ... 89 ראדיא-סטאציעס פון די פעראייניגטע ... און אויך איבער דער גאנצער וועלט דורך ... כיואלפדיגע ראדיא-סטאציעס.

Dr. med. H. LUBICZ

ספעציאליסט פאר הויט, ווענערישע און געשלעכטס-קראנקהייטען

צעגעלניאנא 7 (פריהער 43), טעלעפאן ...

עמפאנגס-שעה׳ן 8-10, 12-2 און 5-8 ...

ק. מלאד — דאן-דאמינגא

ראמאן

נאכדרוק אין א טאג - צייטונג, אפילו טיילווייז — פערבאטען.

37

נאר גיך האט זשאזע איינגעזעהן דעם טעות דערפון, ער האט זיך איבערצייגט, אז וואס מעהר ער בעהאנדעלט זיך, אלץ מעהר צעגליהט זיך די קרענק אין זיינע גלידער, אלץ מעהר לעשט זיך אפ די פארב פון זיין פנים, אלץ מעהר ווערען מאטער זיינע אויגען-אפלען און אלץ מעהר ווערט זיין אטעם אפגעהאקטער און פייכטער.

ער האט זיך דערוואוסט, אז די דאקטוירים „ספעציאליסטען" האלטען איהם אין די הענט, ווי אין א פאסטקע, מיט „מיטלען". זיי האבען אריינגעשאסען אין זיינע בלוטען א מין קוועקזילבער, וואס זאל די קראנקהייט צייגענען איבער אלע אברים, אז ער זאל זיך שוין קיינמאל נישט בעפרייען, ער זאל ווי א געשמידטער פיי זייערע שוועלען ליגען און זיי זאלען אייביג, אייביג צאפען פון איהם געלט און געלט! — האט ער זיי איינגאנצען אוועקגעווארפען, געוואלט זיך צוריקציהען און איינזאמקייט און לעבען אין צוריקגעהאלטענקייט.

קאפיטעל אכט

זשאזע האט זיך אליין נישט נעגלויבט, אז דאס וועט ער זיין מאמען, אז די גרינע, צוזויטענע יודישע שטייט פאר זיינע אויגען, אזוי יונג, אזוי פריש און גרויטארטיג.

דורך דער צייט, וואס זשאזע איז נישט געווען אין דער היים, איז א גאנץ איבערקעהרעניש פארגעקומען דא אין סאנדאס פאלאץ.

עס האבען געארבייט גערטנער, וועלכע האבען אויסגעוואָרצעלט די ווילדע גראז, ארומגעשניטען די ביימלעך, איבערגעזעצט די פאלמען, פערפלאנצט בלומען-בייטען און טיף אין די מאהלען, וואו די בעהג האבען זיך אפגעבויגען און אראפגעלאכט מיט סאמעטענער גרינקייט, זענען געווען צוגעשלאסען בענק, אונטער די ביימער און אלטאנקעס געמאכטע פון וויינטרויבען-צווייגען.

דער פלאץ גופא האט ממש אריינגעלויכטען זשאזע זען אין די אויגען אריין. אמת, קיין נייע, קיין רייכע מעבעל האט ער נישט געזעהען, דערצו האט נאך געפעלט געשמאק ביי דער מוטער, עס איז אפילו נישט געווען איינגעארדענט ווי ביי זיין פריינדס עלטערען, וועלכע זענען נישט מעהר ווי אנגעשטעלטע אין א פאבריק פון זיידענצייג, וואס אלץ געהמען זיי ביים פעדלער אויף אויסצוצאהלען, דערפאר אבער איז דא געווען א רחבות ווי ביי די נגידים אין דער היים, אזויפיל צימערען זענען געשטאנען לידיג און געווארט אויף אטעם פון מענשען, ווי עס האבען געווארט די ווענט, מען זאל זיי איינדעקען, בעשטעלען מיט מעבעל-שטיקער.

די פרוי קויפמאן האט שוין א לאנגע צייט נישט געהאט געזעהען איהר זוהן. זי האט זיך אפילו נישט געריכט איהם אזוי גיך צו זעהן אויך. זי האט זיך געמראכט: א נגודיש קינד, זאל ער זיך אביסעל ארומהוליען, וויינציג האט ער זיך דאס אנגעליטען ביים מאטען זיינעם?

איבעריגענס, זי איז אליין טעווען פערנומען מיט זיך, מיט ברענגען דאס הויז צו א מדרגה, מיט דעם, וואס זי האט יעדען טאג געדארפט פאהרען צום דענטיסט און זיך אריינשטעלען א מויל ציין. זי איז אויך נשווען פמעט יעדען טאג ביי דער שניידערין אויף רוא זשאזע פאולינא און זיך געמאסטען...

מען האט אפילו אין דער „קאלאניע" גערעדט, אז עס וועט נארנישט לאנג געהמען, און זי וועט אוודאי חתונה האבען. מען האט שוין אנגעהויבען איבערצורעכענען, ווער עס איז דער ראוי, — א קלייניגקייט, מען פעלט אריין אין אזא פערמעגען? נאר דא צווישען זיך איז נישט געווען נישט קיין אלמן און נישט קיין גרוש און אז זי זאל נעהמען א בחור, — האט זיך נישט געגלויבט. צווייטענס, וואס וועט יאסעלע זאגען?

דער קרוב איז יעדען טאג געקומען אויף „בעזוך" צו זיין רייכער קרובה. ער האט זיך געקליבען עפעס צו האבען פון איהר א טובה, נאר דאס קלייבען זיך האט זעהר לאנג געדויערט. עס האט איהם תמיד אויסגעפעלט מוט דערצו, מען זאל נישט זאגען, אז ער האט עפעס כוונות דערמיט, וואס ער איז געווארען אנ׳ענטגעגענער און אנ׳אנפעסעמטער מענש ביי דער פרוי קויפמאן.

האט ער עס יעדעס מאל אפגעלייגט אויף אנ׳אנדערען טאג און פון אנדערען אויפן דריטען ביז די צייט איז דורך און עס ווידער אפגעלייגט.

דער קרוב האט איינמאל איהר דערצעהלט וואס מען רעדט אויף באם רעטידא מכוח דעם וואס עס וואלט גליך געווען אז זי זאל א שידוך טון אז עס איז נישט קיין לעבען אזוי בפרט אז עס פעהלט נישט פון שעהנסטען און פון בעסטען.

פרוי קויפמאנס פנים איז רויט געווארען ווי צוריק מיט צוואנציג יאהר. און אויף די שארפע ליפען איז געווען ברייט אנ׳ענטפער (דער קרוב האט געדרונגען, אז זי טראכט מאקע וועגען דעם).

— וואס זשע זאל איך זיך אײלען ? זאל מיר צו

ערשט נאך העלפען מיט זשאזען!

האט דער קרוב זיך מיישב געווען ... שוין ווארטען מיט דער „טובה" ביז ... ביידע וועט א שידוך טון, און אזוי ווי ... דערעהר ווי ער וועט דאס קאנען דורכפיהרן ... בעשלאסען נעדולדיג צו זיין.

די פרוי קויפמאן האט זיך שטארק ... איהר זוהן; זי האט זיך גארנישט געריכט ... זיך אזוי גיך בעווייזען, אין איהר ... אפילו נישט בעמערקט, ווי א טיפע ... קריצט אין די פאלדען פון זיין שטערן, ... שמייכעל ארום די ליפען האט זיך ... אין דער קרים, אז דער קאפ איז ... אונטערן אויפגעשטעלטען קאלנער פון ... עס איז געווען געגעבען היים), האט די ... פויהר געשטאנען ווי א קליינער הויקער ... האט געשטעלט טריט מיט ברייטער...

זי איז געווען מעהר פערנומען מיט ... זוהן, זי האט געוואלט אז ער זאל ... בליק בעמערקען איהר גאנצע פליים, ... זי האט געוואלט אז ער זאל מסכים ... פעהיג צו זיין גלייך מיט איהם, דעם ... סען פערמעגען, זי האט זיך אפילו ... שווערע אויפגאבען וואס זי האט ... געוועזען א שותף, וואס האט ... געלד אין שותפות — א סך מיה, ... בייט.

זשאזע האט פערנומען א גאנצען ... אויף דער „סופראדע" — דעם ערשטען ... זייער פאלאץ, זיין שלאפצימער האט ... וואס עס איז דארט געווען א בעזונדער ... צו א פאר-צימער, עס איז אפילו א ... אויסגעמעבלירט געווארען. אבער דאס ... טון געווארען פון קמצנות, נאר ... זינען ?...

(פארטזעצונג קומט).

נייער פאלקסבלאט

דאס לאדזער לעבען

נייער פאלקסבלאט

מיטוואך, 11 | ר"ח אדר תרצו

מערץ
זון-אויפגאנג 5.52
זון-אונטערגאנג 5.32

130,000 טעקסטיל-ארבייטער שטרייקען
די נעכטיגע קאנפערענץ אין דער וואיעוואדזטווע

(א) נעכטען האט דער טעקסטיל - שטרייק ארומ־גענומען אלע, אהן אויסנאהם, פאבריקען אין לאדז און אין דער לאדזער פראווינץ (זדונסקא־וואליא, זגער־זש, פאביאניץ, רוזשע־פאביאניץ, פעטריקאוו, זגערזש אזארקאוו, קאנסטאנטין).

דער נעכטיגער שטרייקטאג האט געהאט א רו־היגען פערלויף. בסך הכל שטרייקען אין לאדז און לאדזער קרייז 130.000 טעקסטיל - ארבייטער.

דער הויפט - פעראינטערעסירונגס - פונקט איז געווען די קאנפערענץ אין דער וואיעוואדזטווע מיט'ן אנטייל פונם הויפט - ארבייטס - אינספעקטאר, אינזש. מאריאן קלארט, וועלכער איז אנגעקומען פון ווארשא.

נאכ'ן קאנפערירען מיט'ן וואיעוואדע, ה' האוקע־נאוואק און מיט'ן קרייז ארבייטס־אינספעקטאר, אינזש. וויזשיקאווסקי, האט דירעקטאר קלארט אפ־געהאלטען א קאנפערענץ מיט די פארשטעהער פון די פראפעסיאנעלע פעראיינען, און מיט די דעלעגא־טען פון די שטרייק - קאמיסיעס, וועלכע זענען גע־קומען אין א צאהל פון 60 מאן. חוץ דעם האט דיר. קלארט און דעם קרייז־ארבייטס - אינספעקטאר ווי־זשיקאווסקי, זענען אויך אנוועזענד געווען אנדערע ארבייטס - אינספעקטארען.

אין אנהויב האבען די דעלעגאטען פון די פרא - פעסיאנעלע פעראיינען פארגעשטעלט פאר'ן דיר. קלארט די איצטיגע סיטואציע און האבען אונטער־געשטראכען, אז זינט א לענגערער צייט לאזט זיך מערקען א סיסטעמאטישער אופן פון אויסמיידען די פארשריפטען פון די שוץ־געזעצען וועגען דער אר־בייטסצייט, וועגען אורלויבען, וועטען בעלוינונג פאר איבער־שעה'ן, אין פאלען ווען זיי זענען מעג־ליך און נויטיג. בעת פון איין זייט זענען אנגעווענ־דעט געווארען ארדנונגס־שטראפען אין די מאקסי־מאל־דערלויבטע גרעניצען און אפילו פיים עובר זיין אויף זיי — איז פון דער אנדערער זייט דאס אויס־מיידען פון לוין־טאריף געווארען א מין פרינציפ.

די פארשטעהער פון די פראפעסיאנעלע פעראיינען האבען אנגעוויזען, אז דאס פעשטעטיגען די בעאב־אכטונג פון קרייז־ארבייטס - אינספעקטאריאט, ווייל די בעשטראפונגען פון פאבריקאנטען פארן נישט הא־נארירען דעם אפמאך זענען געווען אויפ'ן סדר היום און דאס נישט נאר אין די קליינע און מיטעלע פיר־מעס, נאר אויך אין גרעסערע און אפילו אזעלכע, וועלכע זענען פערוואלטעט געווארען דורך בעשטימ־טע געריכטס - אויפזיכטען, וועלכע האבען זיך גע־פונען אויף דער ליסטע פון די בעשטראפטע.

אזוי ווי די שטאפעלע איבערשטרייטונגען און אויסנוצערייען איז נישט געווען קיין צופעליגע דער־שיינונג, נאר עס האבען זיך געוויזען סימנים, אז דאס ווערט א סיסטעם — האבען די פעראיינען אונ־טערגענומען אנ'אקציע צו נארמירען דעם ענין בדרך אונטערהאנדלונגען מיט די פאבריקאנטען. זיי האבען זיך אבער בעגעגענט מיט אנ'אפזאג צו אנ־הויבען אונטערהאנדלונגען, און אזוי ארום איז ענט־שטאנען די נויטווענדיגקייט צו פיהרען דעם קאמף דורך א שטרייק.

לסוף האבען די דעלעגאטען פארגעשטעלט בפר־טיות די פאדערונגען פון די ארבייטער, וועלכע דרי־קען זיך אויס אין פעסטשטעלען א טעגליכען לוין־טאריף, מאשינען - בערינגונג א. אז. וו. און דאס גאראנטירען, אז די נייע בעדינגונגען וועלען האנא־רירט ווערען.

נאכ'ן אויסהערען די ארבייטער - פארשטעהער, האט דער הויפט - ארבייטס - אינספעקטאר, אינזש. קלארט, דערקלערט פאלגענדעס:

1) איך רעכען, אז לעת עתה איז דער פערלויף פונם סכסוך אין דער טעקסטיל - אינדוסטריע א בכבוד'ער און אנ'ערנסטער, און אז די ארבייטער - ארגאניזאציעס וועלען אנווענדען זייערע אלע כוחות און בעמיהונגען, אז די בכבודיגקייט און ערנסט זאלען ווייטער דערהאלטען ווערען.

2) וואס שייך דאס אפהיטען דעם קאלעקטיווען אפמאך סיי דורך די פירמעס, וואס האבען זי ביז איצט האנארירט, סיי דורך די, וואס האבען אויף איהם עובר געווען, אדער האבען איהם בכלל נישט אונטערגעשריבען — וועלען די אדמיניסטראטיווע פאקטארען אויסנוצען אלע מיטלען, וואס געפינען זיך אין זייער רשות, אז דער דאזיגער אפמאך זאל אין זיין פולער גאנצקייט אויסגעפיהרט ווערען.

3) אויפ'ן געביט פון די פאסטולאטען, וואס קא־נען דערפיהרען צו אנ'ענהערונג אין דער ארגאניזי־רונג פון דער אינדוסטריע אדער צום וואוקס פון דעם ארבייטס־לעבען — דארפען די ארבייטער - ארגאני־זאציעס שטרעבען צו זייער געהעריגער בעטראכטונג און אויסארבייטונג, און דאס מוז געמאכט ווערען מיט דער ענטשפרעכענדער פארזיכטיגקייט און פער־שטענדניש פאר דעם עקזיסטירענדען עקאנאמישען מצב.

4) מ'דארף נישט בחנם פערציהען דעם שטרייק, ווייל דאס וואלט געקאנט ארויסרופען פערשידענער־ליי מניעות.

קאנקרעט גענומען, וועלען די רעגירונגס - פאק־טארען אנווענדען אלע זייערע מיטלען, בכדי צו צווי־נגען די אינדוסטריעלער ארומצורעדען בשותפות אלע שטרייטענינים.

* * *

נאכמיטאג איז פארגעקומען אין ארבייטס - אינ־ספעקטאריאט א קאנפערענץ צווישען הויפט־ארבייטס אינספעקטאר קלארט און די אינדוסטריעלער. ס'זע־נען אנוועזענד געווען פארשטעהער פון 4 אינדוס־טריעלער - פעראיינען. אינספעקטאר קלארט האט בע־קענט די אינדוסטריעלער מיט דער שטעלונג און פא־דערונג פון די ארבייטער און האט געבעטען די פאב־ריקאנטען, אז זיי זאלען פרעציזירען זייער שטעלונג אינם שטרייק־קאנפליקט.

די פארשטעהער פון די פאבריקאנטען האבען ערקלערט, אז זיי זענען גרייט צו האנארירען דעם קאלעקטיווען אפמאך פון יאהר 1933 און וועגען דעם צו האבען א קאנפערענץ מיט די ארבייטער־פארשטעהער, אבער ס'קען קיין שום רייד נישט זיין וועגען העכערן דעם לוין.

נאך דער דאזיגער קאנפערענץ האט אינספעקטאר קלארט איטפארמירט די ארבייטער - פארשטעהער מיט דער שטעלונג פון די אינדוסטריעלער.

7 אין אווענד איז אינספעקטאר קלארט ארויסגע־פאהרען קיין ווארשא, וואו ער וועט אפגעבען היינט א בעריכט דעם ארבייטס - מיניסטער וועגען דער לאגע אין מארטען, דאנערשטאג קומט ער צוריק קיין לאדז און ס'וועט פארקומען א געמיינזאמע קאנפע־רענץ צווישען די ארבייטער און אינדוסטריעלער.

די שטרייק-בעוועגונג אין לאדז

נעכטען האבען פערשטרייקט 3,500 זאקען-ארבייטער

(א) אויף א דעלעגאטען־פערזאמלונג פון דער זאקען־אינדוסטריע איז בעשלאסען געווארען צו פראקלאמירען א שטרייק, מחמה די פאבריק׳ נטען האבען נישט אונטערגעשריבען דעם קאלעקטיווען אפמאך, און האבען פארגעלייגט צו שליסען בע־זונדערע אפמאכען, אנפראפאנירענדיג לוינען פון 30 ביז 50 פראצענט קלענערע.

די דאזיגע פראפאזיציעס זענען אפגעווארפען געווארען און נעכטען אינדערפריה איז אויסגע־בראכען א שטרייק אין דער זאקען־בראנזשע. דער דאזיגער שטרייק האט ארומגענומען 85 פראצענט פון פאבריקען. דערביי שטרייקען אנ'ערך 3,500 ארבייטער.

נעכטען האט געזאלט פארקומען א קאנפערענץ וועגען שליסען א צוגאב־אפמאך אין דער קאטאן־בראנזשע. די קאנפערענץ איז נישט־צושטאנד גע־קומען. דעריבער האבען די ארבייטער אין דער דאזיגער בראנזשע בעשלאסען היינט צו פער־שטרייקען. אין דער קאטאן־בראנזשע זענען בע־שעפטיגט אנ'ערך 5000 ארבייטער און געהילפען.

נעכטען איז אויך אויסגעבראכען א שטרייק פון קעטלערינס.

א שטרייק אין די גארבערייען
פערברייטערונג פון שטרייק אין דער לעדער-בראנזשע

(א) דער שטרייק אין דער לעדער־בראנזשע, וואס דויערט שוין דריי וואכען האלט זיך איצט ביים פערשפרייטען, מחמה דער פערעקשנטער שטע־לונג פון די ארבייטס־געבער, וועלכע זענען אמת מסכים צו געבען א 25־פראצענטיגע הוספה, אבער ווילען נישט אונטערשרייבען דעם קאלעקטיווען אפמאך.

לעת עתה שטרייקען אין דער בראנזשע אנ'ערך 12 טויזענד ארבייטער.

די פראפעסיאנעלע ארבייטער־פעראיינען האבען בעשלאסען דעם שטרייק צו פערשארפען און אויף היינט צו פראקלאמירען א שטרייק אין די גארבערייען.

שטרייק ביי בראנזאווניקעס

(א) זינט 3 וואכען שטרייקען די אזויגערופענע „בראנזאוניקעס", וואס פיהרען אויס פערשידענע פרעציזע מעטאל־ארבייטען ביי לאמפען, זשיראנ־דאלען, א. א. ו.

עס שטרייקען ארום 80 ארבייטער און אזוי פיל געהילפען.

א דאנק דער אינטערווענץ פון פראפעסיאנעלען מעטאל־ארבייטער־פעראיין, וועט דעם 12 ד. ח. פארקומען א קאנפערענץ אין ארבייטס־אינספעק־טאראט וועגען שליסען א קאלעקטיווען אפמאך.

ליקווידאציע פון אקופאציע-שטרייק אין דער באנד-בראנזשע

(א) נאך א קאנפערענץ אין ארבייטס אינספעק־טאראט בעת וועלכער די באנדפאבריקאנטען האבען נאכגעגעבען אלע פאדערונגען פון די ארבייטער און עס איז אונטערגעשריבען געווארען א קאלעקטיווער אפמאך אויף א יאהר צייט—איז נעכטען נאך א וואך צייט ליקווידירט געווארען דער אקופאציע־שטרייק, און די פאבריקען האבען ווידער אנגעהויבען צו ארבייטען.

צוגאב פאבאר-קאמיסיע ווער דארף זיך צו שטעלען

...ר. ה. 8 פריה וועט אין לאקאל פעטריקאר־... 165 אנהויבען אמטירען די צוגאב־פאבאר־...מיסיע.

...צושטעלען זיך דארפען די פאפאראווצעס פון ...נאנג 1914 און עלטערע, וועלכע האבען זיך ...ביז איצט נישט געשטעלט צו די פאבאר־קאמי־... צושטעלען דארפען זיך די פאפאראווצעס, וואס ...ינען אויפ'ן שטח פון די 2, 3, 5, 8, 9 און 11־... פאליציי - קאמיסאריאטען און האבען דערהאל־... נאמענטליכע אויפפאדערונגען פון דער שטאטי־... סטאראסטווע.

אפטייקען.
היינטיגע נאכט - דיזשורען

(א) היינט בייטאכט דיזשורירען פאלגענדע אפ־...טען: ס. קאן, פלאץ קאשטשעלני 8; א. כארעמ־... פאמארסקא 12, ס. וואגנער, פעטריקאווער 67; ...ואיאנטשקעוויטש, זשעראמסקיעגא 37; ז. גאר־...יצקי, פושעיאזד 59; מ. עפשטיין, פעטריקאווער ...; ז. שימאנסקי, פושעגזדזעלניאגא 75.

...פעסטגעשטעלט די שטעלען ...אר דראזשקעס. אויטאס און וואגענס

(א) די לאדזער שטאטישע סטאראסטווע האט ...ויסגעגעבען א פעראָרדענונג, אין וועלכער עס ...טען גענוי פעסטגעשטעלט געווארען די געשטעל־...קטען פאר אויטא־און־פערד־דראזשקעס און רע־...ריקעס.

פאר דראזשקעס זענען בעשטימט געווארען 1... פונקטען -- דער־עיקר, אויף די ראגען פון ...אן גאסען.

...בלוין פאר אויטא־דראזשקעס (טאקסובקעס).זע ...בעשטימט געווארען 9 פונקטען. פאר טאק־...קעס און פערד־דראזשקעס — 42, און בלוין ...פערד־דראזשקעס — 73.

פאר רעסארקעס זענען בעשטימט 27 פונקטען. ...שטיין מוז מען אויף די פונקטען, לויט דער ...ה פון אנקומען.

...פאר'ן נישט צופאסען זיך צו דער פעראָרדע־...ג וועט מען בעשטראפט ווערען ביז 1000 זלאטעס ...דער מיט 3 טעג ארעסט.

...זיצונג פון דער שטאטישער טעאטער-קאמיסיע

...טערנעכטען איז פארגעקומען (אונטערן פארזיץ ... וויצע פרעזידענט נאדלאווסקי א זיצונג פון דער ...אטער קאמיסיע.

...וועגען די פאפולארע טעאטערס איז גענומען גע...רען צו קענטניש דער בעריכט פון דער טעטיג־...ט פון די לאדזער פאפולערע טעאטערס פאר דער ...ט פון 23 פעברואר ביז'ן 8 מערץ. דאן איז אנגע־...מען געווארען דער בעריכט פון דירעקטאר ווראַ־...נסקי וועגען דער טעטיגקייט פון שטאטישען טע...ער פארן חודש יאנואר און פעברואר, דער נאהענ...ער רעפערטואר זעהט פאר דאס אויפפיהרען פון ...פיעסן „מאטורא", קאלארינא" „אינטערו" א.א.

זעלבסטמארד פון אנ'אר-בייטסלאזער

(א) מחמה הונגער און נויט, האט זיך נעכ־...ען אויף לימאנאוסקיעגא 24 געסס'ט די 29־...הריגע ארבייטסלאזע און היימלאזע העלענא לעש...אק. אין א שווערען צושטאנד האט מען זי אפגע־...הרט אין שפיטאל.

מאריס שווארץ
שפילט נאך 7 פארשטעלונגען
ביז זונטאג, דעם 15־טען ד.ח.

מאריס שווארץ'ס קינסטלער־אנסאמבל:
ד. בלומענפעלד, ה. גאטליב, א. גאלדענ־בערג, וו. נאדיק, ה. הארט. י. טורקאוו, י. אינוועטנטאזש, נ. ליפמאן, מ. ליפמאן. א. מארעווסקי, ק. סעגעלאוויטש, א. סאמ־בערג, הערמאן פישער, א. קורץ, ר. קליי־נער, ש. ראזען, ד. שאיעוויטש. ד. שאפירא, א. שטיין א. אנד.
אָריגינעלע דעקאראציעס, קאסטיומען און ספעציעלע ליכט־אפאראטען פון אמעריקע.
80 פערזאנען אויף דער ביהנע!

טעאטער
„ראזמאיטאשטשי"
ציגעל־גאס 27 — טעל. 112-25
דיר. ד. צעלמייסטער

היינט און טעגליך 9 אוונט
מאריס שווארץ
אלס ניעשעווער רבי
אין זיין וועלט־אויפפירונג
יאשע האלב
דראמע אין 2 טיילען, 26 בילדער
פון י. י. זינגער.
דראמאטיזירונג און רעזשי:
מאריס שווארץ
מוזיק: לעאן קוצין. טענץ: ליליאן שאפירא.
דעקאראציעס: אלעק טשערטאוו.
בינע־פערוואלטער: בן ציון קאץ.

בילעטען פון 11 ביז 4 פ"מ, און פון 5 נ"מ ביז אנהייב פארשטעלונג צו בעקומען אין טעאטער־קאסע.

Dr. med.
M. JAKOBSON
CHIRURG
Spec. chirurgja Kostna,
D-ra Sterlinga 22
(Nowa-Targowa) tel. 174-42

קלאנג־קינא־טעאטער
ZACHETA
זגערזשער 26.
היינט און פאלג. טעג!
גרויסער פרעהליכער פילם אונט. נאמען
„דאס האבען ליב מענער"
אין דער הויפטראל Tibor v. Halmay
— II —
גרויסע ערעטישע דראמע א. נ.
„ZUZU"
אין דער הויפט־ראלע:
Józefina BACKER
אנהויב 4 נאכם. שבת און זונטאג 12 בייטאג.

זאַל פילהאַרמאָניע טעל. 213-84
שבת, דעם 14-טען ד. ח. און זונטאג, דעם 15-טען, 8.30 אָוונט
נור 2 גאַסט־אויפטריטע
פון דער אומפערגלייכליכער וועלט־בעריהמטער זינגעריז

IZA KREMER

איז אינטערנאַציאָנאַלע שלאַגער־רעפּערטואַר
לידלעך און לידער אין צעהנדליג שפראַכען.
דאָס איז די אַטראַקציע פון קאָנצערט־סעזאָן.
בילעטען פערקויפט די קאַסע פון פילהאַרמאָניע

אונטערשריפטען אויף אַ פאַרשלאַג וועגען אָפּשאַפען די יודישע שחיטה אין לאַנד

זענען שוין געזאַמעלט געוואָרען אויף דער פריהערדיגער זיצונג פון ביראָט

די איניציאַטיוו שטאַמט פון די בעאַמטע־פעראיינען

אין די קרייזען פון דער שטאָט־פערוואַלטונג און פון שטאָטישען ביראָט האָט זיך פערשפרייט אַ קלאַנג, אַז אויף דער נאָהענטסטער זיצונג פון ביראָט, וועלכע קומט פאָר מאָרגען, וועט אַריינגע־טראָגען ווערען אַ דרינגענדער פאַרשלאַג אָפּצושאַ־פען די יודישע שחיטה.

די פראַגע אויפ'ן באַדען פון לאָדזער ביראָט איז נישט קיין נייע, נאָך אויף דער זיצונג פון שטאָטישען ביראָט, וועלכע איז פאָרגעקומען מיט 4 וואָכען צוריק, פיל פריהער ווען דער פאַרשלאַג וועגען דער יודישער שחיטה איז נאָך נישט בעטראַכט געוואָרען דורך דער אַדמיניסטראַטיווער קאָמיסיע, האָט מען בעזאַמעלט אונטערשריפטען אויף אַ פאַר־שלאַג וועגען פערווערען די יודישע שחיטה. די איניציאַטיוו איז געלעגען אין די הענד פון די פאָרשטעהער פון די בעאַמטען־פעראיינען, וועלכע זענען ראַטמענער פון ביראָט, זיי האָבען אָבער דעמאָלט נישט געקענט אָנציהען די נויטיגע צאָהל אונטערשריפטען, וואָס ס'איז נויטיג פאַר אַ דרינ־גענדען פאַרשלאַג. ס'איז זעהר כאַראַקטעריסטיש, אַז די פאָרשטעהער פון די כאַדעקעס האָבען זיך דעמאָלס אָפּגעזאָגט אונטערצושרייבען דעם פאַר־שלאַג.

צוליב דער לאַגע האָבען די איניציאַטאָרען בע־שלאָסען אַריינצוטראָגען דעם פאַרשלאַג אויף דער צווייטער זיצונג, נאָכמעהר ז'ערפאַר ווייל דער פרע־זידענט גלאָזעק איז נישט געווען אָנוועזענד אויף דער פריהעריגער זיצונג.

דערווייל האָט אָבער שוין די אַדמיניסטראַ־טיווע קאָמיסיע ביים סיים אָנגענומען דעם פאַרשלאַג און צוליב דעם האָבען אַ טייל ראַטמענער פון לאָד־זער ביראָט זיך אָפּגעשטעלט דערויף, צי ס'איז בכלל שוין צוועקמעסיג אָנצונעהמען אין לאָדז אַזאַ פאַרשלאַג, וועלכער האָט נאָר אַ דעמאָנסטראַטיווען כאַראַקטער.

אַנ'אַנדער טייל האַלט אָבער, אַז מ'דאַרף דעם פאַרשלאַג אַריינטראָגען, כדי צו ברענגען צום אויס־דרוק די „געזעלשאַפטליכע מיינונג" אין דער פראַגע.

ווי ס'זעהט אויס, וועט זיגען די צווייטע דעה און דער פאַרשלאַג וועט אויף דער דאָנער־שטאָגדיגער זיצונג פון ביראָט אַריינגעטראָגען ווע־רען, הגם ס'איז נישט אויסגעשלאָסען אַז, צוליב געוויסע סיבות, זאָלען זיך די סאַנאַטאָרישע ראַט־מענער דערפון אָפּזאָגען.

דער ראַטמאַן פרוי ריביצקאַ, וועגען וועל־כער מ'האָט גערעדט, אַז זי טראָגט אַריין דעם פאַר־שלאַג, אַז פאַר אונזער פאָרשטעהער ערקלערט אַז זי האָט מיט דעם פאַרשלאַג קיין שום געמיינזאַמעס נישט, ס'איז אָבער נישט אויסגעשלאָסען, אַז אויב אַזאַ פאַרשלאַג וועט אַריינגעטראָגען ווערען וועט זי איהם אונטערשרייבען.

אין צוזאַמענהאַנג דערמיט וועט ראַטמ. לי־בערמאַן היינט אָפּהאַלטען אַ קאָנפערענץ מיט'ן פרעזידענט גלאָזעק.

וואָס זאָגט וועגען דעם דעפּ. מינצ-בערג?

מיר האָבען זיך געווענדעט וועגען דעם ענין צו דעפּ. מינצבערג וועגען דעם, ווי אַזוי די יו־דישע קהלה אין לאָדז טראַכט צו רעאַגירען אויף אַנ'עווענטועלען פאַרשלאַג אין ביראָט, דעפּ. מינצ־בערג האָט געענטפערט:

— איך בעטראַכט דעם פאַרשלאַג אַלס גע־וועהנליכע פראָוואָקאַציע.

אין דער צייט ווען דער ענין ווערט בעטראַכט אין סיים און איז נאָך נישט דעצידירט און ווען די רעגירונג האָט געגעבען אַנ'אויטאָריטאַטיווע ער־קלעהרונג, אַז ער איז געגען דער קאָנסטיטוציע, איז אַזאַ פאַרשלאַג נאָר אויסען אונטערצוהעצען די עפענטליכע מיינונג, די פאַרשלאַג געבער אַליין ווייסען דאָך, אַז ר'האָט קיין בעדייטונג נישט אין לאָקאַלען מאַסשטאַב. וואָס שייך מיר, גלויב איך בשום אופן נישט, אַז דער פרעזידענט גלאָזעק זאָל דערלאָזען צום אָפּשטימען אין לאָדזער ביראָט אַזאַ אונקאָנסטיטוציאָנעלען פאַרשלאַג. פערשטעהט זיך, האָט דעפּ. מינצבערג געענדיגט, אַז אויב דאָס זאָל געשעהען וועט די יודישע קהלה ווי געהע־ריג דערויף רעאַגירען.

וואָס זאָגט מען אין די מאַסגעבענדע ספערען פון דער שטאָט-פערוואַלטונג

אונזער מיטאַרבייטער האָט אויך געהאַט אַ גע־שפּרעך מיט די מאַסגעבענדע פיהרער פון דער לאָד־זער שטאָט פערוואַלטונג, דאָרט האָט מען אונז ער־קלערט: אַ פאַרשלאַג צו פערווערען די יודישע שחי־טה קען בשום אופן נישט קומען אין שטאָטישען ביר־ראָט אַלס דרינגענדער. נאָר אַלס געוועהנליכער אָבער אויך אין דעם פאַל איז אַ גרויסע פראַגע צי דער ענין וועט בכלל קענען בעטראַכט ווערען, אין ערג־סטען פאַל וועט דער פאַרשלאַג באַלד אָפּגעשיקט ווע־רען אין דער רעגולאַמין קאָמיסיע כדי צו רעצידי־רען צי דער ביראָט איז קאָמפּעטענט צו בעטראַכטען אַזעלכע פאַרשלאַגען און צי ער האָט בכלל עקזיס־טענץ־בערעכטיגונג, ס'איז בכלל צווייפעלהאַפט צי דער פאַרשלאַג וועט בכלל אַריינגעטראָגען ווערען.

וואָס זאָגט ראַטמ. אַדוו. ביליק.

א צייטונגס - מיטאַרבייטער האָט זיך אויך גע־ווענדעט צו איינעם פון די טעטיגסטע מיטגלידער אין שטאָטישען ביראָט וועגען דער דאָזיגער פראַגע. צום אַדוו. ביליק.

אַדוו. ביליק האָט געענטפערט, אַז ער ווייס נישט וועגען דעם דאָזיגען פאַרשלאַג, ער ווייס אויך נישט ווי אַזוי ער וועט שטימען ווען אַזאַ פאַרשלאַג וועט עווענטועל אַריינגעטראָגען ווערען, וואָס שייך דער יודישער שחיטה, איז ער אין דער מיינונג, אַז זי דאַרף אָפּגעשאַפט ווערען, נישט צוליב הומאַניטאַ־רע טעמים, ווייל ס'איז נאָך אַ גרויסער ספק, וועלכע שחיטה ס'איז הומאַניטאַרער די יודישע אָדער די בעטויבונג, דאָס איז אָבער אַ ריין עקאָנאָמישע פראַגע...

גוט מאָרגען

די „בלימעלעך" אין „העלענאָוו"!..

אין זאַל פון „העלענאָוו", איז ... אַ מיטינג פון ענדעקעס. צוריקגעהענדיג פון מי־טינג, האָט אַ חברה מונדירטע ... ... געשלאָגען יודען.

(פון דער ...)

די היינטיגע וואָך איז דער „געטרייער ...", געקומען מיט אַ וויצקו:

— סטייטש? — האָט ער געשריען — ... לאָזט מען עס צו אַזעלכע גראַנדעס? ... דאָס פערשווייגען?

— וואָס איז געשעהען?

— נאַט, לייענט דעם „נייעם ...": אין „העלענאָוו" קומען פאָר ענדעקישע ... און שפעטער שלאָגט מען יודען!

— דאָס איז ביי אייך אַ נייעס, ... אין לאָדז יודען?

— נישט דאָס מיין איך. איך מיין ... דעם „העלענאָוו". אין ערגיץ לאָזט מען ... געזעלשאַפט" נישט איבער דער שוועל ... איינציגע מקום, וואו מ'נעמט זיי אויף ... נאָשטשאָן" — איז דער „העלענאָוו"

— נו, פרעג איך אייך, דער ... איז דאָך אַנשטאַט'ס גאָרטען. אין אַנשטאַ... פלאַנצען אין גאָרטען בלומען, פלאַנצט ... אַנדערע „בלימעלעך", אַנטיסעמיטישע ...

אַנשטאַט צו האָדעווען עופות, האָדעווען ... פעטאַרדע־וואַרפערס און קאָפ־שפּאַלטערס.

אַנשטאַט וואָס ביז־איצט זענען אין „העל... געשטאַנען היות אין שטייגען, זיצען ... צעזעצט אין דער „סאַלע" און אַרבייטען ... זייערע אויסראָטונגס־פּלענער געגען יודען.

נו, זאָגט אַליין. אויב שוין יאָ אַנשטאַ... פאַר־וואָס זאָלען יודישע אינסטיטוציעס, ... איינאָרדנען זאַבאַוועס אין „העלענאָוו", ... כען אַנדערע אימפּרעזעס? פאַר־וואָס זאָל ... הצדק", „לינת החולים" און אַלע אַנדערע ... אינסטיטוציעס, יתומים־הייזער און יודישע ... פעראיינען אַריינוואַרפען געלד דאָרט, ... עס געהט אַרויס די ענדעקישע תורה?

נו, וואָס זאָגט איהר צו אונזער „... לעזער"? אפשר איז ער טאַקע גערעכט! ... דאַרף מען טאַקע אַנשטאַט איינאָרדנען ... אין אַנשטאַט'ס גאָרטען, טאַקע זוכען אַנדערע ... פּרעזעס?!...

אַב-...

פראָצעס פונ'ם פערזיכערונגס-אַפעריסט

נעכטען זענען פערהערט געוואָרען די עדות

(א) נעכטען אין דעם צווייטען טאָג פונ'ם פראָ־צעס נעגען דעם פערזיכערונגס - אַפעריסט לייב רובין־אָזשעל, איז פערהערט געוואָרען אַ רייה פון ווייטערדיגע עדות. צווישען זיי — ד"ר פרענקעל, ד"ר קוילסאָן, פרוי ד"ר מאָדעלס, דער פאַבריקאַנט לאָורענץ פון וואַרשאַ א. א.

די עדות האָבען דערקלערט, אַז דער בעשולדיג־טער איז געקומען צו זיי מיט רעקאָמענדאַציעס פון בעקאַנטע, וועלכע האָבען זיך פריהער בענוצט מיט זיינע ,,טובות".

די פערזיכערונגס - טראַנזאַקציעס האָבען גע־לאַקט, ווייל ער פלעגט צוזאָגען און געבען גרויסע הלוואות. אויף די דאָזיגע הלוואות פלעגט ער אָבער נעהמען גאַראַנטיע - וועקסלען — פינף־פינף מאָל אַזוי פיל, וויפיל די הלוואות פלעגען בעטרעפען, און נאָך עד היום האָבען די געליטענע ,,צו זינגען און צו זאָ־גען" פון די דאָזיגע וועקסלען, וועלכע זיי דאַרפען בלית ברירה צאָהלען...

דער בעשולדיגטער רובין - אָזשעל איז, ווי עס ווייזט זיך אַרויס אַ זעהר רייכער מאַן — ער האָט אַנ'איינגען הויז אין לאָדז, און עס דערוואַרט איהם אַ גרויסע ירושה פון זיין טאַטען אין סיראַקאַס, וועלכער בעזיצט אַ ריזיגען פערמעגען.

עס ווייזט זיך אויך איצט אַרויס, אַז די היזקות, וואָס דער ,,אויף זיכער־נעהמער" האָט אָנגעמאַכט זיינע קליענטען מאַכען אויס אַנ'ערך 600.000 זל.

נאָכ'ן פערהער פון די עדות, האָט דאָס געריכט אָפּגעלעגט די ווייטערדיגע פערהאַנדלונגען אויף היינט.

Dr.
Wołkowyski
ציגעל־גאַס 11, טעל. 238-02
ספּעצ. פאַר טריפּער, סיפיליס און הויט-קראַנקה
בעהאַנדלונג פון מענער-שוואַכע
נעמט אָן פון 8—11 בייטאָג און 4—9 אָוונט.

Dr. med.
AL. FOKSZANSKI
כירורג
נעמט איצט אָן: אין דער לעטשניצע "POMOC" דזשעגלאַנאָווסקי 1 (רוג באַלוטער פלאַץ) פון 11—... טעל. 101-29.
פּריוואַט-וואוינונג פּעטריקאָווער 101 פון 5—7 אָוונט. טעל. ...
פאַר אַרבעטסלאָזע — הנחה.

אויפ'ן דערנער-וועג

שפּאַנענדער סענסאַציאָנעל-ראָמאַנטישער ראָמאַן

52)

דער־עהענדיג איצט רעדלען אינ'ם צימער פונ'ם מיליטערישען אויספאָרשונגס־ריכטער, האָט פאַסיני פערשטאַנען, אַז יעדע אָנקלאַגע איז ווי אַ שטימע אין דער מדבר, אַז צוריקציהען איצט די פריהער־דיגע ערקלערונגען, דאָס הייסט, זיין אונטערשריפט, וואָס ער האָט געגעבען אויף דעם אויפגעצוואונגע־נעם פּראָטאָקאָל אין רעדלס קאַבינעט, מיינט פאַר איהם אַ נייע קייט פון יסורים און מוראדיגע פיי־ניגונגען. פאַסיני איז איצט שוין געווען אַליין־איינס. סיי־ווי האָט ער געוואוסט, וועט ער זיך פון דער פּיסה נישט אַרויסדרעהען, צו וואָס־זשע דאַרף ער נאָך ליידען פרישע יסורים? רעדלס אָנוועזנהייט אין קאַבינעט פון אויספאָרשונגס־ריכטער האָט ער אָנגענומען אַלס אָפענער סטראַשונעק, אַלס אַ וואָר־נונג. אין רעדלס בליק האָט ער אַרויסגעלייענט די דאָזיגע, שרעקליכע סטראַשונקעס מיט בייזע פייניגונ־גען. ער האָט דעריבער בעשלאָסען צו האַנדלען אַזוי, ווי ס'האָט איהם געצוואונגען רעדל. וואָס ס'וועט זיין, זאָל זיין! אויסהאַלטען מעהר די יסורים פון „יענעם" צימער וועט ער שוין נישט זיין אים שטאַנד. בלויז ביים דערמאָנען זיך אָן דעם — געהט איהם דורך אַ שוידער איבער'ן לייב.

באַלד האָט מען אויך אַריינגעפיהרט דעם אָפיציר שטייגלער. ער איז געווען בלאַס, אויסגעמאָגערט און נערוועז. יאָ ער האָט בעמערקט דעם איטאַליע־נער, האָט ער איהם אָפּגעמאָסטען מיט אַ שאַרפען בליק, פול מיט פעראַכטונג און דערנאָך אַ זאַג גע־טון מיט אַ פעסטער שטים:

— איך ערקלער פעסט, אַז איך זעה דעם דאָזי־גען מענשען דאָס ערשטע מאָל אין מיין לעבען!

— איהר קענט דעם דאָזיגען הער? — האָט קורץ געפרעגט פאַסיני'ן.

— יאָ... — האָט פאַסיני שטיל געענטפערט. אַראָפּלאָזענדיג דעם קאָפּ.

— הונט איינער, איהר קענט מיך?! — איז שטייגלער אויפגעשפּרונגען פון זיין אָרט מיט גע־בייזלטע פויסטען, — איהר וואָגט מיר אין די אויגען אַריין צו זאָגען אַזאַ פרעכען ליגען?

רעדל איז רוהיג געזעסען און נישט אַראָפּגע־לאָזט זיין שאַרפען דורכדרינגליכען בליק פונ'ם איטאַליענער. ס'האָט זיך געדוכט, ווי ער וואָלט איהם געוואָלט היפּנאָטיזירען, ווי ער וואָלט איהם געוואָלט מיט זיין בליק צווינגען צו זאָגען דאָס, וואָס ער, רעדל, וויל!

און דער איטאַליענער פיהלענדיג כסדר אויף זיך רעדלס סטראַשענדיגען בליק, האָט נישט אויפ־געהערט צו טענה'ן צו שטייגלער'ן:

— יאַ, איך קען אייך, איהר הייסט שטייגלער, איך האָב אייך געהייסען אַרויסגעבען פערשידענע דאָקומענטען פון קריגס־מיניסטעריום און פון גענע־ראַל־שטאַב. צי געדענקט איהר נישט, וויפיל געלד איהר האָט ביי מיר איבערגענומען?... דערמאָנט אייך נאָר גוט...

עס געשעהט אָפטמאָל, אַז אפילו געצוואונגענע ראָלען שפּילען מענשען אויסגעצייכענט. וואָס מעהר פאַסיני איז אַריין אין זיין געצוואונגענער ראָל, אַלץ שטאַרקער האָט ער געהאַט דעם איינדרוק, אַז ער זאָגט דעם אמת, אַז ער האָט טאַקע אין דער ווירקליכקייט געשיקט שטייגלער'ן אַרויס'גנב'ענען דאָקומענטען פון קריגס־מיניסטעריום און גענעראַל־שטאַב.

— אָבער, גאָט מיינער, איך זעה דאָך אייך דאָס ערשטע מאָל אין מיין לעבען!! — האָט שטייג־לער אויסגערופען מיט אַ פערצווייפעלטער שטים, — זאָגט דעם אמת, צי האָט אייך ווער אונטערגע־קויפט, אַז איהר זאָלט מיך אַריינציהען אין אייער שווינדעל? ענטפערט! ענטפערט!!

רעדל האָט עפּעס איינגערוימט דעם אויספאָר־שונגס־ריכטער און קורץ האָט אַ געשריי געטון צו שטייגלער'ן:

— איהר האָט נישט קיין רעכט צו שטעלען אַזעלכע פראַגען! דאָס איז אומדערהערט! אדרבא ... קאָנט איהר ענטפערען אויף דער פעסטער ערקלערונג פונ'ם בעשולדיג... פאַסיני? איהר האָט דאָך געהערט זיינע ערקלערונגען?

— וואָס איך קאָן ענטפערן? — האָט שטייג־לער אויסגערופען אין העכסטער פערצווייפלונג, — איך קאָן ענטפערן, אַז דער דאָזיגער איטאַליע־נער איז אַנעקעלדיגע בריאה און ווען איך האָב איצט אַ רעוואָלווער אין דער האַנט, וואָלט איך איהם דערשאָסען ווי אַ קרעציגען הונט!

— נישט קועדיג דערויף, וואָס דער דאָזיגער מענש האָט אייך געזאָגט דעם אמת אין די אויגען אַריין, לייקענט איהר ווייטער? — האָט ... פרעג געטון. — מיר מיינען, אַז איצט ... זיך מודה זיין, ווייל קיין שום פערענטפ... אייך שוין נישט העלפען. אָט האָט איהר אַ ... גען עדות. אלזאָ, זענט איהר זיך מודה?

שטייגלער האָט נישט געענטפערט. ... איז געפאַלען אויף רעדלס געזיכט און ... בען זיך אַ ווילע אָנגעקוקט. זייערע בליקען ... זיך שאַרף געקרייציגט... שטייגלער האָט ... אָן עפּעס דערמאָנט און אַ זאָג געטון צו ...

— איצט פערשטעה איך שוין... ...

איך אייך צו פערדאַנקען!... איינ... קאָווייק...

רעדל האָט געפּיהלט, ווי ער ... אָבער ער האָט זיך בעהערשט און אַ ... געטון.

— נו, געוויס, האָט איהר מיר צו ... וואָס איהר זענט ענטדעקט געוואָרען אַלס ...

— האָט ער רוהיג געענטפערט. — וואָס, איהר ... געצווייפעלט דערין?

— ניין, ניין, נישט דאָס מיין איך. — ... שטייגלער געענטפערט, — מיט ... צוריק האָט איהר מיר געסטראַשעט ... און — אָט איז די נקמה...

— כאַ־כאַ־כאַ! — האָט זיך רעדל ...

— איהר ווילט זיך אַרויסדרעהען, אָבער ... אייך נישט געלונגען! מיר זענען שוין ... די דאָזיגע שפּיצלעך...

— איך האָס אייך! — האָט שטייגלער ... געשריען און אַ שפּיי געטון רעדלען אין ... אָט דאָס איז מיין נקמה! ערשט איצט ... איך זיך...

(פאָרטזעצונג קומט).

[א]ינטערווענץ פונם לאדזער וואיעוואדע
ביי די רעגירונגס-פאקטארען אין ווארשא
[וו]עגען דער ארבייטסלאזיגקייט אין לאדז און לאדזער וואיעוואדזטווע

דעם 9 מערץ ה.י. איז נאך א 3-טאגיגען [...]ילען אין ווארשא, צוריקגעקומען קיין לאדז דער [וו]איעוואדע, ה' האוקא-באוואק.

אין ווארשא האט דער ה' וואיעוואדע אפ[גע]האלטען א קאנפערענץ מיטן אינערן-מיניסטער [...]סקעוויטש, מיט'ן מיניסטער פאר געזעלשאפט[לי]כער שוץ, וול. יאשטשאלט און מיטן דירעקטאר [פונ]'ם ארבייטס-פאנד, מ. דאלאנאווסקי.

אויף די דאזיגע קאנפערענצען האט דער [וואי]עוואדע, אינטערווענירענדיג וועגען דער פאר-גרעסערונג און צוויילונג פון קרעדיטען – פאר-געשטעלט די סיטואציע אין לאדז און אין דער וואיעוואדזטווע אויפן געביט פון ארבייטסלאזיג-קייט, און אנגעגעבען דעם מצב אויפן געביט פון די עפענטליכע ארבייטען.

דעם עיקר-אויפמערקזאמקייט האט דער וואַ-יעוואדע געווענדעט אויף די פאקטארען, וואס ברענ-גען צו דער ארבייטסלאזיקייט נישט נאר אין לאדז נאר אין דער גאנצער וואיעוואדזטווע, וואס דאס פאדערט אויף שנעלער אנצוהויבען די עפענטליכע ארבייטען, בכדי לענגער צו בעשעפטיגען די ברייטע מאסען פון ארבייטסלאזע.

מען דארף רעכענען, אז די אינטערווענץ פון וואיעוואדע אין ווארשא וועט נישט בלייבען אהן א ווידערקלאנג, און אין רעזולטאט וועט זי פיהרען צו א טיילווייזער פערקלענערונג פון דער ארבייטסלאזיגקייט וואס לאזט זיך אזוי שטארק פיהלען אין אונזער וואיעוואדזטווע.

וואס יעדער לאקאטאר דארף וויסען?

[ר]עכטליכע לאגע פון א לאקאטאר, [ו]ווען דאס הויז דארף איינגעלעגט ווערן

ס'קאן דא קומען אין בעטראכט איינע פון די [...] פאלגענדע עווענטואַליטעטען:

1) ווען א הויז איז רואינירט אדער נאך נישט [...] ווייט, אז ס'זאל דראהען באלד איינצופאלען, [...] ווירט וויל צוטרעטען איבערצובויען אדער [...]פצובויען א נייע הויז די איצטיגע לאקאטארען [...]פען דעריבער בעזייטיגט ווערען.

2) ווען ס'שטייט אן אַלט-קליין און מ'איז [...]ועל. דאס אויסזעהען פון קווארטאל פאדערט, אז [...] בידענע זאל ווערען אפגערוימט, דער ווירט איז [...]יט אויף דעם ארט אויפצובויען א גרויס און [...] הויז, ער פערלאנגט אבער, אז די וואוינענדע [לא]קאטארען זאל מען מעגען עקסמיטירען.

3) ווען א הויז איז געווארען בוי-פעליג אין [...] מאס, אז ס'קאן א ליאדע טאג איינפאלען.

אין ערשטען פאל מוז דער הויז ווירט קודם [...] קינדיגען די לאקאטארען די דירות-אבמאכען [...] זיי בעשטימען א טערמין פון מינדעסטענס 3 [חד]שים אויף ארויסציהען זיך, ער מוז אויך פערפיה-[ר]ען געגען זיי עקסמיסיע-פראצעסען און אויף די [ג]ריכטס-פערהאנדלונגען בעווייזען, אז דאס בויען [...]ער איבערבויען פון הויז, איז אומבעדינג א [נוי]טיגע זאך.

קוים בעלונגט דעם הויזווירט דערין איבערצו-[ר]יגען דעם געריכט קאן פעראורדענט ווערען אן עקס[מי]סיע, דעם לאקאטאר מוז אבער דאן אויסגעצאהלט [ווע]רען א געלד-ענטשעדיגונג אין דער הויך פון א [...] חדשים'דיגען דירה-געלד בעטרעף. אויב ס'[ה]אנדעלט זיך וועגען א צוויי שטוביגער דירה, ווי-[ב]אלד ס'גייט וועגען א גרעסערע וואוינונג אדער [וו]עגען א געשעפטס-לאקאל, דארף אויסגעצאהלט [וו]ערען א געלד-ענטשעדיגונג בלויז אין דער הויך [פו]ן א 7 חדשים'דיגען דירה-געלד בעטרעף.

אין צווייטען פאל איז דעסג[לי]כען דער ווירט [מ]חויב צו קינדיגען די לאקאטארען די דירות-אבמא-[כ]ען און אויסצוצאהלען געלד-ענטשעדיגונגען אין [דע]ר דערמאהנטער הויך. ער דארף אבער שוין נישט [פ]ערפיהרען קיין עקסמיסיע פראצעסען אין געריכט. [...]ר ס'איז גענוג, אז דער ווירט שטעלט פאר דער [...]סיגער סטאראסטווע בעשטעטיגונגען וועגען אויס-[גע]צאהלטע געלד-ענטשעדיגונגען, בעשטעטיגטע ביי [...]ענער און בעווייזט, אז דער איינלייג פון אלטען [...]ן און דער אויפבוי פון א נייעם איז בעגרינדעט [...] רעפרעזענטאנץ-צוועקמעסיגקייט.

די סטאראסטווע איז דאן בערעכטיגט ארויס-[צוג]עבען א געהעריגע פעראָרדנונג צו בעזייטיגען די [וו]אוינענדע לאקאטארען אויף אן אדמיניסטראטיווען [...]ן אויף ארויסצוציהען זיך דארף די לאקאטא-[רע]ן בעשטימט ווערען א חודשדיגער טערמין, געגען [...]ר דעציזיע פון דער סטאראסטווא צו בעזייטיגען [די] לאקאטארען מעג מען דערלאנגען א רעקורס אין געריכט, דאס דערלאנגען דעם רעקורס האלט אבער דעריווייל נישט אויף דאס אויספיהרען די דעציזיע אין דערלאנגטען רעקורס קאן מען נאר ארויסרוקען טענות בנוגע דער הויך פון דער געלד-ענטשעדי-גונג.

וואס שייך דעם דריטען פאל, דארף דעם לאקא-טאר דער דירה-אבמאך פריהער נישט געקינדיגט ווערען. דער הויזווירט איז אויך נישט מחויב אויס-צוצאהלען די לאקאטארען קיין שום געלד-ענטשע-דיגונגען, ר'דארף אויך נישט בעווייזען, אז ר'טרעט צו אויפ'ן ארט פון אפגערוימטען בנין אויפצושטע-לען א ניי הויז. די דעציזיע צו בעזייטיגען די לא-קאטארען פון אזא קאטאסטראפאל בעדראהט הויז גיט ארויס די ארטיגע סטאראסטיוע.

עקסמיסיע - מאראטאריום.

דער נאוועליזירטער לאקאטארען-שוץ דעק-רעט זעהט פאר צייטווייליגע פארמען פון עקסמיסיע-מאראטאריום: א טערמיניגער אפלייג און א אהן טערמיניגער אפלייג פון עקסמיסיע-אויספיהר.

אהן א טערמין ווערט אפגעלייגט אן עקסמיסיע, ווען דער בעטרעפענדער לאקאטאר פערדופט זיך אויף אפיציעלע בעווייזען פון ארבייטסלאזיגקייט און די עקסמיסיע איז פעראָרדנט געווארען צוליב צאהלונגס-אונטערשטעליגקייט.

דאגעגען אן אפלייג פון עקסמיסיע-אויספיהר אויף א טערמין ביז 6 חדשים קאן ערטיילט ווערען אויך לאקאטארען פון אנדערע שיכטען, אומאפ-הענגיג פון אומשטאנד, צוליב וואס דער עקסמיסיע-אורטייל איז אויסגעגעבען געווארען.

אזא אפלייגען פון אן עקסמיסיע אויף א טער-מין ביז 6 חדשים קאן אויך ערטיילט ווערען לאקא-טארען פון גרעסערע דירות.

צום סוף דארף אויך נאך צוגעגעבען ווערען, אז אין פאל, ווען אן עקסמיסיע איז פעראָרדענט גע-ווארען צוליב צאהלונגס-אונטערשטעליגקייט, קאן דאס געריכט דעם 6 חדשים'דיגען טערמין פון עקסמיסיע-אפלייג פערלענגערן אויף ווייטערדיגע 6 חדשים.

נאך דעם באמבע-אויפרייס
אויף גאווא-זארזשעווסקא

(א) אין שייכות מיט דעם באמבע אויפרייס אויף ראג גאווא-זארזשעווסקא און קרוטשא דערוויסען מיר זיך, אז דער שווער פערוואונדעטער 25-יעהריגער ער-גענייש פיאנקאווסקי איז אין שפיטאל געשטארבען. ער איז געווען א מיטגליד פון דער ענדעקישער פארטיי.

א גאנצע נאכט האט די אויספארשונגס מאכט געפיהרט אן ענערגישע אויספארשונג. אין רעזולטאט פון וועלכער עס איז פערהאפטעט געווארען דער ענ-דעקישער לאקאל אויף קיליפא 4, אויף כאיני, און עס זענען אדורכגעפיהרט געווארען ארעסטען צווישען די ענדעקעס.

די אויספארשונג דויערט.

פון דער ציוניסטישער ארגאניזאציע
זיצונג פון ציוניסטישען קאמיטעט

אונטער'ן פארזיץ פון ד"ר ראזענבלאט איז פארגעקומען א זיצונג פון ציוניסטישען קאמיטעט.

דער פארזיצער טיילט מיט אין אנהויב פון דער זיצונג וועגען טויט פון פערדינסטפולען ציו-ניסטישען עסקן, דעם ג. פארזיצענדען פון צ.ק. פון דער ציוניסטישער ארגאניזאציע און פון „תרבות" אין פוילען, ד"ר מאיר קלומעל, וועלכער איז געשטארבען אין תל-אביב, און ווידמעט דעם פערשטארבענעם א פאר וואַרימע ווערטער. די אנוועזענדע בעהרען זיין אנדענקען מיט אויפ-שטעהען.

אין צוזאמענהאנג מיט דער ווענדונג פון צענ-טראל-קאמיטעט וועגען דער פערשטארקונג פון דער ציוניסטישער ארגאניזיר- און פראפאגאנדע - אר-בייט אין לאנד, ווערט בעשלאסען אדורכצופיהרען אין די נאהענטסטע טעג א ספעציעלע אקציע לטובת דעם ארגאניזיר-פאנד פון צ.ק. מיט דער בעטייליגונג פון מיטגלידער פון פרעזידיום פון צ.ק. פון דער ציוניסטישער ארגאניזאציע אין פוילען.

דער צווייטער פונקט פון דער טאג-ארדנונג נעמט ארום די פראגע פון קאנסאלידאציע און פערשטארקען די יסודות פון דער ארטיגער ציוניסטי-שער ארגאניזאציע, פון פערברייטערען די רייהען פון דער ארגאניזאציע, דורך ווערבירען נייע מיט-גלידער. עס ענטוויקעלט זיך א דעבאטע, אין וועל-כער עס נעמען אנטייל די ה"ה: ליטווין, שאפירא, מגר. קראן, ד"ר ראזענבלאט, אדוו. שווארץ, מגר. ראגאזשינסקי, האלבערשטאט א. א. עס ווערט בע-שלאסען צו שענקען דער פראגע א בעזונדער'ע אויפ-מערקזאמקייט און צו פערפליכטען די מיטגלידער פון ציוניסטישען קאמיטעט און די ציוניסטישע עסקנים צו ווידמען זיך דער אקציע פון ווערבירען נייע מיטגלידער פאר דער ארגאניזאציע.

ה' שאפירא רעפערירט וועגען דער ארבייט פון דער קאמיסיע פאר'ן „קרן-היסוד". דעם בע-ריכט פון דער קאמיסיע ערגענצען: ד"ר ראזענ-בלאט און ה' ליטווין.

ה' קאלאדני גיט איבער א בעריכט וועגען גאנג פונ'ם קרן-היסוד-קאמפיין. עס ווערט בעשלאסען אויפצופאדערן די ציוניסטישע עסקנים צו אן איב-טענזיווער מיטווירקונג אין דער אקציע.

צו לעצט ווערט בעהאנדעלט א ווענדונג פון דער יוגענד-ארגאניזאציע „עקיבא" וועגען לעגאלי-זאציע-ענינים. ה' שיין רעפערירט דעם שטאנד-פונקט פון דער יוגענד- און ארגאניזיר-קאמיסיע אין דער אנגעלעגענהייט און עס ווערען אנגע-נומען געהעריגע בעשלוסען.

[מ]וזיקאלישע נאטיצען
קאנצערטען

לאה לובאשיץ

איז א קינסטלערין פון וועלכער מיר, לאדזער [...] האבען אזוי ווייניג געהערט, און דעריבער האבען מיר אזוי פיל פערלוירען. קוים הערט מען [...] לאה לובאשיץ, ווערט מען בעזיגט פון איהר גרויסע [...]ווירקענדיגע קונסט, וואס נעמט אונז ארום און האלט אונז אויף לאנג אין שפאנונג.

עס איז גענוג צו דערמאנען, אז די קינסטלערין [ה]אט נישט מעהר און נישט ווייניגער געשפילט ווי [...] „סאנאטע" א-מאל פון פאסקאל, „קאנצערט א-[מ]ור" פון באך, „פאעם" פון ששון און „בעל-שם" [...] בלאך.

אין די אלע ווערק האט די פידעל-קינסטלערין [...] אמת'ן זין פון ווארט) אויסגעשפינען איידעלע [...]דים, פעדים פון א נשמה פון א יודישער קונסט-[...]נהנית.

אויב אפילו וועלען מיר שרייבען מעהרער אי-[...]ער דעם איינדרוק, און איבער דער גרויסער קונסט פון לאה לובאשיץ, וועט עס סיי ווי נישט זיין קיין [...]לע אפשאצונג פון איהר קונסט, בעגניגען מיר זיך דערמיט, וואס מיר וועלען זאגען, אז איהר קאנצערט איז געווען איינער פון די קונסטפולסטע קאנצערטען אין דעם סעזאן.

* * *

„ה ז מ י ר"

דער עלטסטער יודישער געזאנג-פעראיין אין אונזער שטאט „הזמיר", געטריי זיינע טראדיציעס, האט ער אויך היי-יאהר בעזינגען דעם פורים מיט לידער און פראגמענטען פון אראטאריומס אין אויס-געצייכענטע אויספיהרונגען. „על הניסים" פון שקלאר, „הבט מן השמים" פון זילבערג, „נבוכדנא-צר" (פראגמענט) פון ווערדי און „די לבנה" פון זאקס — די קאמפאזיציעס, וואס מיר האבען געהערט אין ערשטען טייל, (דעם צווייטען טייל האבען מיר ליידער נישט געהערט) זענען געווארען פרעציז געזינגען פון פולען כאר אין דער ווי תמיד שעהן-ניואנסירטער, שטרענגער לייטונג פון טאלאנטפולען דיריגענט ה' זאקס.

איין זאך אבער, וואס עס וואונדערט אונז צום ערשטען מאל אין הזמיר-כאר, זענען די „שטומע" דיינטיס", ווי קומט עס באמת איועקצושטעלען אין כאר פרויען, וואס קענען נישט זייערע פארטייען (בפרט אין די אלט-פארטיי)? צו וואס דען פרא-בירט מען? און אויב זיי קומען נישט צו פראבען, דארפען זיי אויך נישט שטעהען לשם דעקאראציע.

אנערקענונג פערדינט פרוי קראקאווסקא, זי, לא די, וואס זי איז א געטרייע מיטגלידערין פון „הזמיר" מוז זי נאך אויך זיין „א מעדכען פיר אלעס" און פערטרעטען נעבען די „קראנקע" סאליסטען, אין זאקס'ס „די לבנה" האט זי געמוזט פערטרעטען דעם... טענאר, און געזינגען האט זי אזוי ליבליך און הארציג, אז עס האט זיך גארנישט בעמערקט, אז עמיצער זאל פעהלען — פרוי קראקאווסקא איז באמת א נוצליכע און פערדינסטפולע קראפט אין אונזער „הזמיר".

* * *

דער פריהמארגען קאנצערט, וואס איז טראנס-מיטירט געווארען פון לאדזער ראדיא-סטאציע פאר אלע פוילישע סטאציעס האט דיריגירט און מיטגע-ווירקט אלס סאליסט אונזער בן-עיר, ה' סעווערען פיעטרושקא און ל. נוימילער.

ה' פיעטרושקא איז א טאלאנטפולער מוזיקער און האט מיט דעם ארקעסטער אנגעפיהרט, ווי א רוטינירטער דיריגענט און האט דערצילט דעם פער-דינטען בייפאל. דאסזעלבע איז אויך חל פאר ה' ניימילער, אין ברוך'ס פידעל-קאנצערט האט ער ארויסגעוויזען, אז ער מאכט גרויסע פארטשריט און ער איז שוין ראוי צו שפילען אזא בעדייטענדי-גען קאנצערט ווי דאס איז דער פון ברוך.

דאס מערקווירדיגסטע דערביי איז, וואס די פוילישע „טאלעראנטע" ראדיא-סטאציע'ס פערגינען זיך צו הערען אפילו גוטע קאנצערטען, אויסגעפיהר-טע פון יודען...

D—ski.

שטורמישער ערפאלג פון דער פרעמיערע „צו א ניי לעבען"
וואס איז נעכטען דעמאנסטרירט געווארען אין קינא „קאפיטאל"

ווי ס'איז געווען פאראויסצוזעהן איז די נעכ-טיגע פרעמיערע פון דעם נייעם ארץ-ישראל פילם „צו א נייע לעבען" אראפ מיט דעם גרעסטן ערפאלג.

פארן אנהויבען פון לעצטען סעאנס, האט זיך אין זאל בעוויזען דער הויפט-דירעקטאר פון „קרן היסוד", דיכטער לייב יפה און דער בעגלייטונג פון לאדזער ועד העירוני, מיט פרעזעס ד"ר ראזענבלאט בראש. דער גרויסער פערזאמעלטער עולם, וואס האט איבערפולט דעם זאל פון קינא „קאפיטאל" ביז אי-בער די ברעגעס, האט דעם חשוב'ן גאסט אויפגענו-מען מיט שטורמישע אפלאדיסמענטען.

דיכטער לייב יפה האט אין אן'איינדרוקספולער רעדע געשילדערט דאס לעבען אין ארץ ישראל בעת דער טערקישער הערשאפט, שפעטער בעת דער מל-חמה און עקזיגענדיג מיט דעם, וואס מיר זעהען איצט, וואס פארא גיגאנטיש ווערק ס'איז געשאפען געווארען — האט דיכטער לייב יפה ערקלערט — וועט דער עולם האבען די מעגליכקייט צו זעהן אויף דער פילם-לענטע. דער חשוב'ער רעדנער איז בעשאנ-קען געווארען מיט לאנגדויערנדע אפלאדיסמענ-טען און אוואציעס.

בעת דער דעמאנסטרירונג פון פילם האבען די אנוועזענדע אפלאדירט במעט יעדעס בילד בעזונ-דער. דער עולם איז די גאנצע צייט געווען ווי עלעק-טריזירט און נאכגעפאלגט מיט נייגיר יעדעס בילד אויפ'ן עקראן.

דער פילם „צו א ניי לעבען" איז באמת א דער-גרייכונג אין דער ארץ ישראל'דיגער פילם-פראדוק-ציע, אזוי אז מ'קען שוין מיט זיכערקייט זאגען און קאנסטאטירען, אז גאר בקרוב וועט ארץ ישראל נישט אפשטעהן פון די וועלטליכע פילם-פראדוק-ציעס.

דאס יודישע לאדז וועט זיכער אויסנוצען די גע-לעגענהייט און מאסענווייז בעזוכען דעם פילם, און געבען די מעגליכקייט אונזערע קינדער זיי צו ווייזען דאס נייע לעבען אין ארץ ישראל.

די דירעקציע פון קינא „קאפיטאל" קומט א גרויסען יישר-כוח פאר די בעמיהונגען צו דעמאנ-סטרירען דעם פילם „צו א ניי לעבען".

אפעלאציע-פראצעס פון היפאלעט פיאנטקאווסקי

נעכטען איז אין ווארשא פארגעקומען דער אפעלאציע-פראצעס געגען היפאליט פיאנטקאווסקי וועלכער איז דורכ'ן לאדזער קרייז-געריכט פער-משפט געווארען אויף 10 חדשים ארעסט, אין צוזא-מענהאנג מיט די מאכינאציעס מיט די אויספלוג-ביכטען קיין זאקאפאנע

דאס אפעלאציע - געריכט האט זיך אויך גע-שטעלט אויפ'ן שטאנדפונקט אז פיאנטקאווסקי האט נישט געהאט דערפון קיין מאטעריעלען נוצען, האט איהם פערקלענערט די שטראף ביז 6 חדשים און אויפ'ן גרונד פון דער אמנעסטיע איז איהם די שטראף געשענקט געווארען.

פיאנטקאווסקי איז נישט געבליבען צופרידען מיט דעם אורטייל און האט אנגעזאגט א קאסאציע אין העכסטען געריכט.

פלוצים געשטארבען
א יודישער ארבייטער-טוער

נעכטען איז פלוצים געשטארבען אין זיין אייגע-נער וואוינונג דוד שווארץ (נאפיארקאווסקיעגא 60), דער סעקרעטאר פון דער יודישער אפטיילונג ביים טעקסטיל פעראיין.

דער פערשטארבענער איז געווען א מיטגליד פון דעם לאדזער קאמיטעט און פונם ראיאן קאמיטעט פון „בונד" און א פערוואלטונגס - מיטגליד אין דער „קולטור-ליגע".

דער פערשטארבענער האט געשטאמט פון זדונ-סקא-וואליע און איז פון פאך געווען א שער-ער-בייטער, אלט איז ער געווען 38 יאהר.

Dr. med
Sadokiersk[i]
כירורג פון ציינער און יאסלעס
Piotrkowska 164 tel. 114-[...]

צי האסטו שוין
רעזערווירט א פאס קיין טשעכא-
סלאוואקיי אויף קוראציע
אויספלוג
קיין ווינע
אבפאהר דעם 10-טען מערץ
איינשרייבונגען:
Wagons Lits Cook
Piotrkowska 68.

דער שול-בנין איז אוועק מיט'ן רויך

אויפרוף פון זשעמ'לער יודען

פון שטעטל זשעכל, וואו ס'איז פארברענט געווארען דער איינציגער אין שטעטל יודישער שול-בנין, האבען מיר דערהאלטען אן אויפרוף צו גע צוריק אויפבויען די שול.

אין דער יודישער שול אין זשעכל האבען געלערנט 200 יודישע קינדער. 20 יאהר האט די שול עקזיסטירט, אין דעם שול-בנין האט זיך געפונען א גרויסע ביבליאטעק, ספארט-לאקאל, לייען-האלע, ארבייטער-אוניווערזיטעט: א טעאטער-זאל וואו די אייגענע קרעפטען האבען פארזאמלט... מיטינגען, דאס גאנצע קולטור... און פאליטישע לעבען, האט זיך קאנצענטרירט אין דער שול.

די יודישע קולטור-טוער פון יענער געגענד האבען אונטערגענומען אן ענערגישע אקציע צוריק אויפצובויען די דאזיגע יודישע קולטור-פאזיציע.

ס'איז צו האפען, אז דער דאזיגער אפפעל וועט אויך ביי אונז אין לאדז געפינען דעם געהעריגען אינטערעס.

פון דער עמיגראציע געזעלשאפט „יעאס" שענקעוויטשא 26

ס'ווערען געזוכט פאלגענדע פערזאנען: שעפס שבע, וועגען איהר שיפסקארט קיין קאנאדע.

שערמאן טוביה פילסודסקיעגא 13, וועגען זיינע קרובים אין בראזיליען. וואלקאוויטש אייזיק וועגען זיינע קרובים אין ענגלאנד. ראזענשטיין צפורה וועגען איהרע קרובים אין אמעריקא. זייפמאן פייגה זשעראמסקיעגא 12, וועגען איהרע קרובים אין אמעריקא. דעמבינסקי חיים וואלף וועגען זיינע אויספאדערונגען און שיפסקארט נאך ארגענטינא. מענסקי נחמיה וועגען זיינע ירושה אנגעלעגענהייטען.

די אויבענדערמאנטע דארפען זיך מעלדען אין ביורא פון דער לאדזער „יעאס" אפטיילונג שענקעוויטשא 26.

דאס ביורא איז טעטיג יעדען טאג א חוץ שבת פון 10 ביז 2 פארמיטאג.

דער נשיא פון „שלטון-הרוחני" ביי יח"ל

קומט היינט קיין לאדז

היינט קומט קיין לאדז דער נשיא פון „שלטון-הרוחני" ביי ישיבת חכמי-לובלין, באיאנאווער רבי. הגה"צ רבי משה'ניו פרידמאן שליט"א פון קראקא. עס האט זיך געשאפען א ספעציעלער קבלת-פנים קאמיטעט וועלכער וועט עמפפאנגען דעם רבי'ן ביי דער באהן.

דער באיאנער רבי וועט ווײלען אין לאדז 8 טעג צוליב דער חתונה פון זיין ברודערן זוהן וועלכער איז ערצויגען געווארען ביי איהם אין שטוב.

פון „לינת המשמורים"

אויף דער ערשטער קאנסטיטואירונגס-זיצונג פון פאראיין „לינת המשמורים" (פילסודסקיעגא 21), האט זיך די פערוואלטונג קאנסטיטואירט אויף מאל גענדען אופן:

בנימין שער — פרעזעס, יעקב בראון און בעריל האמערמעש — וויצע-פרעזעסען, מאיר שמולעוויטש — סעקרעטער, אברהם ראזענפעלד — קאסיר, סאנע ליפסמאן — פערטרעטער. אין דער פערוואלטונג: משה בודזינער, אלעקסאנדער טשאמאנסקי. שמעריל לצווי, העניך שיעראדזקי, חיים סודלאווסקי און יענקעל כעלמינסקי. קאנדידאטען: האנעמאן, קארמיאל, דאבזשינסקי, און טייטעלבוים. רעוויזיאנס-קאמיסיע: שלמה רולא, דוד איזשביצקי, הערש אפאטשינסקי און מלך פאזנער.

פון דער לאדזער בערזע

באנק פאלסקי	—	—	—	93.75
3 פראצ. בוד:	—	—	—	26.75
4 „ דאלארובקע	—	—	—	52.00
7 „ סטאביליזאציע (אמ.)	—	—	—	62.50
5 „ ווארשאווער פ. ב. 1934			—	53.63
5 „ לאדזער			—	48.00
ענגלישער פונט			—	26.24
דאלאר אפיצ. — 5.26.25 נישט-אפיציעל			—	5.24
גאלד-דאלאר	—	—	—	9.05
גאלד-רובל	—	—	—	4.85
דייטשער מארק	—	—	—	1.46
פראנק שווייצארישע		—	—	173 30

קונסט-מאלער בן-ציון צוקערמאן אין לאדז

דער בערימטער קונסטמאלער בן-ציון צוקערמאן וויילט איצט אין לאדז.

דער קינסטלער איז געקומען מיט'ן צוועק איינצוארדענען ביי אונז אין שטאט אן אויסשטעלונג פון זיינע בילדער.

בן-ציון צוקערמאן האט מיט 6 יאהר צוריק אויסגעשטעלט זיינע בילדער אין לאדז און געהאט גרויס ערפאלג.

עס איז צו האפען, אז אויך דאס מאל וועט דער קינסטלער בעגעגענען א ווארימע אויפנאהמע צווישען די לאדזער ליבהאבער פון דער מאלערישער קונסט.

פייערליך געעפענט די אויס-שטעלונג פון יאאכים קאהאנט

זונטאג איז אין לאקאל פון „בני ברית" פיעטריקאווער 90, פארגעקומען די פייערליכע ערעפנונג פון דער מעטאל-פלאסטישער אויסשטעלונג פון קינסטלער יאאכים קאהאנע.

צו דער ערעפנונג זענען געקומען אנגעזעהענע געזעלשאפטליכע טוער, קינסטלער און פרעסע-פארשטעהער.

דער קינסטלער האט אויסגעשטעלט א רייה נייע ארבייטען ווי לייכטערס, קינקעטען, פארטרעט-שטודיעס, צייכען-סקיצען און קאפע-קאריקאטורען.

די אויסשטעלונג איז אפען טעגליך פון 10 פריה ביז 8 אוונט.

אויסבעסערונג

אין'ם נעכטיגען בעריכט פון דער פלענאר פערזאמלונג פון האנדווערקער ראט ביים צענטראלען יודישען האנדווערקער פערבאנד, פילס. 69 איז ארייננעפאלען א טעות:

ס'דארף זיין: עס ווערט אויסגעדריקט א פראטעסט געגען פארזיצער פון פערבאנד פון די האנדווערקער קאמערן אין פוילען פאר זיין שטימען געגען דער ריטועלער שחיטה אויפ'ן צוזאמענפאהר פון קריסטליכע פליישער אין ווארשא.

פון „וויזא"

היינט, מיטוואך, דעם 11 ד. ח. 9 אין ... פינקטליך, וועט אין לאקאל פון „וויזא" ... א געזעלשאפטליכער טיי, פארבונדען מיט א ... ראט פון ד"ר ארמיאן א. ד. ט. „די יודישע ... אמאל און היינט".

אינטערעסירטע פאר מיטגלידערינס און ... טע געסט — פריי.

מעלדונג

מיטוואך ד. 11-טען מערץ 5 נ.מ. ... אין שרעדער לאקאל זאוואדזקא א גרויסע ... לונג פון יודישע דייטשע און פוילישע ... אויפן טאג-ארדנונג: 1) בעריכט פון דער ... אקציע, 2) אויסבעסערונג אין שרעדער-בעגען. ... ארויסטרעטען וועלען חברים ... אפטיילונגען.

טעאטער, מוזיק און פערוויי... (קאמוניקאטען)

מאריס שווארץ שפילט נאך ... פארש... „יאשע קאלבי"

אין די פארשטעלונגען „יאשע קאלבי" ... מאריס שווארץ האט ביי אונז געגעבען ביז היינט ... בען געהאט א מעגליכקייט צו בעוואונדערן די ... פארשטעלונגען קוים 15 טויזענד מענשען ... זענען דא אזעלכע, וואס זענען געווען צו 2—3 ...

כדי צו בעפרידיגען דעם פערלאנג פון די ... דער נאך אויסען געבליבענע, האט די ... פון „ראזמאיטאשטשי" טעאטער אויסגעפועלט ... ריס שווארץ איבערצורוקען די טערמינען פון ... ראלען אין אנדערע שטעט אויף שפעטער און ... אונז אין לאדז ביז זונטאג אוונט דעם 14 ... איינשליסליך.

אין אלע פארשטעלונגען שפילט מאריס ... אליין דעם ניעשאווער רבי.

אזוי ארום האט לאדז ווידער בעקומען די ... קייט צו זעהען „יאשע קאלב", א פארשטעלונג ... אין לאדז נאך נישט געווען. א פארשטעלונג ... עשירות פון אינדיווידועלען און מאסען שפיל ... קאלישען קאלאריט, טאנץ, רוטם, ליכט ווירקונג ... ראציע און קאסטיום האט נאך לאדז נישט געזעהן.

פון פוילישען טעאטער.

אין שטאטישען פוילישען טעאטער ווערט היינט ... אוונט געשפילט גארקים „יעגאר בוליטשאוו".

רעזשיסער: יהודה לעמ...
מוזיק: באריס מארש...
קאמפאז.: דניאל סאמבור...
געזונגען אויף פוילי:
באלעסלאוו ראסאל...

צו א נייע לעבען

היינט און פאלג. טעג !!!
נייער וואונדערבארער ארץ-ישראל-פילם

דער דערמאנטער פילם, וועלכער האט דורכגעמאכט א טריאומף-וועג איבער אמעריקא און אנד. לענדער אין אייראפא איז בעשאנקען געווארען אויף דער אינט... פילם-אויסשטעלונג אין ווענעדיג מיט א גאלדענער אויסצייכנונג, איז רעאליזירט געווארען אין אויפטראג פון „קרן-היסוד" דורך דער פילם-געזעלשאפט „אורי... ארץ-ישראל צוזאמען מיט'ן „פאקס-פילם" (אמעריקא). אין דער גאנצער וועלט איז דער פילם „צו א נייע לעבען" אויפגענומען געווארען מיט בעגייסטערונג. ד... וועלט-פרעסע האט וועגען דעם פילם געשריבען בעגייסטערטע ארטיקלען. דער פילם „צו א נייע לעבען" איז געזעהען געווארען פון הינדערטער טויזענדער ... אין ווארשא איז דער פילם דעמאנסטרירט געווארען פאר'ן מלוכה-פרעזידענט, מיניסטארן און הויכע פערזענליכקייטען, וועלכע האבען אויסגעדריקט בעוואונדערונג פאר'ן פילם און די דערגרייכונגען פון א"י...

קלאנג-קינא
CAPITOL
זאוואדזקא 16
אנהויב פון די סעאנסען 5 נאכמיטאג.

קרייזע אנאנס...
1 זלאטי אנ'אנאנס ביז 15 ווערטער 1 זלאטי

אכטונג! דער ניי-רעמאנט... ענגלישער זאל (וואלטשאנסקא...) מיט א שיינעם מענער-זאל מיט א ... היגיענישער כשר'ער קוך, מיט די ... געשירען און טיש-בעשטעק ווערט ... בענעבען אויף חתונות נאך פאר ... אלע 1-טער מאי 2. קומט און ... צייגט אייך!

ווער ס'וויל זיין געזונ... מוז קומען עסען די בעסטע און ... האפטסטע מיטאגען צו גאנץ ביליגע ... אין דעם בעוואוסטען היגיענישען ... פון הערמאן לעווינסקי, לאדז ... סקיעגא 39, פראנט, 2. שט. טעל. ... בעת'ן מיטאג ראדיא-קאנצערט ... גאנצער וועלט.

אכטונג! ווער ס'וויל האבען ... גאנצע היטען אויף Hückel ... פאסאנען, יודישע בעסערע היטלען ... כענע און סאמעטענע, אלע שיקע ... היטלעך נור אין דער בעוואוסטער ... „שערלאנס", פיעטריקאווער 10. ... איבערצייגט אייך! שבת איז מען ... געשלאסען.

10 זל. טעגליך, קען ... יעדער טיכטיגער אגענט, ... אגענטען ביי א וויכטיגען ... טיקעל, דלוגאשיעווסקא, זאווואדזקא ... וו. 10.

איך נעהם אן צו זיימען ... און שטעקלאטשען ווי אויך וויש... אויף אבערלאק, ביי שאפירא, נ... וו. 31 צו קאנקורענץ-פרייזען.

צו פערמיטען א שעהן ... עקסטרא איינגאנג מיט אלע ... ליכקייטען, אויך באדע-צימער. ... לאנג קען זיין מיט מעבעל. פיעט... וואוינונג 15.

פרייע פאסטענס

ס'איז נויטיג א קראפט-שפולערין, זאקאנטנא 9, באגען.

עס ווערט געזוכט איין וואכען-ארבייטער ביי מענער בעשטעלס, פיעטריקאווער 25, וו. 32.

Potrzebna wykwalifikowana Ekspdientka z branży obówiany od zaraz u Trześniewskiego Główna 69.

ראקאלען

צו פערדינגען אנ'ארט צו שלאפען פאר 1 אדער 2 פערזאן, זגהר סאליד, אויך בעקוועהם פאלודניאווא 11 קרישטאל.

סוחרים, ליב האבענדיג ריין, בעקוועהם, נעכטיגען אלע ביי צוקער, לאדז קילינסקיעגא 41. א נאכט-לעגער 1.25, א צימער 1.50 זל.

פערשידענעס

געגען בעלוינונג! נעכטען אוונט האט מען מיר ארויסגענומען פון ווארשטאט פון פולנאצנא 10, 2 ווענטילאטארען און פערשידענע מכשירים צו עלעקטרישע ארבייט דיסקרעציע געזיכערט. פערש: ענדיגען זיך אויף דעם טעלעפאן 118.90.

איך זוך צו קויפען א פיאנינא אין א גוטען צושטאנד פינקעלשטיין, זשידאווסקא (מרדכי גבאי'ס) 17.

וויכטיג פאר לאדז און פראווינץ!
קאמיסיאנס-לאגער
פון פערשידענע מארקען
מעבעל
נייע און גענוצטע, ווי אויך היגיענישע מאטראצן, קאזעטקעס, מאטראצן
אין דער פיינסטער אויספיהרונג, בעקומט איהר
צו די ביליגסטע פרייזען נור ביי
א. ווייצמאן,
שענקיעוויטשא 6, טעל. 191-00.
בעמ.: איך קויף אויך פערשידענע גענוצטע מעבעל, דיוואנעס, ניי-מאשינען, שרייב-מאשינען, פעלצען א.ז.וו.

רעטשניצע
פאר וועגערישע-קראנקע
מענער - שוואכע און הויט-קראנקהייטען
פון דאקטוירים ספעציאליסטען
פיעטריקאווער 45
טעטיג פון 9 פריה ביז 9 אוונט.
פרויען און קינדער נעמט אן א פרוי-דאקטאר פון 11-1 און פון 7-5 אוונט.
א בעראטונג 3 זל.

Dr. med.
Z. DATYNER
אורעלאג
ספעצ. פאר נירען בלאז און אורין-קראנק.
ZACHODNIA 59a, tel. 148-95
נעמט אן פון 9-11 און פון 6-8 אוונט.

וויכטיג פאר פאבריקאנטען
און האנדווערקער
שוויסונגען,
מאשינען-טיילען
און רעפעראטורען
פיהרט אויס ביליג
די מעכאנישע
שלאסערי
י. רעדער
11 ליסטאפאדא 11/13
(רוג זאכאדניא)

קאמוניקאט.
PIERWSZE PRYWATNE
Pogotowie Lekarskie
וואס עקזיסטירט זייט 1931 יאהר, טיילט מיט אויף די פיל אנפראגען, צי זי האט געענדערט דעם אדרעס, אז זי האט נישט געענדערט
דעם אדרעס און ייישט דעם טעלעפאן!
12-333
און געפינט זיך ווי פריהער
LEGJONÓW Nr. 6
(Zielona)
טעלעפאן

וויכטיג פאר
ברוך-קראנקע

(רופטורען) זאווי פון פערקרימונגען פון רוקען-ביין (הויקערס), פאראליזשען, ביין-שווינדזוכט, פלאטפיס און פערשידענע אנדערע פערקריפלונגען-ליידענדע.
פאר פערשידענע ארט רופטורען פערעלטערטע און די געפערליכסטע ביי מענער, פרויען און קינדער.
ספעציעלע ארטאפעדישע הייל-באנדאזשען לויט מיין מעטאדע היילען און בעזייטיגען ראדיקאל יעדען איינציגען ברוך.

ביי מאגען און קישקע - זענקונג ספעציעלע אינדיווידועלע צוגעפאסטע לייב-הייל-באנדאזשען.
פאר הויקערס ספעציעלע גארסעטען און גלייכהאלטערס.
געגען ביין-שווינדזוכט ספעציעלע ארטאפעדישע אפאראטען פון אלע סיסטעמען.
געגען שמערצענדע פלאטפיס ספעציעלע ארטאפעדישע איינלאגען לויט גיפס-מארעלען.
געגען קרומע אדערן ספעציעלע גומי-שטרימפ לויט מאס.
קינסטליכע הענד און פיס
ספעציעלע הייל-ארטאפעדישע אנשטאלט
ספעצ. ארטאפעד
א. פעטריקעוויטש, לאדז
9 פיראמאוויטשא 9, טעל. 177-09 (פריהער אלגינסקא)
אכטונג! קראנקע מוזען זעלבסט ערשיינען.
טויזענטער דאנקזאגונגען קענען בעזיכטיגט ווערען.

...a wydawnictwo „Najer Folksblat", spółdz. z odp. udz. Ch. J. Brzustowski i P. Wajntraub
Czcionkami i druk rotac. „Najer Folksblat", Piotrkowska 21.
Redaktor odpowiedzialny: Ch. Kaufman